

Grafikgruppen 08-426.h1

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Årsberetning 2016

FORORD

Frederikshavn Kommunes regnskab for 2016 vidner om, at vi holder den kurs, som det politiske flertal i byrådet har sat for at sikre stabilitet og robusthed i kommunens økonomi. Vi er herrer i eget hus. Og vi arbejder os stødt og roligt frem til et økonomisk råderum, som er en forudsætning for fremtidige investeringer.

Vi kan konstatere, at den plan, vi har iværksat for at genoprette kommunens økonomi, virker. Planen holder vi fast i, for den er med til at sikre, at vores udgifter stemmer med vores indtægter. Det er en svær balancegang i en kommune, der er udfordret af en skæv demografisk udvikling. Flere forlader arbejdsmarkedet, end der kommer nye til. Det betyder faldende skatteindtægter og pres på kommunens økonomi. Og det fordrer, at vi politisk sætter os nogle klare økonomiske målsætninger.

I budgettet for 2016 satte vi politisk tre målsætninger:

1. Overskud på ordinær drift på minimum 150,0 mio. kr.
2. Skattefinansieret anlæg på 80,0 mio. kr.
3. Gennemsnitlig likviditet minimum 80,0 mio. kr.

Gennem året har vi i kraft tætte budgetopfølgninger fulgt bevægelserne i vores økonomi for at sikre, at vi holder budgettet og de politiske målsætninger. Det fremgår af regnskabet, at det gør vi. Overskuddet på den ordinære drift er på lige knap 169 mio. kroner, som godt og vel dækker udgiften til skattefinansieret anlæg og afdrag, der samlet set udgør 128 mio. kr. Skattefinansieret anlæg udgør 59 mio. kr., og dermed overholder vi målsætningen om, at udgiften til skattefinansieret anlæg ikke må overstige 80 mio. kroner.

Vi har haft et mindreforbrug på driften på 25,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. En andel på 17,4 mio. kr. af dette beløb udgøres af en opsparring, som ikke er frigivet til forbrug. De resterende 8,4 mio. kr. udgør således det mindre forbrug, vi har haft på driften. Dermed overholder forbruget på driften i 2016 de samlede bevillinger.

Vores serviceudgifter ligger 1,2 mio. kr. over det vejledende sigtepunkt for serviceudgifterne, som samlet udgør 2.548,6 mio. kr. Samlet set må dette betragtes som en overholdelse, da afvigelsen svarer til 0,05 %. KL forventer på baggrund af indberetninger fra alle landets kommuner, at såvel servicerammen som det samlede forbrug inden for service- og anlægsudgifter ligger inden for aftalerne. Det betyder, at KL ikke forventer sanktioner over for kommunerne i 2017 på baggrund af regnskabet for 2016.

I løbet af 2016 har vi foretaget en nettoafvikling af kommunens langfristede gæld på 19,0 mio. kr., og vi har investeret i anlæg for 136,5 mio. kr.

Frederikshavn Kommunes gennemsnitlige likviditet er stigende, og det er vigtigt, for vi er nødt til at have en fornuftig buffer i forhold til uforudsete udgifter, som f.eks. snerydning og saltning på kommunens veje. Med en gennemsnitlig likviditet på 123 mio. kr. set over 365 dage kan vi konstatere, at vi styrker kommunens økonomi år for år. Kommunens kassebeholdning er på et fornuftigt niveau, så vi har noget at stå imod med.

Regnskabet, der nu er gjort op, er et billede på, at den økonomiske genopretning er lykkedes. Det er den, fordi vi politisk har sat os nogle klare økonomiske målsætninger. Og vi har en kommunal organisation af dedikerede ledere og medarbejdere, som hver dag knokler for at få mest muligt ud af de midler, der er til rådighed.

Vi fastholder kursen og anstrenger os for fortsat at sikre økonomisk stabilitet og konsolidering. Det er en forudsætning for, at vi kan skabe økonomisk råderum til investeringer, så vores kommune også i fremtiden er et attraktivt sted for dem, der allerede bor her og for dem, der flytter til kommunen.

Med venlig hilsen

Birgit S. Hansen
borgmester

DIREKTIONENS BEMÆRKNINGER TIL REGNSKABET

Direktionen fremlægger hermed sine bemærkninger til regnskabsresultatet for 2016.

Den overordnede konklusion

Budgettet for 2016 blev lavet under hensyn til de tre overordnede målsætninger for Frederikshavn Kommunes budgetter og regnskaber:

1. Overskud på ordinær drift på min. 150 mio. kr.
2. Skattefinansieret anlægsbudget på 80 mio. kr. samt lånefinansierede anlæg i den udstrækning, vi kan opnå låneadgang, og det giver værdi at gennemføre investeringen ud fra en samlet økonomisk og politisk vurdering.
3. En gennemsnitlig likviditet set over 365 dage på minimum 80 mio. kr.

Med disse overordnede målsætninger for Frederikshavn Kommunes økonomi er der sat en ramme, som sikrer at Frederikshavn Kommunes økonomi bevæger sig i den rigtige retning og opnår den robusthed som giver mulighed for en stabil drift.

Når årets resultat for regnskab 2016 gøres op kan det konstateres at målsætningerne overholdes.

Regnskabsresultatet udviser et overskud på den ordinære drift på 168,9 mio. kr. Der var oprindeligt budgetteret med et overskud på 151,1 mio. kr. – inklusive en pulje på 25 mio. kr. som var afsat til reservation af serviceramme. Puljen er i løbet af 2016 disponeret til overførslerne fra 2015, samt til yderligere bevillinger til skoleområdet og til familieområdet.

Set i det lys anser Direktionen det som tilfredsstillende at realisere et overskud på ordinære drift på 168,9 mio. kr.

Resultatet for det skattefinansierede anlægsbudget blev på 59,7 mio. kr. Det korrigerede budget var på 89,9 mio. kr. Der har da også i hele 2016 været fokus på at overholde det skattefinansierede anlægsbudget. Direktionen kan konstatere, at det er lykkedes at overholde anlægsmålsætningen. Der er en tidsmæssig forskydning på flere af anlæggene – herunder på "Bæredygtigt børneområde", midler til digitalisering og en række anlæg på Teknisk Udvalg, hvor der overføres 56,1 mio. kr. til 2017 – heraf er 30,5 mio. kr. med likviditetsmæssig virkning.

Der har også i 2016 været særligt opmærksomhed på likviditeten. Direktionen konstaterer, at likviditeten har været stigende i løbet af 2016, således at den gennemsnitlige likviditet er steget fra 98,6 mio.

kr. ultimo 2015 til 123,4 mio. kr. ultimo 2016. Dermed er målsætningen om en gennemsnitlig likviditet på minimum 80 mio. kr. overholdt - ligesom Direktionens anbefaling om en gennemsnitlige likviditet på 120 mio. kr. opnås.

Stigningen i den gennemsnitlige likviditet sker med baggrund i en opsparing i regnskabsåret 2016 på 5,4 mio. kr. Dermed er opsparingen 25,9 højere end i det korrigerede budget, hvor der var indregnet et forbrug af likvide midler på 20,5 mio. kr. Ud over indtægtsposterne samt drifts- og anlægsudgifterne er årets opsparing påvirket af forskydninger på de finansielle konti. Det kan konstateres, at der er sket en stigning i kommunens tilgodehavender og en reduktion af kommunens kortfristede gæld, hvilket har påvirket størrelsen af den likvide opsparing negativt.

Direktionen vil også i 2017 have stor opmærksomhed på likviditeten og arbejde for at likviditeten fastholdes på det nuværende niveau, således at Frederikshavn Kommune har så tilstrækkelig robust en likviditet, som gør det muligt for kommunens økonomi at modstå uforudsete påvirkninger uden at der af den grund straks må justeres i drifts- og anlægsbudgettet.

Direktionen noterer sig, at overskuddet på den ordinære drift i regnskab 2016 er stort nok til at dække udgifterne til de skattefinansierede anlæg og afdrag på den langfristede gæld. Overskuddet på den ordinære drift overstiger disse to poster med 40,7 mio. kr.

Direktionen har gennem hele 2016 arbejdet med en tæt styring af Frederikshavn Kommunes økonomi. I 2014 blev de store besparelser besluttet og effektueret i løbet af 2014, 2015 og 2016. Direktionen kan på baggrund af regnskabsresultatet for 2016 konstatere, at styringen af budgettet for 2016 er lykkedes, og dermed også at den kommunale organisation er lykkedes med samlet set at tilpasse driften til de nye økonomiske rammer. Økonomiudvalget og fagudvalgene har styret deres udgifter inden for deres overordnede rammer og dermed bidraget væsentligt til, at Frederikshavn Kommune realiserer et flot samlet regnskabsresultat for 2016, hvor det ordinære driftsresultat er meget tilfredsstillende med et overskud på 2.800 kr. pr. indbygger.

Der har dog også været udfordringer i regnskabsåret.

Det specialiserede område i Center for Familie har ikke kunne holde budgettet i 2016. Som konsekvens heraf er der vedtaget en handleplan for området, som skal omlægge indsatsen, og der er tilført området 34 mio. kr. over en 4 årig periode til at gennemføre omlægningen.

I 2016 blev store dele af refusionerne på overførselsudgifterne på Arbejdsmarkedsområdet omlagt. Det medførte store omlægninger i den kommunale økonomi, hvor omlægningen har indebåret, at man har reduceret andelen direkte refusioner på konkrete udgifter til generelle tilskud i stedet for. Refusionsomlægningen har også krævet en omlægning af indsatserne på området, hvor det i endnu højere grad er blevet vigtigt at få borgerne hurtigt ud af kommunale tilbud med overførselsindkomst. Regnskabsresultatet viser, at denne omlægning er godt på vej til at lykkes. Direktionen vil sikre, at der også fremover er fokus på dette arbejde.

Direktionen noterer sig også, at området for overførselsudgifter samlet har kunne holde budgettet i 2016. I relation til den kommende udligningsreform og herunder omlægning af beskæftigelsestilskuddet til at blive en del af de generelle tilskud peger Direktionen på, at Frederikshavn Kommune kan blive udfordret på økonomien i de samlede overførselsudgifter. I regnskab 2016 har der været et mindreforbrug på 28?? mio. kr. på beskæftigelsestilskuddet. Et mindreforbrug som har dækket ind for et tilsvarende merforbrug på de øvrige overførselsudgifter på Arbejdsmarkedsudvalgets område. Direktionens peger på, at det er vigtigt at en kommende udligningsreform indeholder en samlet løsning for alle udgifter og ikke isoleret inddrager beskæftigelsestilskuddet i de tilskuds- og udligningsbeløb som fordeles efter bloktilskudsandelen.

Kommunernes 2016-budgetter blev lavet således, at kommunerne under ét overholdt servicerammen og Frederikshavn Kommune bidrog til denne overholdelse. På regnskabsiden er der sanktioner vedr. overholdelse af serviceudgifterne. Frederikshavn Kommune overskrider sin serviceramme i regnskab 2016 med 1,2 mio. kr. Direktionen anser dermed i praksis servicerammen for overholdt i Frederikshavn Kommune. De foreløbige opgørelser fra KL viser, at kommunerne samlet set holder sig under servicerammen, og dermed forventes der ikke at blive iværksat regnskabssanktioner overfor kommunerne.

Overførsler til 2017

De samlede overførsler på driften fra 2016 til 2017 udgør netto et mindreforbrug på 9,0 mio. kr. Opgøres mindreforbruget efter de gældende overførselsregler vil der for hele kommunen netto kunne overføres og frigives 10,1 mio. kr. til øget forbrug i 2017. Det resterende beløb – en gæld - på netto 1,1 mio. kr. overføres til bankbøgerne.

Af de frigivne beløb udgør 12,6 mio. kr. en øget forbrugsmulighed i 2017 mens 2,5 mio. kr. er overført som en mindre forbrugsmulighed. Direktionen anbefaler, at der igen i år frigives 100.000 kr. på omkost-

ningsstederne, således at der sikres en fortsat tillid til overførselsreglerne. Dermed står der tilbage på bankbøgerne i 2017 en øget forbrugsmulighed på 27,0 mio. kr. og en mindre forbrugsmulighed på 28,1 mio. kr.

Som nævnt ovenfor er Direktionen opmærksom på de udfordringer som findes på det specialiserede social område både for børn og voksne. Der er blevet tilført flere budgetmidler til børneområdet ifm. vedtagelsen af budgetrammerne for 2018 – 2021, hvor områdets budget er blevet øget med 9 mio. kr. Direktionen peger på, at udfordringen også findes i 2017 for området. Direktionen foreslår derfor, at området også tilføres 9 mio. kr. i 2017 finansieret af mindreforbrug i 2016 som ellers ikke ville blive overført til 2017.

Direktionen foreslår ligeledes, at det specialiserede social område for voksne tilføres 5,2 mio. kr. som ligeledes foreslås finansieret af mindreforbrug i 2016 som ellers ikke ville blive overført til 2017.

Samlet foreslår Direktionen dermed at det specialiserede socialområde tilføres 14,2 mio. kr. i 2017 finansieret af det mindre forbrug i 2016, som har været på områderne "tværgående puljer", mindreforbrug på Økonomiudvalgets område samt områder på Økonomiudvalgets bevilling som ikke er omfattet af overførselsadgang.

Direktionen er opmærksom på, at den afsatte pulje til reservation af serviceramme i 2017 er på 15 mio. kr. Dermed overstiger de overførte og frigjorte beløb på 24,1 mio. kr. puljen. Det må dog forudses, at der ligesom fra regnskab 2015, hvor der blev overført og frigivet 16,6 mio. kr. og fra regnskab 2016 9,9 mio. kr. også skal overføres et lignende beløb fra 2017.

Fremtiden

Likviditeten lever op til den politiske målsætning, og til Direktionens anbefaling om at likviditeten bør være på et niveau på ca. 2.000 kr. pr. indbygger svarende til 120 mio. kr. Gennemsnitsniveauet på landsplan ligger over 6.000 kr. pr. indbygger, og Frederikshavn Kommune vil fortsat være blandt de 10 kommuner i Danmark, som har den laveste likviditet. Ønsket om at have et niveau på 120 mio. kr. i gennemsnitslikviditet har således til formål at give en større handlefrihed og en nødvendig modstandsdygtighed overfor udsving i både finansieringssiden og udgiftssiden.

I den forbindelse er der flere forhold, som Direktionen er særligt opmærksom på;

Hvert år sker der en overførsel af midler fra det ene regnskabsår til det næste. Opgørelsen af overførslerne fra 2016 til 2017 betyder, at 70,6 mio. kr. af

kassebeholdningen skal betragtes om reserveret til finansiering af frivillige drifts- og anlægsoverførsler fra regnskab 2016. Der vil forventeligt også være en overførsel fra regnskab 2017 til 2018, som skaber likviditet i budgettet for 2017.

Dertil kommer den store refusionsomlægning, som er indført fra regnskabsår 2016. Her er det af afgørende betydning, at kommunen lykkes med at få borgere på overførselsydelse hurtigt væk fra ydelserne, da refusionsprocenten hurtigt falder til et meget lavt niveau.

Yderligere er der udviklingen på det specialiserede socialområde, hvor især børneområdet i Center for Familie har været udfordret i regnskabsåret 2016. Direktionen er opmærksom på, at det specialiserede socialområde – både for børn og voksne – også i 2017 er under pres. Der er behov for på disse områder at arbejde med løsninger, som gennem forebyggende tiltag mindsker tilgangen til områderne og at optimere driften på de tilbud, som kommunen i dag har på områderne. Af den årsag har Direktionen indstillet, at de 9 mio. kr. som yderligere tilføres det specialiserede børneområde bliver en permanent øget bevilling til Børne- og Ungdomsudvalget, således at normalområdet tilføres flere midler i takt med at tiltagene på det specialiserede børneområde får virkning. Det er Direktionens vurdering, at en styrkelse af normalområdet kan mindske tilgangen til det specialiserede område.

Der er i budgetterne også for de kommende år indarbejdet en årlig budgettilpasning på 1 % af serviceudgifterne, og der er en klar bevidsthed om, at der er brug for at udvise økonomisk ansvarlighed og opfylde og overholde de målsætninger, som Økonomiudvalget fastlægger. Som eksempler på hvordan der også i 2016 er blevet arbejdet med en ny forståelse af prioriteringen af de kommunale velfærdsydelser, kan vi nævne visionen "Dem der kan, selv skal selv" på det sociale område og "Den efterspørgselsorienterede arbejdsmarkedspolitik" på arbejdsmarkedsområdet. Begge visioner sætter borgerens kompetencer i centrum og bygger videre på de ressourcer borgeren har.

Den overordnede tendens i kommunens befolkningsudvikling er et faldende befolkningstal og en fortsat forskydning mellem aldersgrupperne i retning af flere ældre og færre børn, unge og erhvervsaktive. Vi kan dog også konstatere, at der er sket en opbremsning i faldet i befolkningstallet i 2014 og 2015. I 2016 har der for første gang i den nye kommunes levetid været en stigning i folketallet. Folketallet steg med 113 personer i 2016.

På baggrund af befolkningsudviklingen må det også fremover forventes, at Frederikshavn Kommune vil

være udfordret med krav om løbende tilpasninger af driften på grund af forskydninger i befolkningssammensætningen. Der tales meget om ændringer i udligningssystemet og krav om en mere retfærdig udligning mellem kommunerne. Der har løbende været mindre justeringer af udligningssystemet, men ikke noget der for alvor har løst de udfordringer vi står overfor. Det vil derfor, formentlig også med fremtidige ændringer, være et vilkår for Frederikshavn Kommune, at de økonomiske udfordringer skal løses lokalt; enten gennem reduktion af udgifterne eller gennem øget vækst med flere arbejdspladser og øget bosætning. Direktionen har fokus på kommunens rolle som bidragsyder i forhold til at understøtte væksten i lokalsamfundet og dermed også på mulighederne for at øge kommunens indtægter.

Direktionen
4. april 2017

INDHOLDSFORSTEGNELSE

Generelle bemærkninger.....	7
Finansieringsoversigt.....	9
Regnskabsopgørelse - udgiftsbaseret.....	10
Resultatopgørelse - udgiftsbaseret.....	11
Hovedoversigt.....	14
Driftsudgifter - fordelt på udvalg.....	15
Puljer til tværgående formål.....	16
Økonomiudvalget.....	16
Arbejdsmarkedsudvalget.....	22
Socialudvalget.....	27
Sundhedsudvalget.....	30
Børne- og Ungdomsudvalget.....	33
Kultur- og Fritidsudvalget.....	40
Teknisk Udvalg.....	43
Plan- og Miljøudvalget.....	46
Renovation.....	47
Anlægsudgifter.....	48
Renter.....	49
Balanceforskydninger.....	51
Udvalgte finansielle poster.....	53
Beløb der søges genbevilget i 2017.....	55
Omkostningsbaseret regnskab.....	56
Resultatopgørelse - omkostningsbaseret.....	57
Anvendt regnskabspraksis.....	58
Anlægsoversigt.....	68
Pengestrømsanalyse.....	63
Omregningstabel.....	64
Balance for Frederikshavn Kommune.....	65
Kapitalforklaring.....	67
Byråd.....	68
Direktion.....	69

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Formkrav til regnskabet

Hermed fremlægger Frederikshavn Kommune regnskab for regnskabsåret 2016.

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for kommuner. Det fremgår heraf, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb. Herudover skal årsregnskabet indeholde en række oversigter.

Årsberetningen er endvidere udarbejdet efter de principper, som er anbefalet af revisionen. Principperne er:

- retvisende billede
- klarhed og overblik
- væsentlighed frem for detaljer
- indhold frem for formalia

Regnskabet indledes med en overordnet beskrivelse af de væsentligste punkter i aftalen om kommunernes økonomi, som hvert år indgås mellem KL (Kommunernes Landsforening) og regeringen. Denne aftale angiver de overordnede præmisser for kommunens økonomi. Efterfølgende bliver der præsenteret en overordnet beskrivelse af årets resultat og den økonomiske status for Frederikshavn Kommune. De følgende kapitler vil indeholde en række overordnede oversigter samt kommunens omkostningsregnskab.

Frederikshavn Kommune håber, at årsberetningen giver læseren et godt indblik i kommunens økonomiske situation ved udgangen af 2016. Til årsberetningen er der endvidere udgivet et bilagsmateriale, som giver et mere detaljeret indblik i kommunens økonomiske forhold.

Kommunaftalen 2016

Økonomiaftalen for 2016 blev til i lyset af Folketingsvalget i 2015. Aftalen indgås normalt i juni måned, men på grund af valget kom aftalen først på plads primo juli 2015. Aftalen blev således mindre omfangsrig og næsten udelukkende med fokus på de økonomiske rammer for kommunerne.

Den samlede ramme for kommunernes udgifter udgjorde 342.825 mio. kr. – heraf var langt den største del 237.381 mio. kr. er afsat som ramme til serviceudgifter. Frederikshavn Kommunes tekniske service-ramme udgjorde 2.544,6 mio. kr. Da kommunerne samlet set overholdt servicerammen i budget 2016 blev det betingede balancetilskud frigivet. Det betingede balancetilskud er den del af balancetilskuddet,

som tilbageholdes af Økonomi- og Indenrigsministeriet og som der kan foretages modregning i, hvis kommunerne samlet set budgetterer med højere udgifter end aftalt. Frederikshavn Kommunes andel af det betingede balancetilskud udgjorde 31,8 mio. kr. i 2016.

Regeringen indførte i 2016 et omprioreringsbidrag svarende til 1 % om året i perioden 2016-2019 svarende til ca. 2.400 mio. kr. i 2016. Midlerne prioriteredes af regeringen til særlige indsatsområder. Som en del af årets kommunaftale tilbageføres de 1.900 mio. kr. til kommunerne i 2016. I forbindelse med økonomiaftalen for 2017 blev omprioreringsbidraget afskaffet og i stedet indførtes et moderniserings- og effektiviseringsprogram, men omprioreringsbidraget var en del af budgettet i 2016.

Den finansierede ramme for bruttoanlægsudgifter udgjorde 16.600 mio. kr., hvilket var 900 mio. kr. lavere end i 2015. Der var ingen sanktioner for anlægsområdet i 2016.

KL's foreløbige opgørelser af regnskab 2016 viser, at kommunernes regnskaber ligger inden for serviceudgiftsrammen. Der er således ikke udsigt til, at kommunerne vil blive pålagt sanktioner i forhold til regnskab 2016.

Skattestoppet bestod fortsat i 2016. I aftalen var afsat en pulje på 200 mio. kr., som kommunerne kunne søge ind på, hvis de ønskede at hæve skatten. Puljen blev fordelt af det daværende Social- og Indenrigsministerium efter ansøgning. For at holde skatterne i ro, var det en betingelse, at andre kommuner nedsætte skatten med samlet 200 mio. kr., da kommunerne ellers ville blive sanktioneret. Kommuner, der havde fået tilladelse til at hæve skatten, ville ikke blive sanktioneret. Kommuner, der satte skatten ned, kunne opnå tilskud til nedsættelsen fra staten. Frederikshavn Kommune søgte ikke om skattestigning eller om tilskud til at sætte skatten ned i 2016.

Kommunens drifts- og anlægsudgifter i 2016

De samlede driftsudgifter i 2016 udgjorde 3.708,0 mio. kr. heraf udgjorde serviceudgifterne 2.548,6 mio. kr., 210,2 mio. kr. til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudgifter, 838,8 mio. kr. er overførselsudgifter, 133,9 mio. kr. er udgifter vedrørende forsikrede ledige, driftsudgifter vedrørende ældreboliger udgør 6,9 mio. kr. indtægter fra refusionsordning for særligt dyre enkeltsager bidrager med en indtægt på 31,2 mio. kr. mens 0,9 mio. kr. stammer fra de takstfinansierede områder.

Det korrigerede budget for 2016 (ekskl. udvalgenes bankbøger fra 2016), indeholdt driftsudgifter for 3.717,1 mio. kr., det realiserede forbrug ligger såle-

des 9,0 mio. kr. under det korrigerede budget (ekskl. bankbøger), udvalgenes låste bankbøger udgør 17,4 mio. kr.

På anlægssiden var der netto budgetteret med udgifter på 158,9 mio. kr. i det korrigerede budget. Resultatet blev på 124,5 mio. kr. Mindreforbruget er således på 34,3 mio. kr.

Låneoptagelse

Frederikshavn Kommune har i 2016 optaget nye lån for 50,0 mio. kr. heraf 25 mio. kr. til finansiering af anlægsprojekter samt 25 mio. kr. til styrkelse af likviditeten. I 2016 har Frederikshavn kommune haft udgifter på 69,0 mio. kr. til afdrag på lån. hertil kommer en korrektion på 0,1 mio. kr. på status. Samlet set betyder dette, at kommunens nettogæld er nedbragt med 18,9 mio. kr.

For en nærmere gennemgang af de enkelte regnskabsbeløb kan henvises til regnskabsopgørelsen og de følgende kommentarer i årsberetningen samt til regnskabsoversigterne i Bilag til årsberetning 2016.

FINANSIERINGSOVERSIGT

beløb i 1.000 kr. Positive tal angiver udgifter Negative tal angiver indtægter		Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2015
FINANSIERINGSBEHOV:					
A.	Driftsvirksomhed i alt	3.708.031	3.734.490	3.729.022	3.620.016
	Serviceudgifter	2.548.631	2.569.506	2.546.411	2.515.758
	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudg.	210.192	202.371	202.163	206.573
	Driftsudgifter vedr. ældreboliger	6.912	5.858	5.487	8.646
	Indtægter fra den centrale refusionsordning	-31.212	-24.432	-21.406	-28.254
	Overførsler	838.762	834.869	841.791	781.103
	Forsikrede ledige	133.875	144.175	152.175	134.531
	Takstfinansieret	872	2.142	2.402	1.660
B.	Anlægsvirksomhed i alt	124.549	158.875	110.399	103.256
	Bruttoanlægsudgifter	136.478	185.756	126.304	135.153
	Anlægsindtægter	-2.817	0	0	-9.807
	Salgsindtægt vedr. jord og bygninger	-9.112	-26.881	-15.905	-22.090
C.	Renter – netto	12.020	13.607	13.607	2.944
D.	Balanceforskydninger i alt	20.427	14.412	4.279	9.010
	Indskud i Landsbyggefonden	-1.255	15.577	5.500	-133
	Frigivelse af deponerede beløb	-1.858	-1.858	-1.858	884
	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-3.254	3.832	2.019	7.207
	Øvrige balanceforskydninger	26.794	-3.139	-1.381	1.051
E.	Afdrag på lån	68.963	69.906	69.906	62.636
F.	Generelle tilskud og udligning	-1.174.104	-1.173.409	-1.175.137	-1.137.722
FINANSIERINGSBEHOV I ALT		2.759.886	2.817.882	2.752.076	2.660.140
FINANSIERING:					
1	Kommuneskat:	-2.433.271	-2.433.271	-2.434.340	-2.354.429
2	Selskabsskatter	-42.914	-42.914	-42.914	-41.682
3	Dødsboer	-1.998	-1.423	-1.423	-5.225
4	Grundskyld	-232.878	-235.531	-235.531	-226.730
5	Dækningsafgifter	-4.239	-3.889	-3.889	-3.906
6	Lånoptagelse	-50.000	-80.392	-48.765	-111.200
7	Forbrug/opsparing af likvide midler (=-forbrug)	5.414	-20.461	14.787	83.030
FINANSIERING I ALT		-2.759.886	-2.817.882	-2.752.076	-2.660.141
BEHOLDNING PRIMO ÅRET					
	Årets forbrug / opsparing af likvide midler	5.414	-20.461	14.787	83.030
	Kursregulering m.v. vedr. likvide midler	754	0	0	-967
BEHOLDNING ULTIMO ÅRET		-30.120	-56.749	-41.686	-36.288

Grundet afrundinger kan der være forskelle mellem denne og efterfølgende tabeller.

(beløb i mio. kr.)	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Gennemsnitlig likviditet	123,4	98,6
Deponerede beløb	14,9	16,7

FORDELING AF KASSE-BEHOLDNINGEN:	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Skatteydernes andel	-32.519	-38.229
Renovationens andel	2.401	1.941
BEHOLDNING I ALT	-30.118	-36.288

REGNSKABSOPGØRELSE - UDGIFTSBASERET

beløb i 1.000 kr. Positive tal angiver udgifter Negative tal angiver indtægter		Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2015
A.	Det skattefinansierede område				
	INDTÆGTER				
	Skatter	-2.715.300	-2.717.029	-2.718.098	-2.631.971
	Generelle tilskud m.v	-1.174.104	-1.173.409	-1.175.137	-1.137.722
	INDTÆGTER I ALT	-3.889.404	-3.890.437	-3.893.234	-3.769.693
	DRIFTSUDGIFTER (ekskl. Forsyningsvirksomhederne)				
	Tværgående fælles puljer	-3.135	0	26.021	0
	Økonomiudvalget	434.854	452.288	448.423	440.951
	Arbejdsmarkedsudvalget	897.020	898.249	915.132	836.600
	Socialudvalget	874.303	879.068	864.861	845.183
	Sundhedsudvalget	335.022	335.527	331.226	322.250
	Børne- og Ungdomsudvalget	886.506	882.137	862.733	896.558
	Kultur- og Fritidsudvalget	223.255	230.047	208.917	209.359
	Teknisk Udvalg	59.066	57.556	57.839	54.244
	Plan- og Miljøudvalget	1.601	-886	13.366	14.632
	DRIFTSUDGIFTER I ALT	3.708.491	3.733.986	3.728.519	3.619.777
	Renter m.v	12.020	13.607	13.607	2.944
	Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-168.893 overskud	-142.844 overskud	-151.109 overskud	-146.972 overskud
	ANLÆG (ekskl. Forsyningsvirksomhederne)				
	Økonomiudvalget	40.966	59.169	36.798	41.240
	Arbejdsmarkedsudvalget	27	27	27	0
	Socialudvalget	5.909	9.439	2.708	3.618
	Sundhedsudvalget	1.559	3.008	1.482	1.588
	Børne- og Ungdomsudvalget	11.696	13.657	11.142	8.071
	Kultur- og Fritidsudvalget	3.598	5.875	3.795	5.265
	Teknisk Udvalg	54.258	65.855	52.693	38.529
	Plan- og Miljøudvalget	6.537	1.846	1.754	4.946
	ANLÆG I ALT	124.550	158.876	110.399	103.256
A.	Resultatet af det skattefinansierede område	-44.344 overskud	16.031 underskud	-40.710 overskud	-43.716 overskud
B.	Forsyningsvirksomhederne				
	Drift (indtægter - udgifter)	-460	503	503	239
B.	Resultat af forsyningsvirksomhederne	-460	503	503	239
C.	RESULTAT I ALT (A + B)	-44.804 overskud	16.535 underskud	-40.207 overskud	-43.477 overskud

Grundet afrundinger kan der være forskelle mellem denne og efterfølgende tabeller.

RESULTATOPGØRELSE - UDGIFTSBASERET -Finansieringsdelen

beløb i 1.000 kr. Positive tal angiver udgifter Negative tal angiver indtægter	Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt Budget 2016	Regnskab 2015
Likvid beholdning primo regnskabsåret	-36.288 Negativ beholdning	-36.288 Negativ beholdning	-56.473 Negativ beholdning	-118.351 Negativ beholdning
TILGANG AF LIKVIDE AKTIVER				
Årets resultat (se resultatopgørelse)	-44.804	0	-40.207	-43.477
Optagne lån	-50.000	-80.392	-48.765	-111.200
Øvrige balanceforskydninger	0	0	0	0
TILGANG I ALT	-94.804	-80.392	-88.972	-154.677
ANVENDELSE AF LIKVIDE AKTIVER				
Årets resultat (se resultatopgørelse)	0	16.535	0	0
Afdrag på lån	68.963	69.906	69.906	62.636
Øvrige balanceforskydninger	20.427	14.412	4.279	9.010
ANVENDELSE I ALT	89.389	100.853	74.185	71.646
Opsparing / forbrug af likvide aktiver (- = forbrug)	5.414 <i>Opsparing</i>	-20.461 <i>Forbrug</i>	14.787 <i>Opsparing</i>	83.030 <i>Opsparing</i>
Likvid beholdning ultimo året før kursregulering	-30.874	-56.749	-41.686	-35.321
Kursregulering m.v. vedr. likvide aktiver	-754			-967
Likvid beholdning ultimo regnskabsåret	-30.120 Negativ beholdning	-56.749 Negativ beholdning	-41.686 Negativ beholdning	-36.288 Negativ beholdning

Grundet afrundinger kan der være forskelle mellem denne og efterfølgende tabeller.

Kommentarer til regnskabsopgørelsen

Regnskabsopgørelsen giver en overordnet præsentation af regnskabsresultatet sammenholdt med det budgetterede. Til sammenligning vises regnskabsresultatet for 2015.

Regnskabsopgørelsen viser dels resultatet af den ordinære driftsvirksomhed, dels det samlede resultat af det skattefinansierede område.

Regnskabsopgørelsen indeholder desuden en finansieringsoversigt, som viser, hvilken betydning årets udgiftsbaserede regnskabsresultat har for de øvrige finansielle dispositioner, samt udviklingen i kommunens likviditet.

Som hovedregel antages, at resultatet af kommunens ordinære driftsresultat skal være af en størrelse, som kan finansiere afdrag på lån, samt finansiere nye investeringer. Med hensyn til nye investeringer bør anvendes et gennemsnit over en årrække, da størrelsen af anlægsudgifterne kan variere meget år for år.

Resultat af den ordinære driftsvirksomhed

Resultatet af den ordinære driftsvirksomhed er et regnskabsmæssigt overskud på 168,9 mio. kr. Der var i det korrigerede budget budgetteret med et overskud på den ordinære driftsvirksomhed på

151,1 mio. kr.

I forhold til det oprindelige budget 2016 er driftsoverskuddet 17,8 mio. kr. større.

De 17,8 mio. kr. kan specificeres således:

(beløb i 1.000 kr.)	
Mindreudgift driftsvirksomhed	-20.028
Mindreudgifter på renter	-1.586
Mindreindtægt på skatter	2.798
Mindreindtægt på tilskud og udligning	1.033
I alt	17.784

I forhold til det oprindelige budget har der været mindreudgifter på fire bevillingsområder; Tværgående fælles puljer, Økonomiudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Plan- og Miljøudvalget. Der henvises til en nærmere redegørelse under den efterfølgende beskrivelse for de enkelte udvalg.

For renteudgifternes vedkommende var der en nettoudgift på 12,0 mio. kr., hvilket er en mindreudgift på 1,6 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Hovedårsagen til den samlede mindreudgift

er lavere udgifter til renter på kommunens gæld. Udgiften til eksempelvis kommunens langfristede gæld er 1,7 mio. kr. lavere end budgetteret.

På indtægtsiden blev de samlede skatteindtægter 2,8 mio. kr. lavere end oprindeligt budgetteret. Årsagen er at indtægterne vedr. grundskyld blev lavere end forudsat, her er hovedårsagen nedsættelser af ejendomsvurderinger.

Mindreindtægten på tilskuds- og udligningsbeløbene skyldes primært ekstraordinært tilskud vedrørende flygtninge på 3,3 mio. kr. samt midtvejregulering af budget 2016 som betød en indtægtsreduktion på 5,1 mio. kr.

Resultat af anlægsvirksomhed

I 2016 er der gennemført anlægsprojekter til en samlet bruttoudgift på 136,5 mio. kr. Det korrigerede budget til bruttoanlægsudgifter udgjorde 185,8 mio. kr. Af det konstaterede mindreforbrug på anlæg er der søgt overført 56,9 mio. kr.

Anlægsindtægterne blev på 11,9 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 26,9 mio. kr. Der er således en mindreindtægt på 15,0 mio. kr.

I forhold til det oprindelige budget for 2016 blev der på bruttoanlægsudgifterne brugt 10,2 mio. kr. mere i regnskabet. Her skal årsagen findes i, at der blev overført 41,5 mio. kr. fra anlæg i 2015 til anlæg i 2016.

I forhold til oprindeligt budget er der to udvalg, Økonomiudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget, som har højere forbrug på bruttoudgifterne end oprindeligt budgetteret.

Den økonomiske målsætning på anlægsområdet om et skattefinansieret anlægsniveau på 80 mio. kr. er opfyldt, hvilket var indregnet i det oprindelige budget. De faktisk afholdte skattefinansierede anlægsudgifter blev 59,7 mio. kr. Nedenstående opgørelse viser de opgjorte skattefinansierede anlægsudgifter.

(beløb i 1.000 kr.)	
Nettoanlægsudgifter (ekskl. køb og salg)	117.708
- Lånefinansiering	58.494
- Ekstern finansiering	-505
Skattefinansieret anlæg	59.719

Resultat af det skattefinansierede område

Det korrigerede budget 2016 opererer med et underskud på 16,0 mio. kr. som resultat af det

skattefinansierede område. Heraf udgør anlæg 158,9 mio. kr. Regnskabsresultatet for det skattefinansierede område udviser et overskud på 44,3 mio. kr. Forbedringen på 60,4 mio. kr skyldes et mindre forbrug på drifts (-25,5 mio. kr.), lavere renteudgifter (-1,6 mio. kr.) og at alle anlæg ikke blev gennemført i 2015 (nettovirkning for anlæg -34,3 mio. kr.) samt en mindreindtægt fra skatter og tilskud/udligning (1,0 mio. kr.).

I det oprindelige budget var indregnet et overskud på det skattefinansierede område på 40,7 mio. kr. Det realiserede overskud er således 3,6 mio. kr. bedre end oprindeligt budgetteret.

Det skattefinansierede område udviser et overskud på 44,3 mio. kr. Forskellen, på 3,6 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget, kan overordnet forklares med nedenstående forhold:

(beløb i 1.000 kr.)	
Mindreudgift, skattefinansieret driftsvirksomhed	-20.028
Merudgift, anlæg	14.150
Mindreudgifter på renter	-1.586
Mindreindtægter på tilskud/udligning og skatter	3.830
I alt	-3.634

Taksfinansieret drift

Den takstfinansierede drift omfatter renovationsvirksomheden, som i 2016 havde et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

Kommentarer til finansieringsoversigten og resultatopgørelsen

Tilgang af likvide aktiver

Frederikshavn Kommune har i 2016 haft en låneadgang på 58,0 mio. kr. Heraf er de 50,0 mio. kr. optaget som lån i 2016, mens de resterende 8,0 mio. kr. overføres til 2017 til at nedbringe deponering.

Anvendelse af likvide aktiver

Årets resultat medførte en forøgelse af de likvide aktiver på 5,4 mio. kr. Herudover blev der foretaget afdrag på kommunens langfristede gæld på 69,0 mio. kr.

Balanceforskydningerne medførte en udgift på 20,4 mio. kr. Foruden enkelte budgetlagte udgifter og indtægter består balanceforskydningerne hovedsageligt af en række balanceposter vedr. forskydninger mellem regnskabsårene. I 2016 er der blandt andet en relativt stor forskydning i forhold til refusionerne, hvor Frederikshavn Kommune ved udgangen af 2016 har et tilgodehavende hos staten vedrørende refusioner på 6,6 mio. kr., mens der ved

udgangen af 2015 var en gæld til staten vedrørende refusioner på 19,3 mio. kr. Kommunen har altså "mistet" 26,0 mio. kr. i likviditet ved at gå fra at have "lånte" penge i kassen til at have et tilgodehavende.

(beløb i 1.000. kr.)	
Forskydninger i tilgodehavender til staten	23.113
Forskydninger i kortfristede tilgodehavender	-37.691
Forskydninger i langfristede tilgodehavender	-6.254
Forskydninger i aktiver og passiver tilhørende fonds og legater mv.	185
Forskydninger i kortfristet gæld til staten	-488
Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	41.562

Likviditetsforbrug i 2016

I korrigeret budget er der regnet med et forbrug på -20,5 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser en opsparing på 5,4 mio. kr.

Der var oprindeligt budgetteret med en opsparing til likvide midler på 14,8 mio. kr. Opsparingen blev ca. 9,4 mio. kr. mindre idet regnskabet sluttede med en opsparing på 5,4 mio. kr., som fremkommer således:

Opsparing 2016 (beløb 1.000 kr.)	
Året resultat, jf. pkt. C (resultatopgørelsen)	-44.804
Afdrag på lån	68.963
Låneoptagelse (nye lån)	-50.000
Øvrige balanceforskydninger	20.427
Opsparing	-5.414

Likvid beholdning ultimo regnskabsåret

I det korrigerede budget er der regnet med, at kommunen vil gå ud af regnskabsåret 2016 med en negativ likvid kassebeholdning på 56,7 mio. kr. Resultatet i regnskabet ved udgangen af 2016 blev en negativ kassebeholdning på -30,1 mio. kr.

Ved budgetlægningen var forventningen, at kommunen gik ud af regnskabsåret 2016 med en negativ likvid kassebeholdning på -41,7 mio. kr. Forudsætningerne på det tidspunkt var, at man startede regnskabsåret med en beholdning på -56,5 mio. kr.

2016 startede i stedet med en kassebeholdning på -36,3 mio. kr., hvilket betyder at kommunen – med en opsparing på 5,4 mio. kr. gik ud af 2016 med en kassebeholdning på -30,1 mio. kr.

HOVEDOVERSIGT (netto)

beløb i 1.000 kr. Positive tal angiver udgifter Negative tal angiver indtægter		Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2015
A.	DRIFTSVIRKSOMHED				
	Skattefinansieret				
	Tværgående fælles puljer	-3.135	0	26.021	0
	Økonomiudvalget	433.522	450.650	446.525	439.531
	Arbejdsmarkedsudvalget	897.020	898.249	915.132	836.600
	Socialudvalget	874.303	879.068	864.861	845.183
	Sundhedsudvalget	335.022	335.527	331.226	322.250
	Børne- og Ungdomsudvalget	886.506	882.137	862.733	896.558
	Kultur- og Fritidsudvalget	223.255	230.047	208.917	209.359
	Teknisk Udvalg	59.066	57.556	57.839	54.244
	Plan- og Miljøudvalget	1.601	-886	13.366	14.632
	Skattefinansieret i alt	3.707.159	3.732.348	3.726.621	3.618.357
	Takstfinansieret				
	Tjenestemandspensioner (Øk. udv.)	1.332	1.638	1.898	1.420
	Renovation (Teknisk udv.)	-460	503	503	239
	Takstfinansieret i alt	872	2.141	2.401	1.659
A.	DRIFTSVIRKSOMHED I ALT	3.708.031	3.734.489	3.729.022	3.620.016
B.	ANLÆGSVIRKSOMHED				
	Skattefinansieret				
	Økonomiudvalget	40.966	59.169	36.798	41.240
	Arbejdsmarkedsudvalget	27	27	27	0
	Socialudvalget	5.909	9.439	2.708	3.618
	Sundhedsudvalget	1.559	3.008	1.482	1.588
	Børne- og Ungdomsudvalget	11.696	13.657	11.142	8.071
	Kultur- og Fritidsudvalget	3.598	5.875	3.795	5.265
	Teknisk Udvalg	54.258	65.855	52.693	38.529
	Plan- og Miljøudvalget	6.537	1.846	1.754	4.946
	Skattefinansieret i alt	124.550	158.876	110.399	103.256
	Takstfinansieret				
	Renovation	0	0	0	0
	Takstfinansieret i alt	0	0	0	0
B.	ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT	124.550	158.876	110.399	103.256
C.	RENTER	12.020	13.607	13.607	2.944
D.	BALANCEFORSKYDNINGER				
	Forøgelse af likvide midler	5.414	0	14.787	83.030
	Øvrige balanceforskydninger	20.427	14.412	4.279	9.010
D.	BALANCEFORSKYDNINGER I ALT	25.841	14.412	19.066	92.040
E.	AFDRAG PÅ LÅN	68.963	69.906	69.906	62.636
	TOTAL (A + B + C + D + E)	3.939.404	3.991.291	3.942.000	3.880.893
F.	FINANSIERING				
	Forbrug af likvide midler	0	-20.461	0	0
	Tilskud og udligning	-1.174.104	-1.173.409	-1.175.137	-1.137.722
	Optagne lån	-50.000	-80.392	-48.765	-111.200
	Skatter	-2.715.300	-2.717.029	-2.718.098	-2.631.971
F.	FINANSIERING I ALT	-3.939.404	-3.991.291	-3.942.000	-3.880.893

Grundet afrundinger kan der være forskelle mellem denne og efterfølgende tabeller.

DRIFTSUDGIFTER - FORDELT PÅ UDVALG

Frederikshavn Kommunes driftsbudget og regnskab fordelt på udvalg (netto)

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift/merforbrug Negative tal er indtægt/mindreforbrug	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Overførsel til drift 2017
Tværgående fælles puljer	-3.135	0	-3.135	0
*Økonomiudvalget	434.854	452.288	-17.434	6.352
Arbejdsmarkedsudvalget	897.020	898.249	-1.229	2.956
Socialudvalget	874.303	879.068	-4.765	5.281
Sundhedsudvalget	335.022	335.527	-506	506
Børne- og Ungdomsudvalget	886.506	882.137	4.369	-10.592
Kultur- og Fritidsudvalget	223.255	230.047	-6.792	7.363
Teknisk Udvalg	59.066	57.556	1.510	-901
Plan- og Miljøudvalget	1.601	-886	2.487	-2.487
Samlet resultat	3.708.491	3.733.986	-25.495	8.478

*Inkl. tjenestemandspension for forsyningsområdet

Ovenstående tabel viser fordelingen af budget- og regnskabstal mellem udvalgene for 2016.

Forbrug viser udvalgets faktisk bogførte driftsudgifter i 2016, og udvalgene har således i alt anvendt 3.708,5 mio. kr.

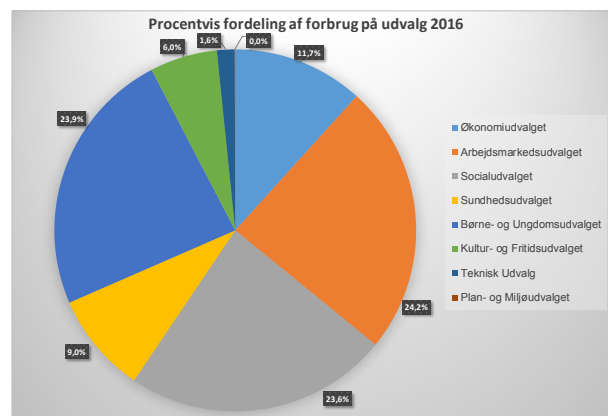
Korrigeret budget viser udvalgets budget korrigeret med årets bevilingsmæssige ændringer.

Afvigelseskollonnen er således udtryk for forskellen mellem de bogførte udgifter og det korrigerede budget. Afvigelserne viser, at der er et samlet mindreforbrug på 25,5 mio. kr.

Det følgende diagram viser den procentvise fordeling af udvalgenes forholdsmæssige forbrug for 2016.

På de efterfølgende sider vil de enkelte fagudvalgs regnskabstal blive forklaret.

En samlet oversigt over de enkelte udvalgs faktisk ansøgte overførsler fra 2016 til 2017 fremgår af side 55.

Ovenstående opgjort ekskl. Tværgående fælles puljer

PULJER TIL TVÆRGÅENDE FORMÅL

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Overførsel til 2017
Berigtigelser refusioner - overførselsudgifter	-3.135	0	-3.135	-3.135
Samlet resultat	-3.135	0	-3.135	-3.135

Puljer til tværgående formål har til formål at samle alle udmøntede, tværgående puljer i én samlet bevilling til senere fordeling i politiske udvalg.

Regnskabsår 2016 viser en indtægt på 3,1 mio. kr. vedrørende berigtigelser af refusioner af overførselsudgifter. I forbindelse med overførselssagen indstilles indtægten overført til driftsområdet.

ØKONOMIUDVALGET

Økonomiudvalgets bevilling til drift fordeler sig således mellem samtlige fag- og fællescentre, som følger.

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Overførsel til 2017
Kommunaldirektør Mikael Jentsch	16	16	0	0
Udvikling og Erhverv	25.450	26.406	-956	-1.565
Center for Teknik og Miljø	28.358	26.078	2.280	0
Center for Park og Vej	1.702	1.702	0	0
Direktør Rikke Albrechtsen	262	307	-45	-45
Center for Kultur og Fritid	4.123	4.120	3	3
Center for Sundhed og Pleje	1.993	1.987	6	-94
Center for Handicap og Psykiatri	4.161	4.262	-101	-301
Center for Social- og Sundhedsmyndighed	21.949	23.452	-1.503	-1.037
Ledelsessekretariatet	23.244	26.997	-3.753	-100
Direktør John Kristensen	139	216	-77	-77
Center for Økonomi og Personale				
Økonomiafdelingen	39.541	46.388	-6.847	-500
HR, Løn og Personale	63.153	64.958	-1.805	-799
Ejendomscenteret	65.969	66.668	-699	-1.283
IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi	73.466	74.125	-659	-437
Center for Arbejdsmarked	46.146	46.250	-104	-104
Center for Unge	10.610	10.692	-82	-82
Center for Familie	24.572	24.502	69	69
Samlet resultat	434.854	449.126	-14.272	-6.352
Bankbøger fra 2015	0	3.163	-3.163	0
I alt	434.854	452.289	-17.435	-6.352

Direktionen indstiller, at der overføres et mindre forbrug på 20,6 mio. kr., heraf 9,0 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget, Center for Familie og 5,2 mio. kr. til Socialudvalget. Mindre forbruget på 3,1 mio. kr. under Tværgående Fælles Puljer indgår i det samlede overførselsbeløb.

Direktionens vurdering af Økonomiudvalgets regnskab for 2016

Der er udarbejdet en specificeret årsberetning for hver af Økonomiudvalgets centre og afdelinger samt en sammenfatning med en opsummering af de økonomiske resultater. Direktionens vurdering af regnskabet skal ses som et supplement til det øvrige materiale.

År 2016 bar præg af prioritering om budgetoverholdelse. Også i 2016 var der i budgettet en budgettilpasning på 1 %. Der er i 2016 lagt meget arbejde i at sikre en god budgetopfølgning. Dette arbejde har udmøntet sig i to budgetopfølgninger, hvor den seneste pr. 31. august 2016 viste et forventet mindre forbrug på 11,9 mio. kr.

Det endelige resultat for 2016 blev et mindre forbrug på 17,4 mio. kr. Årets resultat har påvist, at centrene har budgetoverholdt driftsområdet i forhold til nye vilkår og budgetforudsætninger. Områderne for forsikring og energi udgør heraf et mindre forbrug på 4,7 mio. kr. samt mindreudgifter til valg på 2,1 mio. kr.

Regnskabet viser, at den økonomiske styring af drifts- og anlægsbevillingerne fra 2014 og 2015 er fortsat i 2016 trods akkumulerede effektiviseringskrav og besparelser, og at det store fokus på at opnå de budgetterede besparelser har givet resultater.

Anlægsområdet har et korrigeret budget på 59,2 mio. kr. Regnskab 2016 viser et forbrug på 41,0 mio. kr. Dermed kan opgøres et mindre forbrug på 18,2 mio. kr.

Driftsbudget

Den væsentligste del af Økonomiudvalgets budget er afsat til administration og drift af fag- og fællescentre. Økonomiudvalgets drift er delt mellem samtlige fag- og fællescentre, som følger jf. korte beskrivelser af årsberetningerne.

Udvikling og Erhverv

Udvikling og Erhverv

Udvikling og Erhverv fungerer som beredskab for Direktionen og beskæftiger sig primært med projekter relateret til lokalsamfundsudvikling med et særligt fokus på Frederikshavn Kommunes fire vækstspor. Byrådets udviklingsstrategi "Muligheder for vækst – muligheder for mennesker" har været en markant rettesnor for de indsatser, som afdelingen har udført. Omdrejningspunktet i udviklingsstrategien er at sikre, at lokalsamfundet i fremtiden har tilstrækkelig kompetent arbejdskraft. Med afsæt i dette har størstedelen af afdelingens aktiviteter været rettet mod indsatsområderne "synlighed, arbejdskraft, uddannelse og byudvikling".

Herudover rummer budgetområdet Distriktsudval-

get, som støtter og finansierer projekter til at sikre en positiv udvikling i landdistrikterne. Distriktsudvalget lægger særlig vægt på, at projekterne er båret af ildsjæle og frivillige i lokalområderne. Budgettet for Distriktsudvalget er fra 2017 flyttet til Center for Teknik og Miljø.

Energibyen

Der er på forskellig vis arbejdet med realisering af energibyens strategiplans indsatsområder. Med hensyn til tiltrækning af virksomheder og udvikling af eksisterende virksomheder, samt udvikling af synergi mellem disse har Energibyen:

- Identificeret en større energikoncern, som er klar som investor og projektudvikler til etablering af et større biogasanlæg i Frederikshavn Kommune. Der forventes en investering på mindst 200 mio. kr.
- Det kommende flydende naturgas (LNG)-anlæg på Frederikshavn Havn har potentiale for levering af overskudsvarme til Forsyningen. Der arbejdes samtidig på, at kunne tilbyde flydende biogas (LBG). Energibyen har fået tilknyttet en potentiel biogasleverandør til dette projekt.
- Etablering af samarbejde med en koncern, der arbejder med fjernvarmeløsninger, hvori der indgår en lokal virksomhed. Energibyen har en fortløbende facilliterende rolle med kontakten til de relevante lokale forsyningsselskaber og den lokale virksomhed samt eksportnetværk inden for fjernvarme for at understøtte processen.

Brandingen af Energibyen har i 2016 fyldt lokalt, nationalt og internationalt med blandt andet en række oplysningsmøder lokalt, flere tv indslag samt oplæg på en række nationale og internationale konferencer. Energibyen modtog Svend Auken prisen i 2016. (tidligere modtagere er COOP, WWF og Grundfos).

State of Green har nyligt udpeget Energibyen, som et af de få særligt udvalgte besøgssteder i Danmark for udenlandske delegationer uden for København. State of Green ønsker at indlede et samarbejde med Energibyen med fokus på at styrke eksporten inden for energiløsninger til gavn for lokale virksomheder.

Center for Park og Vej

Center for Park og Vej har i 2016 fortsat det stabile fokus på at digitalisere driftsopgaver og optimere projektplanlægningen i hele organisationen. I 2016 er anvendelsen af EcoFleet som flådestyingsredskab blevet godt integreret til alle køretøjer i Park og Vej, ligesom der er taget digital opgavestyring i brug i driften. Digital opgavestyring sikrer, at medarbejderne altid er bevidst omkring antallet af mindre retableringsopgaver og kan danne sig et overblik over opgavernes placering ved hjælp af GIS kort på deres tablet. Dette forbedrer logistikken og hastig-

heden i ekspeditionen af opgaverne i marken. Digitale vandstandsloggere blev implementeret, således at vandstanden i vandløbene kan følges digitalt og meget nøje døgnet rundt. Dette understøtter den store anlægs- og driftsindsats på netop klimasikring i hele kommunen. Anlægsprojektet med diger i Elling og ekstrabevillinger til driften af vandløbsområdet har betydet, at klimaopgaverne har været meget væsentlige elementer i Park og Vejs arbejdsindsats i 2016.

Center for Teknik og Miljø

Centret varetager en række myndigheds- og borgerrelaterede og administrative opgaver i relation til teknik- og miljøområdet. Der udføres opgaver som byggesagsbehandling, lokalplanlægning, landzone-tilladelser, udstykninger, strategiske miljøvurdering, miljøgodkendelse og miljøtilsyn, kollektiv trafik, taxikørsel, tilsyn med boligorganisationernes bygninger, digitale kortdata, ajourføring og udlevering af arkivmateriale, ajourføring af ejendoms stamregister og bygnings- og boligregister, tildelig og ændringer af vejnavne og adresser, sagsbehandling og tilsyn med kommunens vand- og naturressourcer, arrangementstilladelser, parkeringskontrol, gaderegulativ gravetilladelser samt trafiksikkerhed.

I 2016 blev der gennemført 5 realiseringsprojekter, der dækker over 9 vandløbsindsatser efter vandplan 1.

Center for Teknik og Miljø indhenter tilsagn fra Natur- og Erhvervsstyrelsen om tilskud til gennemførelse af forundersøgelser og realisering. Med baggrund i de meddelte tilsagn gennemføres forundersøgelser/realisering. Kommunen betaler i første omgang udgifterne hertil, men efter afslutning af undersøgelse/realiseringerne søges om udbetaling af de meddelte tilsagn. Forundersøgelserne/realiseringerne er på den måde fuldt finansieret. Finansieringen har givet mulighed for projektansættelser.

Center for Sundhed og Pleje, Center for Handicap og Psykiatri samt Center for Social- og Sundhedsmyndighed

Ud over de traditionelle administrative opgaver, der er tilknyttet social- og sundhedsområdet, varetages også opgaver i forhold til den enkelte borger. De primære opgaver består her af rådgivning, vejledning m.m. omkring borgerens rettigheder og pligter i forhold til de aktuelle lovområder. Herudover afholder det administrative område udgifter, som hænger direkte sammen med de sociale udgifter. Det drejer sig f.eks. om udgifter til lægeerklæringer til brug i sociale sager samt bistand fra f.eks. tolke og lægekonsulenter. Ligeledes afholdes udgifter til diverse tilsyn på det sociale område.

Endvidere afholdes der på området også udgifter til

Klageråd, Ældreråd og Handicapråd.

Ledelsessekretariatet

Ledelsessekretariatet tager sig af sekretariatsopgaver, der knytter sig til byråd, Økonomiudvalg, stående udvalg, råd og nævn, Borgmester, Kommunaldirektør, direktører og Direktion.

Ledelsessekretariatet er koordinator og redaktør på hjemmeside og er med i drift gruppen for den nye samarbejdsportal (ESDH, intranet og dagsordenssystem). Ledelsessekretariatet rådgiver med juridiske spørgsmål indenfor bl.a. forvaltnings-, kommunal- og offentlighedsloven, og holder en række interne kurser for administrationen.

Ledelsessekretariatet står for afholdelse af valg, værtsskab, internationalt samarbejde og arrangementer hvor Frederikshavn Kommune ønsker at profilere sig, bl.a. i forbindelse med Tordenskjoldsdage, Skagen Ambassadører, besøg i Bremerhaven og besøg af Larvik Kommune.

Kontoområdet "Kommunalbestyrelsen" dækker over udbetaling af vederlag til byrådets medlemmer, udgifter til råd og nævn, midler til afholdelse af valg, venskabsbysamarbejder og sponsorater til eliteidræt mm.

Direktionen består af 4 direktører. Under Økonomiudvalget er der 16 centre som refererer til Direktionen.

Kommunaldirektøren har ansvaret for Udvikling og Erhverv, Center for Park og Vej samt Center for Teknik og Miljø.

Børne- og Kulturdirektøren har ansvaret for Center for Familie, Center for Arbejdsmarked, Center for Børn og Skole, Center for Ungdomsskole, klubber og SSP samt Center for Unge. Center for Unge er organisatorisk ført sammen med Center for Arbejdsmarked pr. 1. oktober 2016.

Social- og Sundhedsdirektøren har ansvaret for Center for Kultur og Fritid, Center for Sundhed og Pleje, Ledelsessekretariatet, Center for Handicap og Psykiatri samt Center for Social- og Sundhedsmyndighed.

Økonomidirektør har ansvaret for Center for Økonomi og Personale, Ejendomscentret samt IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi.

Center for Kultur og Fritid

Børn og Unge administrationen understøtter fra 1. oktober 2016 Center for Børn og Skole og Center for Ungdomsskole, Klubber og SSP. Afdelingen hed tidligere BK administrationen og understøttede da

tillige Center for Kultur og Fritid.

Teamets opgaver er at servicere udvalg, direktør og centerchefer samt i forskellige sammenhænge også de decentrale ledere og medarbejdere ude i centrene både med drifts- og udviklingsopgaver.

IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi

Fællescentret varetager IT drift og IT support opgaver for hele kommunen, inkl. undervisningsområdet. Derudover varetager centret en række tværgående projektopgaver i forhold til digitalisering og velfærdsteknologi, herunder digitaliseringsopgaver på social og sundhedsområdet.

Centret skal være med til at sikre, at Frederikshavn Kommune får værdi ved hjælp af digitaliserings- og velfærdsteknologi i form af besparelser, bedre arbejdsforhold og god service for borgerne, selvhjulpenhed m.v. Herunder skal centret være med til at sikre, at de af byrådet besluttede besparelser ved hjælp af digitalisering og velfærdsteknologi nås.

Centeret var i 2016 igennem et udbud af administrative systemer på skole og dagtilbudsområdet. Hidtil har dette område været dækket af 2 leverandører, men fra 2017 er der nu en fælles leverandør. Den nye fælles leverandør er bl.a. leverandør af den løsning der ligger bag check ind/check ud i daginstitutioner og pladsanvisningssystemet.

I 2016 har centeret fået revideret og godkendt informationssikkerhedspolitik og regler, endvidere sat gang i en række handlinger der øger sikkerheden i forlængelse heraf. I 2017 er centeret gået i gang med en kampagne for at øge den enkelte medarbejders viden om informationssikkerhed. Opgaven fortsætter ind i 2018 og derefter, da den nye EU persondataforordning træder i kraft i maj 2018.

På social- og sundhedsområdet er der et forberedende arbejde i gang med at indføre et nationalt projekt om bedre dokumentation med borgeren i centrum – kaldet fællessprog 3 på det nationale niveau.

I 2015 kortlagde centeret kommunens nødkald og arbejdet med fremtidige behov for nødkald, nøgle-systemer og lignende. I 2016 har centeret været i gang med at opdatere disse. Denne opgave tænkes videreført i 2017.

I efteråret 2016 er igangsat et projekt omkring kommunikationsteknologi på Sæby Ældrecenter i form af ca. 80 skærme som bruges af medarbejdere, borgere og pårørende. I 2016 har skærmene været med til at øge arbejdsglæden hos medarbejderne og reducere ressourcetrækket. I 2017 introduceres borgere/pårørende til løsningen med en forventning

om øget dialog mellem borgere og pårørende.

I 2016 har centeret indført minibærbare på den kommunale del af fritvalgsområdet. Målet er bl.a. at reducere spildtid og gøre dokumentationen bedre. Det går godt og centeret er derfor nu i gang med at indføre minibærbare på hele det kommunale fritvalgsområde.

I 2016 har centeret arbejdet med at indføre TeleCare Nord for "hjerteborgere", ligeledes et projekt fælles for regionen, alle de nordjyske kommuner og læger. Her varetager Frederikshavn Kommune IT supporten i projektet på vegne af alle 11 nordjyske kommuner.

Centeret indgår ligeledes i et nationalt projekt om udbredelse af telemedicin, hvor det nationale projekt lægger sig meget af TeleCare Nord KOL projektet.

På skoleområdet har der i starten af 2016 været fokus på opbygning af infrastruktur til indførelse af MinUddannelse. Det betyder, at alle elever og ansatte på skolerne nu er oprettet på henholdsvis Office 365 og Google Apps for Education. Endvidere er alle ansatte oprettet med en administrativ *.frederikshavn.dk mail der giver adgang til sikker mail, samt adgang til samarbejdsportalen.

Henover sommerferien er der indkøbt og klargjort 1250 bærbare PC'er til understøttelse af 1:1 i 4 til 6 klasse, og de er udleveret i starten af august måned. Endvidere er der i december indkøbt og leveret yderligere 550 bærbare PC'er til nuværende 3. klasse elever for at understøtte 1:1 og frigive ekstra PC'er til udskolinger, der er lettere presset af BYOD konceptet.

Sideløbende med indkøb af PC'ere er der foretaget en kraftig udbygning af det trådløse netværk på skolerne, således at lokale switche er udskiftet til nyeste model (Gbit) og antallet af trådløse accesspunkter er nu oppe på 650 stk.

Endelig har centeret arbejdet på en række infrastruktur og IT arkitektur projekter, der udgør fundamentet for mange af de øvrige opgaver og projekter centret løser.

Ejendomscenteret

Strategi og Arealudvikling

Strategi- og Arealudvikling har ansvaret for strategisk udnyttelse af kommunens bygningsarealer. Ved siden af denne opgave varetages kommunikations- og økonomistyringsopgaver for hele Ejendomscenteret. Afdelingen har ansvaret for leje, køb og salg vedrørende kommunens ejendomme og en grafikafdeling, der betjener alle centrene i Frederikshavn Kommune.

En væsentlig opgave for Strategi- og Arealudvikling er at sikre, at kommunen hele tiden har de rigtige ejendomme til at løse de fremtidige behov.

Bygherre og Anlæg

Bygherre og Anlæg skal sikre, at kommunen har de rigtige ejendomme til at løse de kommunale opgaver, som ændrer sig over tid.

Bygherre og Anlæg er tovholder, når der skal foretages planlagt vedligehold, renovering, nedrivning, om- eller nybygning. Bygherre og Anlæg sørger for al myndighedsbehandling, samarbejde med håndværkere og andre opgaver i forbindelse med byggeriet.

En særlig opgave i Bygherre og Anlæg er at foretage energirenoveringer og energioptimering på kommunens bygninger, så udgifterne til el, vand og varme mv. bliver så lave som muligt.

Drift og Service

Drift og Service er ansvarlig for rengøringsopgaver, Teknisk Service, herunder almindelig vedligehold samt løsning af akutte byggetekniske og vedligeholdelsesmæssige opgaver samt daglig drift af kommunens bygninger.

De sidste bygninger i fase 2 er indarbejdet i porteføljen i 2016. Der er arbejdet med implementering af et fælles datagrundlag for hele Ejendomscenteret.

Kantiner

Kantinernes drift omfatter kantinerne på Sæby og Frederikshavn Rådhus. Formålet med kantinerne er at øge sundhed, trivsel og de sociale relationer for de ansatte.

Kantinen på Frederikshavn Rådhus er gennem tilpasning af sortiment og omkostninger i en fortsat positiv udvikling. Omsætningen dækker den fulde omkostning til råvarer og en væsentlig del af lønomkostningen. Salgsindtægterne er stadig stigende.

Kantinen på Sæby Rådhus har svære vilkår med et faldende kundegrundlag uden mulighed for tilpasning af bemandingen.

Beredskab og logistik

Beredskabets samlede opgaver er overgået til Nordjyllands Beredskab (NOBR) pr. 1. januar 2016.

Nordjyllands Beredskab varetager følgende opgaver:

- Brand- og redningsberedskabet
- Brandskole (branduddannelse m.v.)
- Vagtcentral (alarmer, nødkald, vagttelefon, beredskabsplanlægning m.v.)

- Serviceopgaver (Hjælpemiddeldepot, post og bud, vagttjeneste m.v.)
- Administrative opgaver (flådestyring m.v.).

Der evalueres på samarbejdet i foråret 2017, hvor det skal drøftes om kontrakten skal videreføres efter 1. januar 2018.

Energiudgifter

Området betaler alle udgifter vedrørende energi i kommunens bygninger. I de kommunale bygninger, hvor energibudgettet er overdraget til Ejendomscenteret, får brugerne en del af besparelsen ved at reducere på energiforbruget. Incitamentsmodellen går ganske simpelt ud på, at brugeren som "lejer" i kommunens bygning får halvdelen af mindre forbruget udbetalt, som energireduktionen genererer. Er energiforbruget derimod højere end budgettet, skal brugeren betale 75 % af merforbruget af eget budget.

Forbruget regnes i forhold til et normalår og der sker en graddag-regulering, så brugerne ikke påvirkes af hvor varmt eller koldt der er i det enkelte år.

Center for Økonomi og Personale

Økonomiafdelingen

Økonomiafdelingen består af 4 afdelinger: Plan og Analyse, Finans, Udvalgsservice 1 og Udvalgsservice 2. Desuden er der til Økonomiafdelingen knyttet Team Udbud og Indkøb, økonomisk tilsyn med støttet boligbyggeri samt administration af kommunens forsikringer.

Ligesom den resterende organisation i Frederikshavn Kommune er økonomiafdelingen også blevet reduceret gennem flere år. Økonomiafdelingen har prioriteret at lade den naturlige omsætning i medarbejderstaben klare de reduktionskrav, som afdelingen er blevet pålagt. Det er da også lykkedes at gennemføre tilpasningerne uden at skulle afskedige medarbejdere. I det forgangne år har der været fokus på udvikle den eksisterende medarbejderstab samt at ansætte nye medarbejdere til at supplere disse.

En hovedopgave for økonomiafdelingen er at understøtte det administrative og politiske system med økonomiske styringsdata, som kan muliggøre for kommunens beslutningstagere at styre den store og komplekse organisation, som Frederikshavn Kommune er. Løsning af denne opgave er styrende for hvorledes det ovenstående arbejde med at strukturere opgaveløsningen og medarbejderrekruttering er blevet løst.

I 2016 er der blevet arbejdet med implementere nye IT-værktøjer. I 2015 var kommunen i udbud med økonomisystem, lønsystem, vagtplanssystem, E-

handelssystem og debitorsystem. De systemer er blevet implementeret og taget i brug i 2016. Det har været en stor opgave, som har brugt mange ressourcer. Det kan konstateres, at opgaven er lykkedes, og at økonomiafdelingen – og kommunen - nu har velfungerende IT-værktøjer. Fx er det nye E-handelssystem meget mere brugervenligt end det tidligere system, hvilket kan ses på antallet af brugere og antallet af handler som gennemføres i systemet. Konverteringen af det gamle debitorsystem til et nyt OPUS Debitor system er også gennemført med succes. I forhold til implementering af alle systemer er der blevet leveret en stor og faglig kompetent indsats af alle økonomiafdelingens medarbejdere.

Også i 2016 har der været fokus på trivsel i Økonomiafdelingen. Et godt arbejdsmiljø og medarbejdere der trives med at gå på arbejde er en vigtig brik i forhold til at kunne løse arbejdsopgaverne med et godt resultat. Dertil kommer det etiske og menneskelige aspekt i forhold til alle de timer, som vi tilbringer på arbejdspladsen. Økonomiafdelingen har etableret en "trivselsgruppe", som gennemfører en række arrangementer for alle afdelingens medarbejdere med både et fagligt og socialt indhold.

HR Løn & Personale

Som en del af kommunens koncernudbud blev implementeringen af KMD Opus Vagtplan startet op primo 2016. Store udfordringer i forhold til implementeringen har bevirket et ekstraordinært ressourcetræk i afdelingens løn-team og ledelse. Implementeringen af andre delsystemer i forhold til løndelen er som følge heraf blevet sat på standby, indtil vagtplanssystemet kører som forventet. Områder, som er omfattet af arbejdstidsaftalerne for de kommunale døgnområder har fyldt meget opgavemæssigt i indeværende år. Det forventes også i 2017 at have stor bevågenhed i organisationen. Fokusområderne for 2016, som bl.a. var trivselsundersøgelsen på det bæredygtige børneområde er gennemført.

Fokus på og udvikling af kommunens sygefraværshåndtering har der været arbejdet med. Herunder forberedelse af et forsøgsprojekt med inddragelse af CABI - er blevet igangsat. Processen/fokus i forhold til sygefraværshåndtering fortsætter i 2017. Sygefravær indgår endvidere, som en del af MED-Hovedudvalgets indsatsområder i 2017. Første runde af ledelsesevalueringen er næsten færdig. En proces, som opleves positivt af de centre, som har gennemført evalueringen. Centrene arbejder herefter videre med de resultater/opmærksomhedspunkter man er nået frem til. Evaluering af kommunens MED-aftale har en arbejdsgruppe, nedsat af MED-Hovedudvalget, arbejdet med i 2016 og første del af 2017. Det forventes, at parterne opnår enighed medio 2017 om en ny Med-Aftale for Frederikshavn Kommune.

Der er ydet vejledning og procesbistand i forhold til det generelle arbejdsmiljøarbejde i organisationen herunder procesbistand i forhold til Arbejdstilsynets besøg. Derudover er der brugt ressourcer på mange andre HR og arbejdsmiljø opgaver for at understøtte den samlede organisation.

Center for Arbejdsmarked

Ud over de administrative opgaver der er tilknyttet Center for Arbejdsmarked, varetages også opgaver i forhold til den enkelte borger. De primære opgaver består her af rådgivning, vejledning m.m. omkring borgerens rettigheder og pligter i forhold til de aktuelle lovområder.

Herudover belastes centrets administrative område af udgifter som hænger direkte sammen med de sociale udgifter. Det drejer sig f.eks. om udgifter til lægeerklæringer til brug i sociale sager samt bistand fra f.eks. tolke og lægekonsulenter. Desuden er der en række projekter konkeret på området.

Center for Unge

Center for Unge består af centerchef, afdelingsledere, faglige koordinatore, socialrådgivere samt administrativt personale. Medarbejderne arbejder inden for beskæftigelsesområdet, psykiatri- og handicapområdet (midlertidige botilbud samt misbrugsbehandling) samt uddannelsesområdet (STU, UU Frederikshavn, Produktionsskole og EGU).

Der er i 2016 opsat en række kriterier for budgetoverholdelse, hvor der – ligesom i genopretningsplanen fra medio 2015 – er tænkt i absolut topstyring, generel tilbageholdenhed og alternative løsninger inden for rammen.

Personalesiden i Center for Unge har været hårdt ramt af fravær. Det har betydet, at sagsbehandlingstiden har været forlænget, hvilket kan indebære, at der er iværksat færre foranstaltninger, end der reelt har været behov for.

Resultatet er således et billede på den stramme budgetoverholdelse og et område præget af højt fravær.

For at imødegå udgifter i forbindelse med afgået centerchef har der været tilbageholdt genansættelse og der har været vakante stillinger. Når disse stillinger igen bliver besat, er der forventeligt balance mellem budget og forbrug.

Center for Familie

Familierådgivningen i Bæredygtigt BørneOmråde (BBO) består af centerchef, distriktsledere, funktionsledere, socialrådgivere/-formidlere samt øvrigt administrativt personale. Medarbejderne arbejder inden for børne- og ungeområdet, primært med Ser-

vicelovens paragraffer, hvor der ydes råd og vejledning til familier. Yderligere foretages undersøgelser og udarbejdes forslag til foranstaltninger, udfærdiges bevillinger til kompenserende ydelser til familier med børn og handicap. Alle medarbejdere indgår i et samarbejde med dagtilbud og skoler.

Der er besluttet en struktur, der styrker det øverste ledelseslag for at sikre det strategiske ledelsesfokus på budgetoverholdelse og udvikling af de borgerrettede ydelser. Samtidigt lægges der op til at tydeliggøre personaleledelsen i forhold til den enkelte medarbejder. For at sikre ensartet borgerbetjening uafhængigt af borgernes tilknytning til det enkelte BBO fastholdes den tværfaglige koordination i BBO.

ARBEJDSMARKEDSUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Integration	24.705	33.872	-9.167	
Førtidspensioner	314.452	309.205	5.247	
Ressourceforløb/jobafklaring	42.716	42.062	654	
Sygedagpenge	88.021	92.201	-4.180	
Kontanthjælp/uddannelsehjælp	128.623	105.026	23.597	
kontantydelse	111	1.143	-1.032	
Revalidering	8.857	15.355	-6.498	
Fleksjob/ledighedsydelse	107.598	108.044	-446	
Jobtræning service/job	2.748	4.100	-1.352	2.403
Seniorjob	11.593	10.500	1.093	
Beskyttet beskæftigelse	3.013	2.800	213	553
Drift. midl. Arb .ydelse	73	800	-727	
Beskæftigelsesordning m.v.	25.858	24.268	1.590	
Jobrotation	1.277	2.880	-1.603	
Arbejdsmarkedsydd/driftsudd.	2.707	3.885	-1.178	
Forsikrede ledige	134.667	140.290	-5.623	
Samlet resultat	897.019	896.431	588	2.956
Bankbøger	0	1.817	-1.817	
I alt	897.019	898.248	-1.229	2.956

Direktionens vurdering af Arbejdsmarkedsudvalgets regnskab for 2016

Center for Økonomi og Personale har i samarbejde med Center for Arbejdsmarked udarbejdet en specificeret årsberetning for hvert af Arbejdsmarkedsudvalgets 14 områder, samt en sammenfatning, med en opsummering af de økonomiske resultater. Direktørens vurdering af regnskabet skal ses som et supplement til det øvrige materiale.

Samlet er der et merforbrug på 0,6 mio. kr. hvilket er et positivt resultat, som er opnået via et godt sammenspil mellem Økonomi centret og Center for Arbejdsmarked, herunder systematisk styring af udgiftssiden og målretning af centrets indsatser.

Anvendelsen af 6 mio. kr. puljen har på positiv vis medvirket til, at sikre kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne og givet kompetenceløft for ledige.

Sidste prognose vedrørende beskæftigelsestilskuddet viser, at Frederikshavn Kommune vil blive tildelt yderligere 1,6 mio. kr. hvorfor årets resultat reelt udgør et mindreforbrug på 1,0 mio. kr.

Den endelige afregning af beskæftigelsestilskuddet for 2016 finder dog først sted medio 2017.

Integrationsområdet

Kommunen har ansvaret for at tilbyde et integrationsprogram til de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, og som er fyldt 18 år på tidspunktet for kommunens overtagelse af ansvaret for udlændingen.

Et integrationsprogram kan højst vare 3 år. Et fuldt program indeholder danskuddannelse samt aktive tilbud. Omfanget og indholdet af integrationsprogrammets enkelte elementer fastlægges i en integrationskontrakt, som indgås mellem udlændingen og kommunen. Integrationsprogrammet finansieres af 50 % refusion (op til kommunens rådighedsbeløb) og resultattilskud fra staten.

Førtidspensioner

Førtidspension kan tilkendes, hvis borgerens arbejdsevne i forhold til et hvert erhverv er nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at forsørge sig selv ved et indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob.

Førtidspension kan som hovedregel først tilkendes efter at borgeren har deltaget i et individuelt tilrettelagt ressourceforløb. Et ressourceforløb bygger på en rehabiliteringsplan, som er udarbejdet i samarbejde med den enkelte borger, borgerens sagsbehandler og kommunens rehabiliteringsteam.

Hvis alle relevante muligheder for at forbedre arbejdsevnen har været afprøvet i praksis, og der foreligger dokumentation for, at arbejdsevnen ikke kan forbedres, kan der tilkendes førtidspension. Alle relevante aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt øvrige foranstaltninger skal være afprøvet.

Det er muligt at arbejde i et vist omfang samtidig med at man modtager førtidspension. Hvis pensionisten ønsker at afprøve arbejdsmarkedet med fx et fleksjob, så kan førtidspensionen gøres hvilende.

Antal	
Regnskab 2014	2.879
Regnskab 2015	2.783
Regnskab 2016	2.740

Ressourceforløb

Borgere der er i risiko for at få tilkendt førtidspension, skal have en helhedsorienteret og sammenhængende indsats i form af deltagelse i et individuelt tilrettelagt ressourceforløb. Ressourceforløbene vil ofte bestå af en kombination af beskæftigelsestilbud, sociale tilbud og sundhedsmæssige tilbud.

Forløbene kan vare fra et til fem år og skal i form, indhold og varighed tilpasses den enkeltes mål og behov, med henblik på at øge arbejdsevnen og bringe borgeren i beskæftigelse.

Ressourceforløbene har dermed til opgave at afprøve og øge borgerens restarbejdsevne og få etableret kontakt til arbejdsmarkedet fx ved at ansætte borgerne i fleksjob.

Jobafklaringsforløb

Borgere der ikke kan få forlænget sygedagpengene efter de eksisterende forlængelsesmuligheder, vil ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom kunne tilbydes jobafklaringsforløb. Revurdering af alle sygedagpengesager sker efter 5 måneders sygdom.

Jobafklaringsforløb er korte forløb. Et jobafklaringsforløb skal som udgangspunkt være så kort som muligt og maksimalt op til 2 år ad gangen med mulighed for op til 2 jobafklaringsforløb.

Ydelsen i jobafklaringsforløb svarer til kontanthjælpssatsen og for borgere, der fortsat har en arbejdsgiver og overgår til jobafklaringsforløb, vil refusion til arbejdsgiveren svare til ydelsen på jobafklaring, så længe ansættelsesforholdet fortsætter.

Sygedagpenge

Udgifterne til sygedagpenge er finansieringsmæssigt, opdelt i fire perioder.

Borgere, der er uarbejdsdygtige på grund af egen sygdom, kan få sygedagpenge, hvis de har en tilstrækkelig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er en betingelse for sygedagpenge fra kommunen, at borgeren har været tilknyttet arbejdsmarkedet uafbrudt i den seneste 26 uger før sygefraværet og i denne periode har arbejdet mindst 240 timer, eller

- borgeren ville være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, en ydelse, der træder i stedet herfor, eller til
- midlertidig arbejdsmarkedsydelse, hvis ikke uarbejdsdygtigheden var indtrådt
- borgeren har afsluttet en uddannelse på mindst 18 måneder inden for den seneste måned
- borgeren er elev i lønnet praktik
- borgeren er ansat i fleksjob

Borgeren kan som udgangspunkt få sygedagpenge i 22 uger inden for 9 måneder. Hvis borgeren fortsat er uarbejdsdygtig, vil kommunen revurdere borgers situation og tage stilling til, om sygedagpengene kan forlænges.

Hvis perioden med sygedagpenge ikke kan forlænges, har borgeren ret til et jobafklaringsforløb.

Aktivitetsniveauet for sygedagpenge opgjort i helårspersoner:

Antal	
Regnskab 2016	974

Kontanthjælp/uddannelseshjælp

Borgere, der ikke kan forsørge sig selv og sin familie, kan søge om kontanthjælp.

Hvis borgeren er under 30 år og ikke har en kompetencegivende uddannelse, kan borgeren eventuelt være berettiget til uddannelseshjælp.

Hvis en borger har en ægtefælle/samlever, der kan forsørge vedkommende eller borgeren/ægtefællen/samleveren har formue, som borgeren kan leve af, kan borgeren dog ikke modtage kontanthjælp og uddannelseshjælp.

Det er en betingelse for at få kontanthjælp og uddannelseshjælp:

- at borgeren har været ude for en social begivenhed, fx sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør
- at den sociale begivenhed har medført, at borgeren ikke kan forsørge sig selv og sin familie
- at behovet for forsørgelse ikke kan dækkes af andre ydelser, fx arbejdsløshedsdagpenge, pension m.v.
- at borgeren og en eventuel ægtefælle/samlever står til rådighed for arbejdsmarkedet

Samlet set er der følgende udvikling i antal helårspersoner der modtager den ene eller anden form for forsørgelse.

Passiv hjælp	
Regnskab 2014	1.450
Regnskab 2015	1.365
Regnskab 2016	1.369

Revalidering

Revalidering iværksættes af to årsager. Primært for at sikre borgernes fastholdelse af deres ansættelsesforhold, sekundært iværksættes revalidering for

at sikre så hurtig tilbagevenden til det ordinære arbejdsmarked som muligt.

For at kunne få revalidering er det en forudsætning, at borgeren har begrænsninger i arbejdsevnen, og at der ikke er andre tilbud, som kan hjælpe borgeren med at fastholde eller at få tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mulighederne undersøges ved arbejdspladsindretning, arbejdsprøvning, arbejdsoptræning (virksomhedsrevalidering), uddannelse, mv.

Under forrevalidering udgøres forsørgelsen m.m. af den bestående ydelse, for eksempel kontanthjælp eller sygedagpenge. Når det erhvervsmæssige sigte er afklaret igangsættes en revalidering efter særlig jobplan, og her udgøres forsørgelsen af revalideringsydelse.

Udvikling i antal personer på revalidering omregnet til helårspersoner.

Helårspersoner på revalidering	
Regnskab 2014	159
Regnskab 2015	115
Regnskab 2016	60

Løntilskud til ledighedsydelse og fleksjob

Løntilskud til borgere, der modtager social pension og er ansat i beskyttede enkeltpladser (tidligere skånejob).

Løntilskud samt driftsudgifter til borgere ansat i fleksjob. Fleksjob tilbydes personer, der på grund af en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen ikke kan opnå beskæftigelse på normale vilkår. Arbejdsgiveren betaler for de reelle timer, borgeren arbejder. Desuden udbetaler kommunen et fleksløntilskud, der kompenserer for den nedsatte arbejdsevne.

For at få ret til et fleksjob skal borgerens muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår være udtømte. Fleksjob kan oprettes i såvel private som offentlige virksomheder.

Området omfatter desuden ledighedsydelse. Ledighedsydelse udbetales til borgere, der er berettigede til fleksjob, men ikke pt. er i et fleksjob. Ledighedsydelse kan udbetales i perioden frem til første fleksjob, mellem to fleksjob, ved ferie, sygdom eller barsel i fleksjobbet.

	Fleksjob	Ledigheds- ydelse	Enkeltplad- ser
Regnskab 2014	880	180	45
Regnskab 2015	1.004	160	47
Regnskab 2016	1.041	175	50

Jobtræning/servicejob mv.

Center for Arbejdsmarked formidler job med løntilskud til ledige, som er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp.

Generelt skal borgeren have været ledig i 6 måneder for at komme i løntilskud. Der er dog mulighed for at det sker tidligere, hvis borgeren er over 50 år, er enlig forsørger eller ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse.

En ansættelse med løntilskud kan højst være på 6 måneder hos den samme arbejdsgiver. For forsikrede ledige kan offentlige løntilskud højst være på 4 måneder hos den samme arbejdsgiver.

Under dette område registreres desuden udgifter til servicejob.

Servicejob-ordningen var gældende fra 2000 til 2002, hvor arbejdsgiverne fik tildelt et årligt tilskud på 100.000 kr., når de ansatte en langtidsledig borger over 48 år. Tilskuddet udbetales så længe borgeren fortsat er ansat hos arbejdsgiveren.

Udvikling i antal jobtræningspladser (helårs) :

Regnskab 2014	106
Regnskab 2015	87
Regnskab 2016	34

Beskyttet beskæftigelse

Beskyttet beskæftigelse skal tilbydes personer under 65 år, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Tilbuddet er en del af Projektafdelingen i Center for Arbejdsmarked og er omfattet af rammeaftalen mellem Region Nordjylland og kommunerne i regionen.

Tilbuddet omfatter arbejde på træværksted, metalværksted og en montageafdeling, hvor der produceres en række produkter til eksterne og interne kunder. De ansatte borgere tilbydes en hverdag på lignende vilkår som på det private arbejdsmarked.

Projektafdelingen

Kommunen har ansvaret for at tilbyde aktivering for borgere, der har behov for et tilbud. Tilbuddet skal indeholde en aktivitet, der sikrer, borgeren hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse.

Disse tilbud gives primært som virksomhedsrettede tilbud, da evidensbaserede undersøgelser viser, at netop virksomhedsrettede tilbud har størst effekt.

For de borgere, der ikke er plads til i den virksomhedsrettede aktivering eller som ikke er klar til at påtage sig et tilbud i en virksomhed, er der oprettet indsatser med arbejdsmarkedsrettede perspektiver i Projektafdelingen.

Projektafdelingen er en intern anden aktør på arbejdsmarkedsområdet og fungerer som Jobcentrets udførerdelt i forhold til en række indsatser.

I Projektafdelingen skal alle indsatser have et arbejdsmarkedsrettet perspektiv med fokus på hurtigste vej til selvforsørgelse. Projektafdelingen udbyder forløb, der både er i overensstemmelse med ministermålene, de lokale mål samt konkurrencedygtige og differentierende i forhold til andre og private aktører.

Inden påbegyndelse af et forløb, screenes alle borgere med det formål at få et overblik over i hvilken retning, der skal arbejdes med borgeren. Alle forløb er individuelle og der laves en indsatsplan med målbeskrivelse for borgeren for at sikre, at tilbuddet bidrager til, at borgeren kommer tættere på arbejdsmarkedet. Sammen med borgeren arbejdes der intensivt med at støtte og vejlede denne i deres tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Borgeren styrkes i deres mestringsevne i flere arbejdsmæssige relationer samt evnen til at tage ansvar for eget liv.

I et forløb indgår der altid en virksomhedspraktik, hvor formålet er at udvikle borgerens faglige, praktiske og sociale kompetencer. Indtil praktikpladsen er fundet, får borgeren tilbudt en række interne tilbud, bestående af:

- samtaler med coach
- hjælp til jobsøgning
- kontakt til virksomheder
- vejledning til arbejdsmarkedet

Projektafdelingen har lokaler og aktiviteter i Frederikshavn og Skagen

Beskæftigelsesordninger

Dette funktionsområde anvendes til registrering af driftsudgifter og -indtægter vedrørende den kommu-

nale beskæftigelsesindsats varetaget af jobcentret eller en anden aktør, der refunderes efter § 118 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifterne registreres under to driftslofter. Et ledighedsrelateret driftsloft, der omfatter aktivering af modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, selvforsørgende og uddannelseshjælp samt forsikrede ledige, der deltager i seks ugers jobrettet uddannelse og ét driftsloft, der omfatter aktivering af revalidender (inkl. forrevalidender) samt modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse.

Staten refunderer 50 pct. af driftsudgifterne til aktivering samt til udgifter til deltagerbetaling til deltagerne i uddannelses tilbud inden for hvert af de to driftslofter. De omtalte målgrupper refererer til målgrupperne i § 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifter vedrørende beskæftigelsesordninger er omfattet af budgetgaranti.

Herudover dækker området udgifter til Socialrådgivertjenesten for LO.

Arbejdsmarkedsydelse/driftsudgifter

Midlertidig arbejdsmarkedsydelse er indført for at indfase den 2-årige dagpengeperiode gradvis. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse er fuldt indfaset i 2. halvår af 2016. Herefter kan der ikke overgå flere til midlertidig arbejdsmarkedsydelse.

Det er a-kasserne, som administrerer ordningen og udbetaler ydelsen, og reglerne er i vid udstrækning de samme, som gælder for arbejdsløshedsdagpenge. Kommunerne refunderer en del af a-kassernes udgifter på samme måde som ved arbejdsløshedsdagpenge.

Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60 % af det maksimale dagpengeniveau for ikke-forsørgere og 80 % for forsørgere.

Arbejdsmarkedsydelsen er ikke afhængig af ægtefælleindkomst og familieformue.

Arbejdsmarkedsydelsen indgår i beskæftigelsestilskuddet.

Antallet af personer for arbejdsmarkedsydelse er budgetteret til 115 helårspersoner i 2016. Der var 27 helårspersoner. Dette skyldes primært hurtigere afgang fra ordningen end forventet. Ordningen ophører i 2016.

Seniorjob

Ledige over 55 år der er bosat i Frederikshavn Kommune og som opfylder betingelserne for at gå på efterløn inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor dag-

pengeret udløber, kan søge om seniorjob i Frederikshavn Kommune. Frederikshavn Kommune har pligt til at ansætte personer med bopæl i kommunen senest to måneder efter den dag, hvor personen har anmodet om et seniorjob. For en person ansat i seniorjob i Frederikshavn Kommune er det aftalt, at personen, som udgangspunkt skal indplaceres på grundløn i overenskomsten, hvor personen har sin primære arbejdsfunktion vurderet i forhold til timeforbrug.

Forsikrede ledige

For at få ret til dagpenge skal borgeren være medlem af en a-kasse. Ud over dette skal borgeren:

- være tilmeldt som arbejdssøgende hos jobcentret
- opfylde beskæftigelseskravet
- opfylde rådighedskravet
- ikke være selvforskyldt ledig

Det er a-kasserne, der administrerer reglerne og udbetaler arbejdsløshedsdagpengene. Kommunerne medfinansierer dagpengene ud fra, hvor længe borgeren har modtaget offentlig forsørgelse, jf. beskrivelsen af refusionsreformen.

De kommunale udgifter til dagpenge og aktivering af forsikrede ledige finansieres på landsplan via en finansieringsordning, der under ét sikrer økonomisk bæredygtighed i kommunerne. Finansieringsordningen indeholder 3 overordnede elementer, nemlig refusion, en særlig tilskudsordning og et særligt tilskud. Nettoudgifterne til dagpenge og aktivering af forsikrede ledige er, når refusionen er trukket fra, dækket af et beskæftigelsestilskud, som gør, at kommunerne under ét er sikre på at få, alle udgifter til forsikrede ledige dækket ind.

Der er indbygget både en midtvejs – og en efterregulering i finansieringsordningen.

For 2016 har den enkelte kommune fået et beskæftigelsestilskud til dækning af kommunens udgifter i 2016. Beskæftigelsestilskuddet er blevet midtvejsreguleret i juni 2016, og den endelige regulering foretages i juni 2017. Hertil kommer et særligt tilskud, der skal kompensere de kommuner, hvor der er en særlig negativ udvikling i ledigheden i forhold til de øvrige kommuner i landsdelen.

SOCIALUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Center for Handicap og Psykiatri.	97.892	94.994	2.898	356
Center for Social og Sundhedsmyndighed	733.837	741.347	-7.510	-2.890
Center for Sundhed og Pleje	43.568	35.746	7.822	-347
Direktørens område	-994	2.890	-3.884	-2.400
Samlet resultat	874.303	874.977	-674	-5.281
Bankbøger	0	4.092	-4.092	
I alt	874.303	879.069	-4.766	-5.281

Uddrag af Direktørens vurdering af Socialudvalgets regnskab for 2016.

Socialudvalgets regnskab er opgjort efter reglerne om økonomisk decentralisering. Regnskabet udgør et mindreforbrug på -0,7 mio. kr., hvilket er mindre end forventningerne ved budgetopfølgningen pr. 31.08.16. Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015 på -4,1 mio. kr.

Når tæt ved 875 mio. kr. detailstyres vil der helt naturligt forekomme enkeltstående afvigelser mellem forbrug og budget, og i det omfang at afvigelserne er væsentlige, er der redegjort for disse i årsberetningen. Regnskabsresultatet er en følge af flere forskellige faktorer, hvoraf de væsentligste kort omtales herunder.

Dem der kan selv, skal selv

Med afsæt i denne overskrift tog Socialudvalget medio 2014 hul på store besparelser som var nødvendige for at styrke kommunens fremtidige økonomi. Visionen - er først og fremmest at gøre borgerne i stand til at mestre eget liv og blive selvhjulpne, dette betyder at borgere, der kan selv, skal selv. Dette gælder for de borgere, der har et potentiale for at vinde eller genvinde evnen til at mestre funktioner og færdigheder. Samtidig skal kommunen fungere som garant for de svageste borgere, der ikke kan gøres selvhjulpne. Det skal sikres, at der fortsat vil være ressourcer til at yde den fornødne omsorg til disse borgere i de kommende år.

Den overordnede strategi er at satse mere fokuseret på rehabilitering og samtidig øge produktiviteten i forhold til opgaveløsningen – både i borgerens hjem og i den øvrige drift.

Dem der kan selv, skal selv, også i 2017 og fremtiden

Ledere og medarbejdere har arbejdet målrettet på tilpasning af arbejdsopgaver/ressourcer, for at sikre at alle niveauer er tilpasset den nye strategi. Den positive udvikling af denne indsats ses især på myndighedsområdet. Omvendt er der stadig udfordringer i center for Sundhed og Pleje, hvor specielt tilpasning af udgiftsniveauet på hjemmeplejen ikke har kunnet følge den forventede effekt af disse tiltag. Det er derfor altafgørende at der i 2017 arbejdes skarpt og målrettet på at eliminere denne ubalance, for at sikre det fulde økonomiske rationale og dermed overholdelse af de fremtidige budgetrammer.

Endvidere vil arbejdet med strategien blive forstærket på det specialiserede voksenområde med fokus på den enkelte borgers ressourcer og potentialer. Den overordnede strategi er at satse på rehabilitering/habilitering, målsættende indsatser og effekt og samtidig øge produktiviteten i forhold til opgaveløsningen - både i borgerens hjem og i den øvrige drift.

Center for Handicap og Psykiatri

Det korrigerede budget vedr. Center for Handicap og Psykiatri udgør i 2016 95,0 kr. mio. netto. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 97,9 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser dermed et merforbrug på 2,9 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. 3,0%.

Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015, hvoraf der henstår -1,1 mio. kr. på bankbogen.

Center for Handicap og Psykiatri er det udførende led for Frederikshavn Kommunes opgaver på voksenområdet i forhold til handicap, psykiatri og misbrug. Målgruppen for centrets tilbud er voksne med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, en sindslidelse, en hjerneskade eller et misbrug.

Center for Handicap og Psykiatri består af en række forskellige tilbud, som er placeret rundt omkring i kommunen. Centret er inddelt i to afdelinger.

Handicapafdelingen

Handicapafdelingen varetager opgaver efter Serviceloven i forhold til borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelse (udviklingshæmmede og personer med en erhvervet hjerneskade). Handicapafdelingens tilbud omfatter botilbud, dagtilbud og støtte i eget hjem.

Handicapafdelingen er opdelt i følgende tilbud: Bofællesskaberne, SenhjerneskadeCenter Nord, Specialtilbuddet samt dagtilbud og hjemmevejledning

Bofællesskaberne er opdelt i forskellige enheder beliggende i Skagen, Sæby og Frederikshavn. Bofællesskaberne består af 113 bofællesskabspladser og 2 enkeltmandstilbud

SenhjerneskadeCenter Nord er et døgntilbud til borgere med en moderat til meget svær erhvervet hjerneskade. Tilbuddet består af 22 permanente boliger og 2 midlertidige boliger samt et integreret dagtilbud til borgerne på centret.

Specialtilbuddet består af henholdsvis Koktvedparken og Koktvedstien.

Koktvedparken er et botilbud til voksne med væsentligt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Koktvedparken er beliggende i Frederikshavn og består af et døgntilbud til 30 brugere, 2 enkeltmandstilbud og et aktivitets- og samværstilbud (dagtilbud).

Koktvedstien er et døgntilbud til 15 borgere med særligt komplekse problemstillinger. Borgerne på Koktvedstien har behov for en individuel og særlig tilrettelagt socialpædagogisk indsats

Dagtilbuddet består af Nordstjernen i Skagen, Loftet (Knivholt) og Gimle i Frederikshavn samt Aktiviteten og Røret i Sæby. Hjemmevejledningen yder støtte fortrinsvis i borgerens hjem og dækker hele kommunen.

Socialpsykiatrien

Socialpsykiatrien varetager opgaver efter Service-loven i forhold til borgere med en sindslidelse eller psykisk sårbare borgere. Socialpsykiatriens tilbud omfatter botilbud, støttecentre og støtte i eget hjem samt opsøgende arbejde.

Misbrugsbehandling og socialt udsatte varetager opgaver i forhold til socialt udsatte og en del af opgaverne vedrørende misbrugsbehandling. Afdelingen har blandt andet ansvaret for substitutionsbehandling af misbrugere og udredning af borgere, der ønsker misbrugsbehandling.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed

Center for Social- og Sundhedsmyndighed administrerer ca. 85 % af det samlede budget på Socialudvalgets område.

Det korrigerede budget vedr. Center for Social- og Sundhedsmyndighed udgør i 2016 741,3 mio. kr. netto.

Det faktiske forbrug i 2016 blev på 733,8 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser dermed et mindreforbrug på -7,5 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. 1,0%. Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015, hvoraf der henstår -1,7 mio. kr. på bankbogen.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed består af fire enheder: Visitationsenheden, Socialenheden, Hjælpe-middelenheden samt Kontrakt- og Tilsynsenheden.

Centret varetager følgende myndighedsopgaver indenfor Socialudvalgets område:

- Personlig og praktisk hjælp til borgere i eget hjem og ældreboliger (frit valg) - SEL § 83
- Personlig og praktisk hjælp til borgere i plejeboliger og lign. boenheder - SEL § 83
- Varigt ophold i plejeboliger og lign. boenheder - SEL § 192a
- Afløsning og aflastning (frit valg) - SEL § 84
- Aflastningsophold - SEL § 84b
- Socialpædagogisk hjælp (fysisk og psykiske handicappede i eget hjem) - SEL § 85
- Madservice til borgere i eget hjem (frit valg) - SEL § 83
- Individuel befordring til træning - SEL § 117
- Køb og salg andre kommuner – omsorgsydelser
- Kontante tilskud - SEL § 95
- Hjælperordning - SEL § 96
- Plejeorlov SEL § 118
- Pasning af døende mv. §§119-122
- Centrale Fællesudgifter - Handicap og Psykiatri
- Køb og salg af pladser - Handicap og Psykiatri
- Egne aktivitets og samværstilbud – Handicap og Psykiatri
- Socialt udsatte og misbrugsbehandling
- Ledsagerordning § 97 og § 98
- Kontante tilskud – merudgiftsydelser § 100
- Personlige tillæg
- Hjælpe-midler SEL §§ 112-116

Udover de ovenfor anførte myndighedsopgaver, der indebærer kompetence til at træffe afgørelser, ligger budgettet for en række af driftsudgifterne på ældreområdet tillige ved centret.

Center for Sundhed og Pleje

Det korrigerede budget vedr. Center for Sundhed og Pleje udgør i 2016 35,7 mio. kr. netto.

Det faktiske forbrug i 2016 blev på 43,5 mio. kr.

Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser et merforbrug på 7,3 mio. kr. De afsatte budgetter (35,7 mio. kr.) vedr. væsentligst centrale udgifter såsom, Elever, Arbejdsmiljø, Uddannelse, Beklædning mv. Herudover dækker nettoresultatet over et kapitalflow på ca. 360 mio. kr. til lønninger m.v. finansieret af tilsvarende indtægter fra Social- og Sundhedsmyndighed. Det opgjorte merforbrug svarer således til en afvigelse på ca. 2,0 %.

Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015, hvoraf der henstår -1,4 mio. kr. på bankbogen.

Center for Sundhed og Pleje varetager opgaver i forbindelse med pleje og praktisk hjælp for kommunens borgere, drift af plejeboliger, leve-bo enheder og ældreboliger, aktivitetsområdet, samt mads-

vice. Herudover kommer administration af sundhedsuddannelserne (social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og sygeplejersker m.fl.), arbejdsmiljøarbejde og administration.

Hjemmeplejen leverer personlig pleje og praktisk hjælp til visiterede borgere i hele Frederikshavn Kommune døgnet rundt. Hjemmeplejen består af 7 grupper, som er delt op efter geografi.

Plejecentre dækker over de 13 plejeboligheder der er i Frederikshavn Kommune.

I plejeboligen leveres der personlig pleje og praktisk hjælp til beboerne. De fleste plejeboligheder drives som leve-bo, men 3 plejeboligheder drives som traditionelle plejeboligheder med et tilhørende køkken eller med et modtagerkøkken.

Aktivitetsområdet er i 2016 ændret fra 4 til 3 distrikter og omfatter nu Aktivitet Nord, Øst og Vest. Distrikterne varetager opgaven med drift af aktivitetscentre, tilhørende caféer og daghjem for demente i hele Frederikshavn Kommune. Dette omfatter 7 Aktivitetscentre med 4 satellitter, 1 Aktivitets- og Træningscenter for borgere med demens samt 3 Dagtilbud.

Madservice omfatter produktionskøkkenet på Ankermedet. Madservice producerer og leverer mad til ca. 304 hjemmeboende borgere i frit-valg.

Caspershus er en selvejende institution i samarbejde med Samvirkende Menighedsplejer som udpeger bestyrelsen. Caspershus er indrettet med 6 leve- bo miljøer hver med 10 boliger, i alt 60, hvoraf 10 er indrettet som skærmet afsnit for borgere med demens, 2 boliger er til borgere på indlagt genoptræningsophold. Caspershus har træningscenter med ergo- og fysioterapeuter. Til træningscentret hører et stort 35 graders varmtvandsbassin. Der udføres vedligeholdelsestræning og genoptræning for institutionens beboere. Caspershus har desuden kontrakt på udfører-opgaver for Frederikshavn Kommune på områderne ambulant træning og, i relation til de to genoptræningsboliger, intensiv indlagt genoptræning.

Direktørens område

Funktionen omfatter centrale konti der ikke umiddelbart kan placeres indenfor de enkelte centerområder. Endvidere er administrationen af modtagne midler til "Værdig ældrepleje" placeret under dette område.

Det korrigerede budget vedr. Direktørens område udgør i 2016 2,9 mio. kr. netto. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser

et mindreforbrug på -1,5 mio. kr. (ekskl. uforbrugte midler vedr. midler til værdig ældrepleje på 2,4 mio. kr.).

Det samlede nettoforbrug udgjorde således 1,4 mio. kr. og dermed udviser årets resultat et mindreforbrug på -1,5 mio. kr., der væsentligst skyldes at puljen til de allersvageste er anvendt til målgruppen, men som bogføringsteknisk udgiftsføres under Center for Sundhed og Pleje.

Hertil kommer midler til Værdig ældrepleje der, efter ansøgning ved Sundheds- og Ældreministeriet, er modtaget fra staten som en ekstraordinær indtægt på i alt 13,7 mio. kr.*

*Midlerne til værdig ældrepleje er disponeret med afsæt i:

- Frederikshavn Kommunens Værdighedspolitik, der er godkendt af ministeriet.
- Borgere skal i højere grad være uafhængige af kommunen, dem der kan selv, skal selv.
- Sikring og understøttelse af serviceniveauet, på tværs af alle indsatsområder, med fokus på faglighed, kompetencer, den enkelte borger, boligbehov, m.m

På grund af den relativt sene projektopstart i 2016, kunne en udnyttelsesgrad på 100% af de tildelte puljemidler for 2016 ikke opnås, idet der i beskrivelsen for anvendelsen af midlerne var kalkuleret med en 12-måneders indsats, hvilket ikke blev realiseret, pga. en lidt senere opstart i 1. kvartal 2016.

Der blev i 2016 anvendt 11,3 mio. af de bevilligede midler, og der er således et mindreforbrug på -2,4 mio. kr.

Frederikshavn Kommune har anmodet ministeriet om overførsel af de ikke forbrugte midler til 2017, hvilket ministeriet har imødekommet, idet midlerne fortsat anvendes inden for de i ansøgningen nævnte rammer.

SUNDHEDSUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Center for Social- og Sundhedsmyndighed	224.579	218.113	6.466	0
Center for Sundhed og Pleje	81.556	81.051	505	500
Center for Familie	28.530	28.499	31	-200
Direktørens område	357	4.534	-4.177	-806
Samlet resultat	335.022	332.197	2.825	-506
Bankbøger	0	3.330	-3.330	
I alt	335.022	335.527	-505	-506

Direktørens vurdering af Sundhedsudvalgets regnskab for 2016

Sundhedsudvalgets regnskab er opgjort efter reglerne om økonomisk decentralisering. Regnskabet udviser et merforbrug på 2,8 mio. kr., hvilket er 2,8 mio. kr. dårligere end i forhold til det forventede pr. 31.08.16., Fra 2015 henstod endvidere et mindreforbrug på -3,3 mio. kr.

Regnskabsresultatet er en følge af flere forskellige faktorer, hvoraf de væsentligste kort omtales herunder.

Opråede effekter

Regnskabsresultatet skyldes væsentligt at aktivitetsudviklingen til betaling for de Regionale sundhedsudgifter (aktivitetsbestemt medfinansiering), blev højere i den sidste del af året, end forudsat.

Der har derfor isoleret været et merforbrug på dette område på ca. 5,9 mio. kr., - som dog har været muligt at neutralisere ved mindreforbrug på andre områder og ved brug af det overførte mindreforbrug fra 2015.

Regnskabsresultatet giver anledning til en skærpet styring og opfølgning i 2017, hvor betaling for de Regionale sundhedsudgifter (aktivitetsbestemt medfinansiering) og effekten af de iværksatte tiltag kontinuerligt følges tæt.

Regionale sundhedsudgifter (aktivitetsbestemte medfinansiering) og iværksatte tiltag og presset på den kommunale sygepleje som følge af udviklingen af det nære sundhedsvæsen skal følges tæt, således det ikke udhuler Sundhedsudvalgets øvrige budget.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed

Center for Social- og Sundhedsmyndighed administrerer ca. 80 % af det samlede budget på Sundhedsudvalgets område.

Det korrigerede budget vedr. Center for Social- og Sundhedsmyndighed udgør i 2016 218,1 kr. mio. netto. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 224,6 mio. kr.

Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser dermed et merforbrug på 6,5 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. 2,9%. Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015, hvor der henstår et mindreforbrug på -0,4 mio. kr. på bankbogen.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed varetager samtlige myndighedsopgaver inden for social- og sundhedsområdet. Myndighedsopgaverne på Sundhedsudvalgets område omfatter:

- Vederlagsfri fysioterapi SUL § 140 a
- Træning SUL § 140
- Træningskørsel SUL § 172

Budget og budgetansvar vedr. træning og træningskørsel ligger henholdsvis i Center for Sundhed og Pleje og Kommunens kørselskontor og beskrives der.

Udover de ovenfor anførte myndighedsopgaver, varetager centret betalingsforholdet vedr. medfinansiering og finansiering af de regionale sundhedsudgifter, herunder sygehusindlæggelser, sygesikringsydelse mv.

Medfinansiering

Kommunerne har siden 1. januar 2007 været inddraget i finansieringen af sundhedsområdet. Pr. 1. juni 2011 er " Lov om ændring af lov om regionernes finansiering" vedtaget med virkning fra 1. januar 2012. Loven har medført, at den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet siden 1. januar 2012 udelukkende har været aktivitetsafhængig.

Konkrete aktiviteter og mål: Somatik og psykiatri herunder færdigbehandlede patienter samt Sygesikringsydelse:

Det overordnede mål og ønske er at nedbringe aktiviteten på somatik, psykiatri og sygesikringsydelse ved forebyggende tiltag, samt formindske antallet af færdigbehandlede ved hurtigere hjemtagning fra sygehusene.

Vederlagsfri fysioterapi

Den vederlagsfri fysioterapi tilbydes hos praktiserende fysioterapeuter, men kommunerne har også

mulighed for – men ikke pligt til – at oprette tilbud om vederlagsfri fysioterapi ved egne institutioner eller ved private institutioner, som kommunen indgår aftale med. Jf. Sundhedslovens § 140 a (og b).

Center for Sundhed og Pleje

Center for Sundhed og Pleje varetager opgaver i forbindelse med sygepleje, sundhedsfremme og forebyggelse, træningsområdet samt centrale puljer.

Det korrigerede budget vedr. Center for Sundhed og Pleje udgør i 2016 81,0 kr. mio. netto. Indeværende års resultat udviser et merforbrug på 0,5 mio. kr. Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015, hvor der henstår -0,8 mio. kr. på bankbogen.

Sundhedscentre

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for en sund levevis, jf. Sundhedslovens § 119 og § 140.

Med Sundhedscentre i Skagen, Sæby og Frederikshavn har Frederikshavn Kommune valgt at sikre let adgang til sundhedsydelse i borgerens nærmiljø. Sundhedscentrene varetager både den borgerrettede og den patientrettede forebyggelse og rehabilitering.

Den patientrettede sundhedsfremme og forebyggelse

Frederikshavn Kommune har underskrevet 4 frivillige rammeaftaler som vedrører sundhedscentrene. Samtidig har kommunen har forpligtet sig til at varetage den patientrettede sundhedsfremme og forebyggelse.

Sundhedscenter Sæby, Skagen og Frederikshavn varetager den almene rehabilitering så tæt på borgeren som muligt, og erstatter ikke den specialiserede rehabilitering, der foretages af sygehusene.

I løbet af 2016 har der i alt været tilknyttet 640 borgere fordelt på nedenstående rehabiliteringsforløb:

- KOL
- Diabetes
- Hjerte-kar
- Kræft

Den borgerrettede sundhedsfremme og forebyggelse

Sundhedscentrene tilbyder følgende livsstilsforløb:

- Diætist
- Vægttabshold/ - borgere
- Vægttabssamtaler/ -kontrol
- Ernæringstruede
- Kostfagligbesøg til Madservice borgere
- Sundhedssamtaler
- Rygestop – individuel/hold

- Inkontinens

Inkontinensområdet blev pr. 1.11 2016 samlet i sundhedscentrene således at kontinenssygeplejen for hele Center for Sundhed og Pleje er samlet i sundhedscentrene.

I samarbejde med jobcenteret har medarbejdere fra sundhedscentrene ugentligt deltaget i Rehabiliteringsteamet med henblik på at bringe borgere tættere på arbejdsmarkedet.

Træningsområdet

Træningsområdet omfatter Træningscenter Skagen, Træningscenter Sæby og Træningscenter Phoenix i Frederikshavn, herudover afholdes de personalemæssige udgifter i forbindelse med træning på Kastaniegården. Træningsområdet har desuden en intern kontrakt med Træningscenter Caspershus omfattende ambulansetræning samt træningen på genoptræningspladserne, samt en kontrakt med de privatpraktiserende fysioterapeuter "Fysioterapi på Toppen" om levering af genoptræning efter sygehusindlæggelse jf. Sundhedslovens § 140.

Træningsområdet udfører følgende ydelser på baggrund af bestillinger fra Center for Social- og Sundhedsmyndighed:

- Genoptræning efter sygehusindlæggelse jf. Sundhedslovens § 140.
- Genoptræning uden forudgående sygehusindlæggelse jf. SEL § 86 stk. 1
- Vedligeholdende træning jf. SEL § 86 stk. 2
- Fysio- og ergoterapeutisk vejledning og instruktion jf. SEL § 86 stk. 1 & 2

Træningsområdet forestår endvidere fysisk træning og undervisning i forbindelse med rehabiliteringstilbud til borgere med kroniske lidelser i form af KOL, diabetes, hjerte-/karsygdomme samt kræft. Herudover bækkenbundstræning til både kvinder og mænd. Dette sker med afsæt i Sundhedsloven og den indgåede Sundhedsaftale.

Træningsområdet har indgået kontrakt med University College Nordjylland og er klinisk praktiksted for såvel fysioterapeut som ergoterapeut studerende. Sundhed og Trænings kerneopgave er at understøtte borgers selvhjulpethed og mestringsevne så borger, i videst muligt omfang, har viden og kompetencer til at tage ansvar for at bevare og fremme egen sundhed og funktionsevne fysisk, psykisk og socialt. Med dette sigte blev der på træningsområdet i 2016 leveret 2.966 visiterede fysio- eller ergoterapeutiske træningsforløb. I forhold til 2015 er der tale om en stigning på 111 forløb, hvilket svarer til en aktivitetsstigning på ca. 4 % for området.

Sygepleje

Den kommunale sygepleje i Frederikshavn Kommune retter sig mod alle personer med behov for sygepleje uanset alder. Sygeplejen kan ydes til alle borgere døgnet rundt og udføres i en sygeplejeklinik eller i eget hjem.

Den kommunale sygepleje er gratis. Der skal dog betales for medicin, cremer og lignende, der skal anvendes i behandlingen.

Flere og flere af sygeplejens opgaver er akutte/ikke planlagte. Gennem sundhedsaftalerne og anbefalinger fra sundhedsstyrelsen er sygeplejen forpligtet til at have en "akutfunktion", således sygeplejen efter ønske fra læge eller vagtlæge kan tilse en borger i eget hjem inden for en time. Sygeplejen arbejder med triagering for at forebygge indlæggelse og genindlæggelse.

Center for Familie

Det korrigerede budget vedr. Center for Familie udgør i 2016 28,5 kr. mio. netto og i 2016 har det faktiske forbrug været 28,5 mio. kr.

Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og udviser balance mellem budget og forbrug.

Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015 hvor der et henstår et mindreforbrug på -0,5 mio. kr. (bankbogen).

Sundhedstjenesten

Sundhedstjenesten yder sundhedsfaglig indsats i forhold til spæd, småbørn og skolebørn samt deres familier i.h.t. Sundhedslovens bestemmelser i § 120 – 126 og jævnfør sundhedsstyrelsens vejledninger herom. Endvidere forestår sundhedstjenesten sundhedsfaglig vejledning af både individuel og generel karakter til dagpleje og børneinstitutioner.

I 2016 er der ydet sundhedsfaglig bistand til 517 familier med nyfødte, og fødselstallet lå således væsentligt højere end foregående år (7 %). Herudover er der aflagt besøg ved 153 1½-års børn samt ved 78 tre års børn. Der er, ud over servicemålene, ydet behovsbestemt sundhedspleje til 315 familier.

Tandplejen

Tandplejens fysiske faciliteter på Hangaardsvej, Klinik Smilla og klinikhuset i Skagen opleves som velfungerende og egnede til at løse opgaver inden for børne- unge området 0-17 årige, Omsorgstandpleje, Specialtandpleje herunder også tandbehandling i helnarkose.

Pr. 31. december 2016 udgør tandplejens brugertal i gruppen 0-17 årige 10.803 – hvoraf 122 unge på 16-17 år har valgt at modtage det kommunale til-

bud ved privatpraktiserende tandlæge samt 64 børn 0-15 årige har fravalgt det kommunale tilbud.

I Omsorgstandplejen behandles 98 patienter og i Specialtandplejen behandles 144 patienter over 18 samt 36 under 18 år. Der er 518 børn i aktiv behandling på Tandreguleringsafdelingen.

Der er i sidste kvartal af 2016 indarbejdet nyt indkaldeinterval for samtlige børn i tandplejen fra 0-18 år, hvor alle undersøges en gang årligt fra barnet er 3 år. Dette er indført for at udnytte tandplejens ressourcer mere optimalt, samt mindske ventetiden på undersøgelser og behandlinger på den lange bane. Tandplejen ser det som et sundhedsfremmende tiltag, der vil skabe en bedre helhed omkring det enkelte barn og forældre.

Flere forældre har tilkendegivet en tryghed ved dette tiltag. Tandplejens personale udtrykker, at tiltaget giver mindre stress i en travl hverdag og større faglig tilfredshed.

På klinik Smilla har der været en større tilgang af nye specialpatienter og flere specialpatienter har haft brug for behandling i generel anæstesi. En tilgang som fortsætter ind i 2017.

Direktørens område

Det korrigerede budget vedr. Direktørens område udgør i 2016 4,5 mio. kr. netto. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering, og indeværende års drift udviser et mindreforbrug på -4,2 mio. kr.

Hertil kommer overført mindreforbrug fra 2015 på -1,6 mio. kr. der blev afsat som en pulje (bankbogen) til imødegåelse af evt. merudgifter på medfinansieringen af de Regionale sundhedsudgifter i 2016.

Funktionen omfatter centrale konti der ikke umiddelbart kan placeres indenfor de enkelte centerområder.

På direktørens område har der været afsat følgende budgetter:

- Afsatte midler der relaterer til Sundhedsaftale og evt. til imødegåelse af merudgifter på medfinansieringsudgifterne 3,1 mio. kr.
- Midler til akutfunktioner i sygeplejen 0,7 mio. kr.
- Midler til den ældre medicinske patient mv 0,5 mio. kr.
- Ældrepuljen fra 2015 0,2 mio. kr.

Ældrepuljen

Der har i 2016 været afholdt udgifter svarende til det overførte fra 2015.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Direktørens område	747	1	746	0
Center for Børn og Skole				
Børn	173.379	173.492	-113	-618
Skole	428.291	431.338	-3.047	-4.410
Center for Unge	60.090	60.746	-656	77
Center for Ungdomsskole, Klub og SSP	33.711	32.946	765	-88
Center for Familie	190.287	182.534	7.753	0
Samlet resultat	886.505	881.057	5.448	-5.039
Bankbøger	0	1.078	-1.078	
I alt	886.505	882.135	4.370	-5.039

Direktørens vurdering af Børne- og Ungdomsudvalget regnskab for 2016

De decentrale enheder under Børne- og Ungdomsudvalget har udarbejdet årsberetninger for de enkelte omkostningssteder/distrikter. Center for Økonomi og Personale har udarbejdet centervise sammenfatninger med opsummering af det økonomiske årsresultat. Direktørens vurdering af regnskabet skal ses som et supplement til det øvrige materiale.

Børne- og Ungdomsudvalgets korrigerede budget i 2016 var på 881,1 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 på 886,5 mio. kr., svarende til et merforbrug på 5,4 mio. kr. eller et merforbrug på budgetrammen på 0,6 %.

Der er gennemført to budgetrevisioner – den seneste pr. 31. august 2016. Her forventedes et samlet merforbrug på 10,5 mio. kr. Det faktiske regnskabsresultat for 2016 viser et merforbrug på 5,4 mio. kr.

Ændringen fremkommer primært inden for Center for Skole på grund af færre udgifter til økonomisk friplads, søskende tilskud samt resttilskud fra A. P. Møllen Fonden vedr. målstyret praksis og Aktionslæring.

På den baggrund må jeg tage årets resultat til efterretning, og samtidig noterer jeg, at det er lykkedes at nedbringe merforbruget i forhold til forventet regnskab pr. 31. august 2016

Center for Børn og Skole

Børn

Center for Børns budgetramme er på 173,4 mio. kr.,

og regnskabsresultatet for 2016 viser et overskud på 0,1 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på 0,07%.

Centerchefens område havde i 2016 en samlet budgetramme på 52,3 mio. kr. Regnskabet for 2016 viser et mindre forbrug på 3,7 mio. kr. Mindre forbruget fremkommer således:

- Økonomisk-, handicap og socialpædagogiske fripladser, søskendetilskud og betaling til og fra andre myndigheder med 0,7 mio. kr.
- Tilskud til privat pasning i dagplejeregime med 0,2 mio. kr.
- Regulering af +/- ekstra børn med 1,7 mio. kr.
- Ressourceteamet med 0,9 mio. kr.
- Lønudgifter til henholdsvis PAU-elever, dagtilbudsdistriktsledere samt konsulenter med 0,2 mio. kr.

Centerchefens område inden for Børn har en bankbog på 250.000 kr.

Kommunale dagpleje – fælles

Den fælles andel af den kommunale dagpleje havde en samlet budgetramme på 3,5 mio. kr. i 2016. Regnskabet for 2016 viser et mindre forbrug på 0,15 mio. kr.

Under området konteres lønudgifter til afdelingsledere i dagplejen, udgifter til Service Leverance Aftalen med Ejendomscentret hvad angår udgifter til lejemaal for legestuer i Frederikshavn Kommune. Der er ligeledes afsat et budget til vedligeholdelse og indkøb af barnevogne, seler til barnevogne samt højstole.

Pladsanvisningen

Pladsanvisningen har en samlet budgetramme på 1,6 mio. kr. og regnskabet for 2016 udviste et mindre forbrug på 0,4 mio. kr. I pladsanvisningen er ansat 4 medarbejdere.

Daginstitutionssystemet skulle i 2016 i udbud, hvilket har bevirket Frederikshavn Kommunes pladsanvisere har brugt meget tid på at vurdere og evaluere forskellige daginstitutionssystemer. Denne proces er kørt som et anlægsprojekt, hvilket er årsagen til mindre forbruget på pladsanvisningen.

Privatinstitutioner

Frederikshavn Kommune udbetalte tilskud til 2 privatinstitutioner i 2016. Det drejer sig om Spiloppen i Østervrå og Grønnebakken i Frederikshavn. Spiloppen i Østervrå gik konkurs pr. august 2016. Størstedelen af børnene flyttede til den selvejende daginstitution Bødkergården.

Budgettet for privatinstitutioner var i 2016 på 2,7 mio. kr. og regnskabet udviste et merforbrug på 0,3 mio. kr. Dette skyldes flere indmeldte børn.

Dagtilbudsdistrikter/ selvejende daginstitutioner

Dagtilbudsdistrikter og selvejende daginstitutioner havde en samlet budgetramme på 158,8 mio. kr. i 2016 og regnskabet viser et merforbrug på 3,9 mio. kr. i 2016.

Dagtilbudsdistrikt Nord

Dagtilbudsdistrikt Nord havde en budgetramme i 2016 på 33,5 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et merforbrug på 2,3 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -6,8%.

Merforbruget skyldes primært en kapacitetstilpasning på både dagplejen og i institutionerne, idet børnetallet var lavere end forventet. Efter kapacitetstilpasningen i 2016 er børnetallet og antallet af medarbejdere mere i harmoni, og der vil i 2017 være en større fokus på økonomi. Dagtilbudsdistrikt Nord har en bankbog på 0 kr.

Børnehuset Mariehønen fik oprettet 0 – 2 års pladser i august 2016, hvilket tegner til at blive en succes.

Dagtilbudsdistrikt Øst

Dagtilbudsdistrikt Øst havde en budgetramme i 2016 på 49,4 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et mindre forbrug på 0,1 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på 0,2 %.

Der er sket en kapacitetstilpasning på dagplejeområdet i distriktet, der er således 6 dagplejere der er stoppet i løbet af 2016 på grund af det faldende børnetal. Dagplejen går ud af 2016 med et merforbrug. Asylgestuen kommer ud med et lille mindreforbrug, idet den afsatte pulje til udbetaling af feriepenge til 5 medarbejdere ikke er brugt. Der er forhandlet ny kontrakt med Vesthimmerland Kommune for 2017.

De øvrige områder i distriktet – vuggestue-, børnehave-, obs-, og §32 har balanceret økonomisk i 2016. Dagtilbudsdistrikt Øst har en bankbog på 250.000 kr.

2016 har været et år, hvor der er blevet kapacitetstilpasset i dagtilbudsdistrikt Øst. 5 ud af 10 daginstitutioner havde et børnetal mellem 20 og 40 børn, det lave børnetal og dermed få medarbejdere i hver enhed har givet henholdsvis pædagogiske og økonomiske udfordringer. Distriktsbestyrelsen anbefalede på det grundlag at flytte børnene og medarbejderne fra Tangloppen til Humleblen. Det samme gør sig gældende for børnehaven Stjernen, hvor børnene er flyttet til andre dagtilbud ud fra forældreønsker.

Dagtilbudsdistrikt Vest

Dagtilbudsdistrikt Vest havde en budgetramme på 28,2 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et merforbrug på 1,0 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvi-

gelse på -3,4%.

Der er sket en kapacitetstilpasning i distriktet på grund af et faldende børnetal. Det har betydet væsentlige udgifter til feriepenge og fratrædelser i forbindelse med afskedigelser. Ligeledes har distriktet været præget af meget sygdom, hvilket har betydet merudgifter til vikar og dispositionsvederlag i dagplejen. Dagtilbudsdistrikt Vest har en bankbog på 250.000 kr.

Dagtilbudsdistriktet har i 2016 arbejdet på et fælles værdigrundlag for at kunne bruge distriktets kompetencer bedst muligt. Der er ligeledes nedsat et bæredygtigt lederforum for at styrke samarbejdet mellem skole og dagtilbud.

Dagtilbudsdistrikt Syd

Dagtilbudsdistrikt Syd havde en budgetramme i 2016 på 32,9 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et merforbrug på 0,4 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -1,3 %.

Den tidligere Voerså Børnehaven er i 2016 omlagt til en aldersintegreret institution, som nu hedder Voerså Børnehus. Institutionen er flyttet til nye lokaler på Stensnæs Skoleafdeling.

Planlægning af den nye daginstitution på Sætturve blev igangsat i foråret 2016. Dele af den gamle institution er revet ned i sommeren 2016 og byggeriet er igangsat i efteråret 2016. Det forventes at bygningen er klar til ibrugtagning juli 2017.

Der har i distriktet været stor fokus på kapacitetstilpasning af budgettet, hvilket blandt andet har betydet afskedigelse af 2 faste dagplejere og 1 midlertidig dagplejer. Dagtilbudsdistrikt Syd har en bankbog på 250.000 kr.

Selvejende daginstitutioner

De 3 selvejende daginstitutioner i henholdsvis Frederikshavn, Sæby og Østervrå havde en samlet budgetramme på 14,7 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et merforbrug på 0,35 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -2,4 %.

Merforbruget skyldes primært opsigelse af pædagoger og dertil udbetaling af feriepenge, udsving i børnetallet samt udgifter til vikarer i forbindelse med sygdom. Herudover har den rullende skolestart været en faktor, idet daginstitutionerne ikke har været på forkant med at få nye børn tilført institutionen.

De selvejende daginstitutioner har i 2016 haft fokus på kvalitet i daginstitutionerne. Der er blandt andet på Bødkegården arbejdet med de 8 temaer i læreplanen. Der har specielt været fokus på barnets alsidige personlige udvikling og motorik. Der er li-

geledes arbejdet med daglige børnemøder, teater-, værksteds-, og musiske aktiviteter.

De 3 selvejende daginstitutioner har en bankbog på følgende:

- Idrætsbørnehaven Bispevang -25.573 kr.
- Den Lille Børnehave 267.663 kr.
- Bødkergården 258.608 kr.

Skole

Undervisningsrådets budgetramme 2016 er på 431,3 mio. kr. Regnskabsresultatet udviser et mindre forbrug på 3,0 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på 0,71 %.

Der er følgende omkostningssteder på undervisningsområdet:

- Folkeskoler og skolebibliotek
- Skole - Fællesområde
- SFO - Fællesområde
- Specialskole - Fællesområde
- Tilskud til private skoler
- Tilskud til efterskoler
- Syge- og hjemmeundervisning
- Sprogstimulering for tosprogede børn i førskoleområdet
- Resursepædagoger 6 – 16 år
- Konsulenter (it, skolebibliotek og pædagogisk / administrativ og erhvervsplaymaker)

Skole – fælleskonto

Fællesområdet havde et budgetramme på 5,5 mio. kr. og udviser et mindre forbrug på 4,8 mio. kr., heri indgår en beslutning om udskydelse af 2,0 mio. kr. afsat til IT digitalisering.

Rammen anvendes blandt andet til betaling til og fra andre kommuner, leje af haller, leasing af IT, uddannelsesmidler fra Undervisningsministeriet, indtægter fra Asyl, lokale kursusmidler, udgifter til fælles tillidsrepræsentant mv.

I mindre forbruget udgør 3,2 mio. kr. indtægter fra eksternt finansiering, dette beløb anmodes overflyttet til driftsrammen 2017.

Byrådets beslutning af 27. april 2016 vedr. øget forberedelsestid til lærerne og midler til skolens "råderum" til holddeling mv. pr. 1. august 2016 er udmøntet med 2,6 mio. kr. til skolerne.

Vedtaget ændring i organisering af undervisning af to sprogede elever med oprettelse af en modtagecenter og udslusning af 118 elever fra verdensklasser til distriktsskolerne er udmøntet pr. 1. august 2016.

SFO – fælleskonto

Området havde et budget på 11,6 mio. kr., som anvendes til søskendertilskud, fripladser, udvidet åbningstid, betaling til og fra andre kommuner, forsøg med åben SFO og fællestillidsrepræsentant. Regnskabsresultatet udviser et mindre forbrug på 1,2 mio. kr. Mindre forbruget skyldes primært, at der er anvendt færre penge til søskendertilskud og fripladser end budgetteret.

SFOerne får udmeldt en grundtildeling pr. distrikt samt et beløb pr. barn efter modulvalg. I tildelingsmodellen er indarbejdet, at SFOerne holder lukket fredag efter Kr. Himmelfartsdag, uge 52 samt, at der alene er nødpasning i en afdeling pr. distrikt i ugerne 28 og 29.

I årets løb har der været bevilget midler til forsøg med åben SFO med ekstra aktiviteter i 2 distrikter.

Resurseteam 6 – 16 år

Området havde et budget på 1,2 mio. kr., som er anvendt til støttetimer til børn fra 6-16 år i pasningsområdet samt regulering ved ændring af antal børn i specialpasningstilbud. Bevilling af støttetimer sker via en visitation. Regnskabsresultatet udviser et mindre forbrug på 0,3 mio. kr.

Specialskole – fællesområde

Området havde et budget på 6,4 mio. kr. og udviser et mindre forbrug på 0,3 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på 5,6 %. Rammen anvendes til betaling til og fra andre kommune eller regioner samt støttetimer.

Konsulenter

Området havde et budget på 2,4 mio. kr. og udviser et mindre forbrug på 0,2 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på 7,6 %. Rammen finansierer 5 konsulenter.

Jf. Byrådets beslutning blev der pr. 1. maj 2016 ansat en erhvervsplaymaker finansieret af tre udvalg med hver 1/3.

Pr. 1. juli 2017 er det politisk besluttet at nedlægge to konsulentstillinger

Tilskud til efterskoler

Området havde et budget på 9,1 mio. kr. og udviser et regnskab i balance. Rammen anvendes til betaling af et årligt tilskud til staten.

I 2016 har der været 267 elever på efterskole, og 11 elever er bevilget et særligt tilskud.

Tilskud til privatskoler

Området havde et budgetramme på 30,5 mio. kr. og udviser et regnskab i balance. Rammen anvendes

til betaling af et årligt tilskud til staten.

I 2016 er der afregnet for 852 elever til undervisning og for 310 børn i SFO.

Syge- og hjemmeundervisning

Området havde et budgetramme på 0,2 mio. kr. og udviser et regnskab i balance. Rammen anvendes til betaling af elever, som har modtaget sygehusundervisning i korte eller længere perioder.

I 2016 har 22 elever modtaget sygehusundervisning.

Skolebiblioteket

Området havde et budgetramme på 0,8 mio. kr. og udviser et regnskab i balance. Rammen anvendes til indkøb af bøger mv. i de fire skoledistrikter samt årlige udgifter til IT-systemer.

De fire skoledistrikter

Rammen til de fire skoledistrikter udgør 363,2 mio. kr. og tilsammen udviser skolerne et merforbrug på 3,9 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -1,07 %.

Skoledistrikt Nord havde et budgetramme på 73,0 mio. kr. og udviser et mindre forbrug på 1,8 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på 2,47 %. I mindre forbruget vedrører 0,7 mio. kr. ekstern finansiering af Asylområdet, som ønskes overført til driftsrammen i 2017.

Skoledistrikt Nord har tre afdelingen med SFO og specialtilbud.

Skoledistrikt Syd havde et budgetramme på 88,0 mio. kr. og udviser et merforbrug på 2,0 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -2,28 %.

Skoledistrikt Syd har seks afdelinger med SFO på fire afdelinger, idet Sæbygaard Skoleafdeling ikke har SFO, og at Torslev Skoleafdeling tilbyder pasning på Bødkegården. Herudover har Sæbygaard Skoleafdeling specialklasser med generel indlæringsvanskeligheder og heldagsklasser.

Skoledistrikt Vest havde et budgetramme på 73,0 mio. kr. og udviser et merforbrug på 0,6 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -0,79 %. Skoledistrikt Vest har tre afdelinger med SFO, en heldagsskole og modtagecenter.

Skoledistrikt Øst havde et budgetramme på 129,2 mio. kr. og udviser et merforbrug på 3,1 mio. kr., hvilket svarer til en budgetafvigelse på -2,28 %.

Skoledistrikt Øst har to afdelinger med SFO men har til huse på tre matrikler. Skoledistrikt Øst har specialklasser med generel og svær generel indlæ-

ringsvanskeligheder, strukturklasser, kontaktklasser og autister.

Center for Unge

Center for Unge har været igennem omstruktureringer i 2016, hvor Ungdomsskolen, 10. klassecentret og SSP er flyttet til Center for Ungdomsskole, Klub og SSP. Budgetrammen for det tilbageværende Center for Unge er på 60,7 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 viser et mindre forbrug på 0,7 mio. kr., hvilket svarer til et mindre forbrug på 1,0 %.

Budgetrammen til overførselsudgifter, der primært er beskæftigelsesforanstaltninger og erhvervsgrunduddannelse, udviser et mindre forbrug på 0,8 mio. kr. Overførselsudgifterne er ikke omfattet af ØKD, hvorfor overførslen til 2017 er opgjort til et merforbrug på 0,1 mio. kr.

Mindreforbruget er bl.a. et resultat af den genopretningsplan, som blev iværksat medio 2015 med delvis effekt i 2015 og fuld effekt i 2016. Der er desuden i 2016 opsat en række kriterier for budgetoverholdelse, hvor der – ligesom i genopretningsplanen - er tænkt i absolut topstyring, generel tilbageholdenhed og alternative løsninger indenfor rammen.

Center for Unges bankbog er på -0,8 mio. kr.

STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse)

På budgetrammen for STU er der i 2016 et merforbrug på 3,4 mio. kr.

Årsagen til merforbruget på STU-området skal findes i det forholdsvis uændrede elevtal henover de seneste 5 år – dog med en lille stigning i 2016 - sammenholdt med de reduktioner, som budgetområdet i samme periode har undergået.

- 2012 = 62 elever og et forbrug på 16,8 mio. kr. (budget 19,0 mio. kr.) = gennemsnitspris 269.828 kr.
- 2013 = 61 elever og et forbrug på 15,2 mio. kr. (budget 16,3 mio. kr.) = gennemsnitspris 249.426 kr.
- 2014 = 54 elever og et forbrug på 13,6 mio. kr. (budget 13,5 mio. kr.) = gennemsnitspris 251.439 kr.
- 2015 = 65 elever og et forbrug på 16,8 mio. kr. (budget 13,7 mio. kr.) = gennemsnitspris 259.507 kr.
- 2016 = 69 elever og et forbrug på 17,4 mio. kr. (budget 14,0 mio. kr.) = gennemsnitspris 252.895 kr.

Sammenholdes budgettet i 2016 med budgettet for 2012 ses en nedjustering på 5 mio. kr. i perioden, mens udgiftsniveauet er nogenlunde uændret. Gennemsnitsprisen er faldet som et resultat af et øget

fokus på opfølgning samt billigere tilbud.

Der er i 2016 påbegyndt en proces med henblik på at nedbringe udgiften på STU-området – en proces, som til dels har haft en positiv effekt i 2016, men hvis fulde virkning vil række ind i overslagsårene. Processen indebærer et fuldt stop for visitationen i sidste halvår af 2016, med henblik på fremadrettet kun at afholde ét årligt visitationsmøde i stedet for tre. De borgere, der har haft brug for en indsats, har i stedet fået et tilbud efter anden lovgivning.

Visitationen opdeles fremadrettet i to trin, hvoraf det første består af en målgruppevurdering/visitering til STU, således at de borgere, der har andre muligheder end STU, tilbydes dette. Dermed sikrer man, at det kun er de borgere, der er i målgruppen for STU, der behandles på andet visitationsmøde, hvor visitationen skal kobles med et konkret tilbud. Tiden mellem målgruppevurderingen og selve tilbudsvisitationen anvendes til at afdække det bedste og billigste individuelle tilbud – et tilbud, hvor de interne muligheder for STU først og fremmest skal benyttes. Der pågår i første halvår af 2017 en proces med etablering af et eller flere interne STU-tilbud. Er det ikke muligt at finde det rette interne tilbud, vil en del af den nye procedure være at indlede forhandlinger med eksterne leverandører ud fra det budget, der er til rådighed.

At regnskabsresultatet viser et samlet mindre forbrug – på trods af et merforbrug på STU-området – skyldes primært et mindre forbrug på midlertidige botilbud og støtte i hjemmet samt på misbrugsområdet.

Midlertidige botilbud og støtte i hjemmet

Området, som består af køb og salg af midlertidige botilbud samt støtte og vejledning i hjemmet, viser et mindre forbrug på 1,0 mio. kr. Forbruget på området skyldes primært genopretningsplanen, som blev iværksat medio 2015, hvor helårsvirkningen kan ses i 2016.

Forbruget på området kan desværre også være et resultat af, at området ressourcemæssigt på personalesiden har været hårdt ramt af fravær. Det har betydet, at sagsbehandlingstiden har været forlænget, hvilket kan indebære, at der er iværksat færre foranstaltninger, end der reelt har været behov for.

Forbruget er derfor muligvis heller ikke et realistisk billede på den praksis, Center for Unge kan eller skal føre i forhold til målsætningerne på området, hvor ambitionen er, at så mange unge som muligt undgår marginalisering og ledighed og i stedet påbegynder og gennemfører en ordinær uddannelse. Konsekvenserne af praksis har bl.a. været, at det ikke er lykkedes med at vende den negative kurve i

forhold til antallet af unge ledige.

Resultatet er således et billede på den stramme budgetoverholdelse og et område præget af høj fravær på personalesiden.

Misbrugsområdet

På misbrugsområdet ses et mindre forbrug på 2 mio. kr. 13 unge har i 2016 været visiteret til ekstern døgnbehandling i kortere perioder. På misbrugsområdet er der overvejende henvist til intern ambulans behandling i stedet for ekstern døgnbehandling. Der er samtidig blevet arbejdet med at nedbringe varigheden af de eksterne tilbud, bl.a. ved hjælp af en hurtigere overgang til efterbehandling og/eller intern støtte.

Prioriteringen på misbrugsområdet kan få betydning fremadrettet, da det kan vise sig, at den ambulante behandling ikke er tilstrækkelig, og man derfor må sætte ind med døgnbehandling efterfølgende. Der er således en risiko for, at Center for Unge blot har trukket udgiften for at imødekomme en budgetoverholdelse i 2016.

Center for Ungdomsskole, klubber og SSP

Budgetrammen for Center for Ungdomsskole, Klubber og SSP er på 32,9 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2016 udviser et merforbrug på 0,8 mio. kr., hvilket svarer til -2,4 %.

I Center for Ungdomsskole, klubber og SSP budgetteres på følgende områder

- Fællesområde for Fritidscentre og aftenklubber
- SSP-konsulenter
- Fritidscentre og aftenklubber
- Ungdomsskole og 10. klassecenter

Fællesområdet Fritidscentre og aftenklubber

Fællesområdet Fritidscentre og aftenklubber havde en budgetramme på -1,2 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 udviser en mindre indtægt på 0,15 mio. kr., hvilket svarer til -12,5 %. Ser man bort fra den manglende indtægt vedrørende børn fra 3. klasse, er der på fællesområdet et mindreforbrug på 0,5 mio. kr., som indstilles overført til anlægsprojekt til anskaffelse af autocamper til SSP området.

I forbindelse med beslutning om omlægning af tilbud inden for Børne- og Ungeområdet, blev det besluttet, at børn fra 3. klasse kan gå i fritidsklub. Der var en forventet indtægt i 2016 på 1,0 mio. kr. Da der var få børn, der valgte tilbuddet blev indtægten alene på 0,15 mio. kr., så der var i 2016 en manglende indtægt på 0,85 mio. kr.

SSP-konsulenter

SSP-konsulenter havde en budgetramme på 1,9 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 udviser et

mindre forbrug på 0,1 mio. kr., hvilket svarer til 5,2 %.

Fritidscentre og Aftenklubber

Fritidscentre og Aftenklubber havde en budgetramme på 18,8 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 udviser et mindre forbrug på 0,8 mio. kr., hvilket svarer til 4,3 %.

Frederikshavn Fritidstilbud består af fritids- og ungdomsklubben HotSpot og Oasen, der er beliggende på Rømqvej 8, Frederikshavn, Strandby Ungdomsklub og Ravnshøj Ungdomsklub.

I ungdomsklubberne arbejdes der hårdt på at leve op til klubområdets socialpædagogiske profil. I Oasen som er et fritidstilbud til børn og unge med særlige behov, er den pædagogiske indsats særligt tilrettelagt med inklusion som en naturlig del af hverdagen.

Ved stram økonomisk styring og god indsats af personalet er det lykket at få et positivt resultat for 2016.

Fritidscentret Hans Åbelsvej består af Sæby Fritids- og Ungdomsklub, Voerså Ungdomsklub, Hørby Ungdomsklub, Østervrå Ungdomsklub samt Solsikken.

Solsikken er beliggende på Toftegårdsvej, Frederikshavn i helt nye lokaler, og er en fritidsklub for fysisk/psykisk handicappede unge. I det daglige arbejdes der fortrinsvis på at skabe et trygt harmonisk fritidsmiljø.

I de 4 traditionelle klubber er der arbejdet videre med den social pædagogiske profil. Der er lavet planer med fokus punkter og aftaler om, hvordan man imødegår udfordringer ved særlig udsatte unge. Der er et kontinuerligt samarbejde med SSP og Gadeteam virker rigtig godt.

Fritids- og Ungdomsklubben Sct. Laurentius Skagen omfatter også af Ålbæk Ungdomsklub.

Der er bestræbt på at give børnene/de unge et værksted, hvor de er medbestemmende ved aktiviteter og tilbud, ligesom der har været særligt fokus på børn og unge i udsatte positioner og med særlige behov.

Ungdomsskolen og 10. klassecenter

Ungdomsskolen og 10. klassecenter havde en budgetramme på 13,5 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2016 udviser et merforbrug på 1,5 mio. kr., hvilket svarer til -11,1 %.

10. klassecentret har alene et merforbrug på 1,4

mio. kr., hvilket svarer til 20,5 %. 1,0 mio. kr. af merforbruget vedrører, at udvalgets beslutning om, gennem indskrivning af elever i EUD10 og kombineret 10. klasses tilbud ikke har kunnet effektueres.

Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole er en platform for faglig og social læring for unge mellem 12 – 18 år. Kommunens samlede 10. klasses tilbud blev i 2012 en del af Ungdomsskolen og der er siden skabt en bred faglig tilgang til unge i målgruppen, hvor fokus er rettet på unges positive udvikling. Særligt er der skabt en god synergi mellem Tranås-skolen og 10. klasse med supplerende understøttende læringsforløb i Ungdomsskolen. Dette har skabt resultater i forhold til "flere unge i gang med en ungdomsuddannelse" og samtidig støttet nogle af kommunens mere udsatte unge i et liv med fremtid.

I forbindelse med beslutning om omlægning af tilbud inden for Børne- og Ungeområdet er Garagen lukket pr. 1. august 2016. Garagen var platform for tværfagligt samarbejde med pigeklubberne Frederikshavn og Sæby, "efter kl.14", støtte/kontakt pædagoger, SSP, Folkeskolerne/Heldagsskolen, Familierådgivningen og Familien i centrum.

Center for Familie

Budgetrammen for Center for Familie var 182,5 mio. kr. og regnskabsresultatet for 2016 viste et merforbrug på 7,8 mio. kr., hvilket svarer til et merforbrug på -4,3%.

I regnskabsresultatet er der medtaget 1,9 mio. kr. afregning af udgifter ved handicapsager. Udgifterne var i første omgang afholdt 100% af Center for Familie, og medtaget som forventet forbrug i budgetopfølgningen pr. 31. august 2016. Efterfølgende er der lavet en afklaring, som betyder, at Center for Social- og Sundhedsmyndighed overtager sagerne fra det tidspunkt, den unge bliver tilkendt førtidspension.

Ligeledes indgår der 0,6 mio. kr. 100% refusion af flygtningeudgifter, som ligeledes ikke var medtaget i budgetopfølgningen pr. 31. august 2016.

Budgetrammen til overførselsudgifter, der primært er tabt arbejdsfortjeneste til forældre, som passer eget barn, udviser et mindre forbrug på 4,9 mio. kr. Overførselsudgifter er ikke omfattet af overførselsadgangen (ØKD).

Ved budgetopfølgningen pr. 30. april 2016 udviste Center for Familie et forventet merforbrug på 13,5 mio. kr. Økonomiudvalget anbefalede efterfølgende, at der over en 3-årig periode blev mulighed for at foretage en strategisk omlægning af indsatsen, således at der senest fra og med 2020 er skabt balance mellem forbrug og budgetramme, inklusiv de rammerreguleringer der sker i de mellemliggende år.

Byrådet godkendte i juni 2016 en ekstraordinær rammekorrektion til Center for Familie med 12 mio. kr. i 2016 faldende til 10 mio. kr. i budget 2017, 8 mio. kr. i budget 2018, 4 mio. i budget 2019 og 0 kr. i budget 2020. Tilførslen skal være med til at sikre, at der gives mulighed for at gennemføre aktivitets-tilpasning over 3 år i stedet for opbremsning med budgetoverholdelse. Omlægningsaktiviteterne vil føre til såvel reel som oplevet servicenedgang hos modtagerne.

Familieområdet (myndighedsfunktionen) i Center for Familie tager sig af indsatsen, der er målrettet børn og familier med sociale behov. Herudover varetages også den forebyggende indsats for børn og unge, samt tilbud til børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicaps. Området har til huse hhv. Skagen og Sæby Rådhus.

Familierådgivningen forebyggelse og anbringelse
Regnskabsresultatet for forebyggelse og anbringelse viser et merforbrug på 15,2 mio. kr.

På budgetområdet ydes forebyggelsesforanstaltninger til bl.a. konsulentbistand, praktisk eller anden støtte i hjemmet, familiebehandling af barnets eller den unges problemer, aflastningsordninger på institution eller i plejefamilie, udpegning af fast kontaktperson, betaling af efterskoleophold eller betaling af godtgørelse til den unge under praktikophold.

På anbringelsesområdet er der tale om børn/unge, som bliver anbragt udenfor eget hjem, dels som frivillig anbringelse eller som tvangsmæssig foranstaltning, som skal forelægges Børne- Og Ungeudvalget til endelig beslutning. Anbringelser kan være på kost-/efterskoler, eget værelse, netværksanbringelse, plejefamilie, projektplejefamilie, døgninstitution, opholdssteder, sikrede institutioner og enkeltmandsprojekter.

Køb og salg af pladser på anbringelsesområdet

I budgetforudsætningerne for 2016 var der budgetlagt med et netto køb af 214,0 pladser til en gennemsnitspris på 0,35 mio. kr. Den endelige opgørelse af køb og salg af døgntilbud, viser eksklusive egne døgninstitutioner, et forbrug på 216,1 pladser til en gennemsnitspris på 0,41 mio. kr.

Af de 216,1 faktiske anbringelser i 2016 tegner familiepleje og netværksfamilie sig for 166,9 hvilket svarer til 77,2% af samtlige anbringelser.

Merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste

Området indeholder handicaprelaterede udgifter, som bl.a. består af merudgifter, tabt arbejdsfortjeneste, aflastning og hjemmetræning. Regnskabsresultatet viser et mindre forbrug på 4,9 mio. kr.

Frederikshavn Døgncenter

Døgncentrets regnskabsresultat for 2016 viser et mindreforbrug på 0,5 mio. kr., svarende til en afvigelse på 3,2 %. Årets resultat hænger sammen med, at der generelt har været foretaget opbremsning pga. den økonomiske situation i Center for Familie. Der er i den forbindelse bl.a. iværksat afskedigelser som konsekvens heraf. Derudover har der været afsat midler af til opførelse af cykelskur, hvilket ikke er blevet iværksat.

Frederikshavn Døgncenter har i 2016 omfattet Granly med 8 pladser samt Suensonsvej med 12 pladser. Pr. 31. december 2016 lukkede Granly som konsekvens af politisk beslutning jf. handleplan for budgetoverholdelse. Samtidig blev der nedlagt 4 pladser i døgncenterfunktionen.

Målgruppen er børn og unge i alderen 8-18 år. Der kan være tale om normalt begavede omsorgssvigtede børn og unge eller diagnostiske kriterier inden for ADHD/ADD, angsttilstande og depression.

Familiehusene

Regnskabsresultatet for 2016 går i balance.

Familiehusene yder forebyggende indsats i form af praktisk pædagogisk støtte i familiernes hjem, familierådgivning og behandling. Endvidere støtte til og overvågning af samvær mellem forældre og deres anbragte børn. Endelig er Skansen et tilbud til anbringelsestruede børn og deres familier, som også har været organiseret under Familiehusenes ledelsesfunktion. Fra 2017 er Skansen blevet sammenlagt med Frederikshavn Døgncenter.

Familiehuset har tidligere haft fysik tilstedeværelse i lejede lokaler på Hjørringvej og Ivar Huitfeldtsvej i Frederikshavn, i kommunale lokaler i Skansegade 2 Frederikshavn samt i 2 lokaler til møde og samtalerum på Skagen Rådhus. Fra august 2016 er funktionerne på Hjørringvej og Ivar Huitfeldtsvej samlet i kommunalt ejede lokaler i Kastaniegården, Frederikshavn. I den forbindelse har der været ekstraordinære udgifter i forbindelse med flytningen.

Bo-hjemme/støttekontakt

Regnskabsresultatet viser et mindre forbrug på 0,16 mio. kr. Mindreforbruget fremkommer ved pålagte afskedigelser i efteråret 2016, som en del af den samlede handleplan for budgetoverholdelse i Center for Familie.

Ved overgangen til 2016 blev Bo-hjemmestøtte slået sammen med støttekontaktkorpset, og samtidig blev områderne flyttet fra Center for Unge til Center for Familie.

Bo-Hjemmestøtte er beliggende på Ørnevej, Fre-

derikshavn. Her har 10 pædagoger base for deres opsøgende arbejde i forhold til 50 unge i alderen 13 – 23 år samt deres familier. I huset er der to aflastningsværelser, som anvendes når de unge akut ikke kan bo hjemme i en periode.

Bo-hjemmestøtte er et alternativ til en anbringelse, der støtter børn og unge til at blive i eget hjem eller anden bolig i lokalområdet.

Støttekontakt korpset SKP arbejder aftalebaseret med de unge. Opgaven er afgrænset til nogle konkrete udfordringer/barrierer, som de unge har. Det kan være at få søgt SU, lavet Nemid, åbnet post og få betalt regninger. Det kan også være støtte til en fritidsaktivitet, fastholde kontakt til et bestemt familiemedlem. SKP har i 2016 haft lokaler på Ivar Huitfeldtsvej. Pr. februar 2017 er de flyttet på Hånbækvej.

Krisecenter

Regnskabsresultatet, som viser et merforbrug på 0,15 mio. kr. er sammensat dels af Frederikshavn Krisecenter og dels betalinger til og fra andre kommuner vedr. ophold på krisecentre. Der er 50% statsrefusion på området.

Krisecentret tilbyder døgnophold til kvinder med og uden børn, hvor kvinden har været udsat for fysisk eller psykisk vold, eller trusler om samme. Frederikshavn Krisecenter er normeret med 4 pladser samt 1 akutplads.

Pædagogisk psykologisk afdeling (PPA)

PPA's regnskabsresultat for 2016 viser et mindre forbrug på 1,85 mio. kr. svarende til afvigelse 8,5 %. Der har i perioder været vakante stillinger ifm. fra-trædelser. Disse beløb indgår i handleplanen for budgetoverholdelse.

PPA's budget er altovervejende knyttet til løn og de med arbejdet forbundne udgifter, herunder udgifter til opkvalificering af medarbejdere, efter- og videreuddannelse, testmaterialer samt transport.

Derudover er der afsat beløb til ydelser fra Syns- og Høreinstitutioner, ligesom der er udgifter ifm. træning på fys-/ergoområdet, samt udgifter til specialpædagogiske tiltag, børnehørekurser samt musikterapi.

PPA løser opgaver for Center for Skole i forbindelse med visitationer til specialtilbud samt i forbindelse med inklusionsprocessen på skolerne, og PPA har været konsultativ i.f.t. medarbejdere og ledere i daginstitutionerne og på skoler. Psykologer fra PPA har de lovpligtige samtaler med børn på Frederikshavn Krisecenter.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Borgerservice	149.141	150.503	-1.362	-3.317
Fritid	18.742	18.693	49	-23
Kultur	29.103	31.090	-1.987	-4.117
Folkeoplysning	26.269	25.837	432	94
Samlet resultat	223.255	226.123	-2.868	-7.363
Bankbøger	0	3.923	-3.923	
I alt	223.255	230.047	-6.791	-7.363

Direktionens vurdering af Kultur- og Fritidsudvalgets regnskab for 2016

De decentrale enheder under Kultur- og Fritidsudvalget har udarbejdet årsberetninger for de enkelte omkostningssteder og Økonomicentret har udarbejdet en sammenfatning med opsummering af årets økonomiske resultat. Direktørens vurdering af regnskabet skal ses som et supplement til det øvrige regnskabsmateriale.

Kultur- og Fritidsudvalgets budget var i 2016 på 226,1 mio. kr., og årets forbrug var på 223,2 mio. kr. Sammenlagt giver det et mindreforbrug på -2,9 mio. kr., hvilket svarer til 1,3 % af budgetrammen.

I center for Bibliotek og Borgerservice arbejdes der med konstant optimering af driften ligesom kontrolenhedens indsats er i en positiv udvikling.

Kultur og Fritidsudvalget har gennem de senere år opnået et stabilt driftsniveau, hvor der er udvist stor økonomisk ansvarlighed fra de enkelte driftsområder, der har afstedkommet at forskydninger og uforudsete udgifter har kunnet håndteres indenfor de afsatte budgetrammer.

Center for Bibliotek og Borgerservice

Det samlede regnskabsresultat for Center for Bibliotek og Borgerservice (CBB) er et mindreforbrug på -1,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. 0,9 %

Centret består af følgende:

- Centerdrift (borgerservice)
- Boligstøtte/boligsikring
- Lovbundne udgifter
- Udbetaling Danmark
- Kontrolenheden
- Kørselskontoret

- Stadsarkivet
- Biblioteket

Centerdriften i Borgerservice dækker hovedsageligt de administrative konti. Regnskabsresultatet er et mindreforbrug på -0,2 mio. kr.

Boligstøtte repræsenterer samtlige udgifter på boligstøtteområdet, som er opdelt i boligsikring og boligydelse til pensionister. Boligstøtte viser et merforbrug på godt 0,6 mio. kr. Dette skyldes, at der ikke er indhentet det forventede rationale ved indførelsen af kontanthjælpsloftet.

Lovbundne udgifter omfatter hovedsagligt begravelseshjælp, tinglysning af lån til betaling af ejendomsskatter, indtægter for ejendomsoplysninger samt gebyr for sundhedskort. Området er lovbestemt og CBB har derfor ingen indflydelse på nettoresultatet. Området kommer ud med et mindreforbrug i 2016 på -0,5 mio. kr.

Udbetaling Danmark omfatter primært udgifter til administrationsbidrag af følgende ydelser der varetages af Udbetaling Danmark:

- Begravelseshjælp
- Efterlevelseshjælp
- Delpension
- Flexydelser
- EU-sygesikringskort
- Det særlige sundhedskort

Implementeringen af Udbetaling Danmarks nye it-løsninger har medført, at der fra 2016 også bliver opkrævet et særskilt UDK it-administrationsbidrag. Området viser et merforbrug på knap 0,2 mio. kr. Dette skyldes en ekstra opkrævning af dette it-administrationsbidrag.

Kontrolenheden har i regnskabsår 2016 haft et mindreforbrug på -0,4 mio. kr. Dette skyldes især en særdeles positiv afslutning af verserende sager i årets sidste 2 måneder, hvilket har betydet en bedre udvikling på kontrolenheden end forudsat tidligere på året.

Kørselskontoret har ved stram styring og konstant fokus på optimering af de enkelte kørselsordninger opnået fine resultater og kommer ud med et mindreforbrug på -1,0 mio. kr.

Stadsarkivet i Frederikshavn Kommune er siden 1. januar 2015 forankret i CBB. Regnskabsresultatet for 2016 udviser balance mellem budget og forbrug.

Biblioteksområdet havde i 2016 et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Bibliotekerne er fortsat en velbesøgt kulturinstitution, og i 2016 har knap 430.000 besøgt bibliotekets afdelinger i Ålbæk, Østervrå, Sæby, Skagen og Frederikshavn. Andelen af aktive lånere er stort set uændret med 18.675 aktive lånere i 2015 og 18.312 i 2016. Der blev lånt og fornyet 384.738 fysiske materialer fra bibliotekernes forskellige afdelinger i 2016 – et lille fald i forhold til 2015.

Stadig flere lånere vælger at gøre brug af bibliotekets e-ressourcer. I 2016 blev der udlånt 10.684 E-bøger og 13.191 lyd-bøger. Bibliotekets e-ressourcer er dermed fortsat i høj kurs, og der er brugt ca. 0,7 mio. kr. på området i 2016. Dog er det til stadighed de fysiske materialer, som størstedelen af bibliotekets lånere foretrækker.

Fritidsområdet

Fritidsrådets budgetramme er på 18,7 mio. kr. og regnskabsresultatet for 2016 viser et merforbrug på 49 t. kr. svarende til 0,3 % af budgetrammen.

Fritidsrådets decentrale enheder er:

- Fritidsfaciliteter
- Frederikshavn Stadion
- Iscenter Nord
- Frederikshavn Svømmehal
- Bannerslundhallen
- Syvstenhallen
- Driftstilskud til selvejende haller

Iscenter Nord

Iscenter Nord består af 2 haller, hvoraf hal 2 benyttes som træningshal, samt der afvikles en del ungdomskampe. Iscenter Nord har siden 2003 været en kommunal institution.

Iscenter Nord har i 2016 et mindreforbrug på -61.852 kr. Mindreforbruget er større end forventet pr. 31.08.2016, det skyldes primært flere indtægter på arrangementer, samt tilbageholdenhed. Overskuddet skal bruges til nyanskaffelser af blandt andet mål, samt vedligehold på køleanlæg og kompressor.

Besøgstallet har været på samme niveau som i 2015.

Der er fortsat stor belægning i timerne i hallen og der forudsættes samme niveau i 2017. Fordeling af timer i hallen er stadig en stor udfordring, for at imødekomme brugerne i hallen.

Bannerslundhallen

Bannerslund hallen er opført i 1982, og er beliggende i Frederikshavns nordlige opland. Der er til hallen kun ansat 1 halinspektør, som pr. november 2016 er gået på pension. Herefter har halinspektøren fra Iscenter Nord overtaget opgaven.

Bannerslundhallen udviser i 2016 et regnskab i balance.

Der er i 2016 ikke sket større vedligeholdelsesopgaver i hallen, andet end lakering af halgulv.

Frederikshavn Svømmehal

Frederikshavn Svømmehal har i 2016 opnået et regnskabsunderskud på 0,1 mio. kr. mod et forventet underskud på 0,2 mio. kr. pr. 31.8. Dette skyldes en opbremsning i udviklingsarbejdet, større besøgstal samt ekstra åbendage op til jul, hvor der normalt udføres de nødvendige renoveringsopgaver. Overført underskud på 0,1 mio. kr. fra 2015 er også med i regnskabsresultatet.

Syvstenhallen

Syvstenhallen har i 2016 et merforbrug på 0,2 mio. kr. I regnskabsresultatet er overført et merforbrug på 0,1 mio. kr. fra 2015.

Syvstenhallen er ikke blevet renoveret i 2016.

Kulturområdet

Kulturområdets budgetramme er på 31,1 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 viser et mindreforbrug på -2,0 mio. kr., hvilket svarer til 6,4 % af budgetrammen.

Kulturområdet omfatter følgende decentrale institutioner/enheder:

- Museer
- Teatervirksomhed
- Musikskoler
- Frie midler + projekter
- Det Musiske Hus/Regionalt Spillested
- Maskinhallen
- Maigaarden
- Kommandantboligen
- Manegen - Sæby Kulturhus
- Ålbæk Kulturhus
- Kappelborg Skagen Kulturhus

Frederikshavn Kommunes Musikskole

Regnskabet viser et nettomindreforbrug på -0,3 mio. kr. Mindreforbruget skyldes dels bevillingen til talentudvikling fra Kulturstyrelsen som løber frem til 2018. Hertil kommer en bevilling fra Integrationsrådet, som det af logistiske årsager ikke er lykkedes bruge. Beløbet er bevilget til Asyl-koret, der er startet op i oktober og som fortsætter i 2017 i samarbejde med Strandby Skole. Integrationsrådet er orienteret omkring den ændrede tidsplan.

Musikskolen har også i 2016 haft et højt aktivitetsniveau med små 100 koncerter og projekter i løbet af året. Godt halvdelen af koncerterne er afholdt i egne lokaler, mens den anden halvdel

er afholdt ude af huset i f.eks. kirker, i det fri, til festivaler osv.

Fælleskonto

Centerchefens fælleskonto har et mindreforbrug i 2016 på -1,5 mio. kr., heraf -0,3 mio. kr. til analyse på fritidsområdet, -0,6 mio. kr. på projekt kulturaliancen, mindre overskud på frie midler idet færre har fået udbetalt underskudgaranti, 0,1 mio. kr. til renovering af plakatsøjlen, en medarbejder har været på barsel, samt et mindre overskud på projekt Filmmaskinen.

Frie midler

Puljen med Frie midler, på i alt 0,4 mio. kr., er i 2016 blevet brugt til at støtte mange forskellige arrangementer, eksempelvis sommerkoncerter, International Musikfest i Sæby, vedligehold af gravstedspladser i Skagen, samt støtte til kommunens lokalhistoriske arkiver og foreninger. Der er i 2016 et mindreforbrug på -76.293 kr.

Manegen Sæby Kulturhus

Manegen Sæby Kulturhus har i 2016 et merforbrug på 0,1 mio. kr. Reduktioner på området har ikke kunnet realiseres helt, da der er indgået kontrakt med Sæby Svømmebad på vedligehold samt rengøring. Fra 2017 er Manegen overgået til Bibliotek- og Borgerservice.

Kappelborg Skagen Kulturhus

Kappelborg Skagen Kulturhus har i 2016 et merforbrug på 0,1 mio. kr. Det skyldes hovedsagelig langtidssygdom og udskiftning af medarbejdere i løbet af året.

I 2016 gennemførte Kappelborg over 60 publikumsarrangementer med musik af forskellige genrer, moderne dans, ny-cirkus og teater. Ligeledes har der været lokale udstillinger og internationale visninger af forskellige kunstnere.

Arena Nord

Arena Nord, der består af Det Musiske Hus, Kommandantboligen og Maskinhallen, har i løbet af 2016 fået udbetalt driftstilskud på 3,0 mio. kr.

Der er i 2016 et mindreforbrug på vedligeholdelsesbudgettet på -0,3 mio. kr.

Folkeoplysningsområdet

Folkeoplysningsområdets budgetramme er på 25,8 mio. kr., og regnskabsresultatet for 2016 viser et merforbrug på 0,4 mio. kr.

Folkeoplysningsområdet dækker følgende:

- folkeoplysningsudvalg
- folkeoplysende voksenundervisning
- folkeoplysende foreningsarbejde

- lokaletilskud
- aktivitetstilskud
- leder og instruktørtilskud
- trænerstilskud
- transporttilskud
- tilskud til brugerforeningen Arena Nord, herunder lokaletilskud og idrætspolitiske tiltag

Tilskudsreglerne for det almene folkeoplysende foreningsarbejde er bygget op således, at det vil holde sig indenfor den afsatte budgetsum.

Der har i 2016 været et stabilt aktivitetsniveau, og tilskudsmæssigt er foreningslivet tilført de afsatte midler. Merforbruget skyldes, at der midt i året var en Pris- og Lønregulering af budgettet.

TEKNISK UDVALG

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Direktørens område	1	159	-158	-261
Center for teknik og miljø	3.014	3.483	-469	-948
Ejendomscenter, Havne	363	307	56	-182
Park og Vej - drift	39.689	37.379	2.310	2.294
Vintertjeneste	15.998	16.200	-202	0
Samlet resultat	59.066	57.528	1.537	901
Bankbøger (overført fra 2014)	0	27	-27	
I alt	59.066	57.555	1.510	901

Direktionens vurdering af Teknisk Udvalgs regnskab for 2016

Teknisk Udvalg dækker over 4 områder: Direktørens område, Center for Teknik og Miljø, Ejendomscenter og Center for Park og Vej.

Direktørens område omfatter mindre projekter og puljer. Center for Teknik og Miljø's opgaver består blandt andet i miljøbeskyttelse og skadedyrsbekæmpelse. Ejendomscentret udfører opgaver vedrørende havnene. Park og Vej har ansvaret for kommunens gader, veje, trafik, parker og grønne områder. Her planlægges, koordineres og udføres den daglige pasning og vedligeholdelse. Park og Vej har endvidere en anlægsafdeling, der udfører renoveringsopgaver og nyanlæg.

Det korrigerede driftsbudget 2016 udgjorde 57,5 mio. kr. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 59,1 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for ØKD, og årets resultat for drift udviste et merforbrug på 1,5 mio. kr. svarende til en afvigelse på 2,6 %. Hertil kommer overført mindre forbrug fra 2016, hvor der henstår 0,03 mio. kr. på bankbogen. Overordnet vurderes regnskabsresultatet som værende tilfredsstillende set i forhold til de afsatte budgetter, og efterlader et indtryk af god økonomisk styring og disponering.

Det korrigerede anlægsbudget 2016 udgjorde 65,9 mio. kr. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 54,3 mio. kr. Årets resultat udviste et mindre forbrug på 11,6 mio. kr.

Center for Teknik og Miljø

Det korrigerede budget i 2016 i Center for Teknik og Miljø udgør 3,5 kr. mio. kr. Det faktiske forbrug i

2016 blev på 3,0 mio. kr.

Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for Økonomisk Decentralisering. Årets resultat viser et mindre forbrug på 0,4 mio. kr. Hertil kommer et overført mindre forbrug fra 2015 på 0,5 mio. kr. på bankbogen. Regnskabsresultatet udgør inklusiv bankbog et mindre forbrug på 0,9 mio. kr.

Vej og trafikikkerhed

Myndighedsopgaver under Lov om offentlige veje og Lov om fællesveje, herunder vejlovsadministration i henhold til bekendtgørelse og vedtægter. Tilladelser til at råde over vejarealer fx ved udlejning af udstillings- og serveringsarealer, arrangementstilladelser og gaderegulativer, samt parkeringskontrol, parkeringsfond, gravetilladelser, parkeringsregulativ/-bekendtgørelser.

Skadedyrsbekæmpelse

Skadedyrsbekæmpelse har det grundlæggende princip for fastsættelse af gebyret efter hvile-i-sig-selv-princippet. Takster på området skal være omkostningsbestemte. Der opkræves et beløb via ejendomsskatten svarende til 0,005 % af ejendomsværdien til rottebekæmpelse.

Ejendomscenter – Havne

Det korrigerede budget i 2016 vedrørende havne udgør 0,3 mio. kr. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 0,4 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for Økonomisk Decentralisering. Årets resultat viser et merforbrug på 0,1 mio. kr. Hertil kommer et overført mindre forbrug fra 2015 på 0,2 mio. kr. på bankbogen. Regnskabsresultatet udgør inklusiv bankbog et mindre forbrug på 0,2 mio. kr.

Skagen Lystbådehavn er en del af Skagen Havn, men på grund af begrænsninger i Havneloven er den kommunalt drevet. Sæby Havn er kommunalt ejet og kommunalt drevet. Ålbæk Havn, Rønnerhavnen og Voerså Havn er kommunalt ejet og foreningsdrevet.

Havnene har stor betydning for såvel lokalbefolkningen som for de mange turister, der hvert år besøger landsdelen. Drifts- og vedligeholdelsesindsatsen koordineres mellem Ejendomscentret og de pågældende havne. På Ålbæk Havn, Rønnerhavnen og Voerså Havn udføres der et stort frivilligt arbejde af foreninger i lokalområdet. De 5 havne har 1.200 faste pladser.

Skagen Lystbådehavn havde en dårlig forsæson, hvor det var koldt og meget blæsende i helligdagene i maj. Sæsonen blev dog reddet af et godt sejlvær i juli og august måned. Samtidig er der hen over de seneste år arbejdet med tilpasning af omkostnings-

niveauet. Resultatet for Skagen Lystbådehavn blev derfor som budgetteret.

I Sæby Havn er der et faldende antal sejlere. Gruppen af sejlere i Sæby Havn bliver mindre samtidig med at aktiviteten er fordelt ud over hele sæsonen. Sæby Havn oplevede også en dårlig forsæson, og resultatet for 2016 afspejlede, at der samlet kom færre sejlere til Sæby. Samtidig var der en øget tilsanding både i havnen og i sejrenden ind til Sæby. Samlet set resulterede dette i et merforbrug på 0,4 mio. kr.

Der har været følgende aktiviteter i 2015 og 2016:

	Antal Pladser	Antal Gæstesejlere		Auto-campere
		2015	2016	
Skagen lystbådehavn	298	10.142	10.762	164
Sæby Havn	275	5.655	5.376	709
Ålbæk Havn	110	1.350	839	333
Rønnerhavnen	380	483	388	26
Voerså Havn	137	50	30	610
	1.200	17.680	17.395	1.842

Havneteamet, som om vinteren producerer flydebroer, har arbejdet i alle havnene og hjulpet til med diverse vedligeholdelsesopgaver.

Havnenes økonomi er under pres på grund af øget tilsanding. Den øgede tilsanding gør sig særligt gældende i Ålbæk og Sæby.

Park og Vej - drift

Det korrigerede budget i 2016 vedrørende Center for Park og Vej udgør 37,4 mio. kr. netto. Det faktiske forbrug i 2016 blev på 39,7 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat er opgjort efter reglerne for økonomisk decentralisering. Årets resultat viser et merforbrug på 2,3 mio. kr. Hertil kommer overført merforbrug fra 2015 på 0,8 mio. kr. på bankbogen. Regnskabsresultatet udgør inklusiv bankbog et merforbrug på 3,1 mio. kr., heraf manglende indtægter fra parkeringsafgifter på 0,8 mio. kr. De manglende indtægter indstilles efterladt i regnskabet. Der indstilles overført 2,3 mio. kr. i merforbrug.

Centret varetager drift og vedligeholdelse af de grønne områder og infrastrukturen (veje og stier) i kommunen, samt vintertjeneste og grøn udsmykning i det offentlige rum. Centret har således ansvaret for kommunens gader, veje, stier, parker, strande, skove og grønne områder. Det betyder, at centret planlægger, koordinerer og udfører den daglige pasning og vedligeholdelse. Center for Park og Vej udfører derudover renoveringsopgaver og nyanlæg, samt en række kontraktopgaver for det grønne område, såsom pleje af boldbaner og udearealer omkring de kommunale institutioner.

Året 2016 har budt på mange spændende projekter for Center for Park og Vej. Af eksempler kan nævnes.

Udvikling af Sæby Sydkyst

Syd for Sæby smelter skoven og Kattegat sammen om Professorens Plantage. I det naturskønne område kan du finde skov, hede og den fiskerige kattegatkyst. Naturområdet er godt besøgt, men havde lidt under mangel på stiforbindelser, faciliteter og formidling om områdets muligheder for friluftsliv. Derfor forbedrede Park og Vej i 2016 borgernes adgang til naturen og dens muligheder i området.

Store Affaldsdag – en ren og pæn kommune for alle
Park og Vej satte i foråret 2016 gang i Store Affaldsdag. Formålet med dagen er en fokuseret indsats overfor henkastet affald i det offentlige rum. Derfor tog alle 130 medarbejdere fra Park og Vej med borgmesteren i front, snapperen i hånden, og gjorde forårsrent i kommunen. Frederikshavn Kommune skulle have ryddet op efter vinteren, og formålet med indsatsen var også at skabe positiv opmærksomhed om vigtigheden i at opsamle henkastet affald og at gøre klar til at tage imod foråret og gæster i en ren og pæn kommune.

Genindvielse af cykelruten "Grøn Tur"

Lørdag d. 18. juni genindviiede Park og Vej den 60 kilometer lange cykelrute Grøn Tur. Grøn tur havde eksisteret i 25 år, men ruten trængte i den grad til en opfriskning. Park og Vej havde revideret ruten og dens infotavler for at give cyklister en bedre helhedsoplevelse.

Borgerdialog med "Giv et praj!"

I 2016 blev app'en "Giv et praj" implementeret. Her kan alle borgere nu give Frederikshavn Kommune et praj med sin smartphone, hvis de støder på huller i vejen eller ødelagte vejskilte. Giv et Praj skal især gøre det nemt for borgerne at komme i kontakt med Park og Vej.

"Lad Livet Blomstre!" – ældre medborgere med i udsmykningen af bymiljøet

Park og Vej inviterede i 2016 igen borgere fra de kommunale plejehjem og dagscentre indenfor i det kommunale gartneri. Projektet sætter fokus på arbejdet i gartneriet og giver de ældre borgere et indblik i arbejdet med at udsmykke bymiljøet i Frederikshavn Kommune.

Vintertjenesten

Det korrigerede budget vedrørende vintertjenesten i 2016 udgør 16,2 mio. kr. netto. Det faktiske forbrug i 2016 blev på kr. 16,0 mio. kr. Årets resultat viser et mindre forbrug på 0,2 mio. kr. Vintertjeneste er ikke omfattet af overførselsadgangen i henhold til reglerne i Økonomisk Decentralisering.

Center for Park og Vej forestår kommunens vintertjeneste, der omfatter snerydning og glatføre-bekæmpelse på de kommunale veje og stier. Vintertjeneste indebærer selve rydningsarbejdet, glatføre-bekæmpelse samt oprydningsindsatsen med evt. bortkørsel af sne, fornyelse af ødelagte vejskilte samt vedligeholdelse af opkørte rabatter.

I 2016 var det især i årets første 3 uger i januar, der var snefald. Der blev ryddet sne på i alt 20 udkald. Året bød på udkald til saltning ca. 100 gange og forbruget af salt hertil beløb sig til 4000 ton.

Park og Vej har i 2016 samarbejdet med Hjørring Kommune om fælles vintervagt ved udkald omkring saltninger. Der er implementeret en ny vejlov, hvor vinter-vejklasser er harmoniseret efter Vejdirektoratets retningslinjer.

PLAN- OG MILJØUDVALGET

Driftsudgifter (netto):

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Afvigelse 2016	Over- førsel til 2017
Kollektiv trafik	48	0	48	48
Projekter, eksternt finansieret	1.553	-886	2.439	2.439
Samlet resultat	1.601	-886	2.487	2.487
Bankbøger (overført fra 2014)	0	0	0	
I alt	1.601	-886	2.487	2.487

Direktørens vurdering af Plan- og Miljøudvalgets regnskab for 2016

Der er i Plan- og Miljøudvalget to områder. Et driftsområde, hvor der arbejdes med projekter, herunder LIFE og realiseringsprojekter samt et takstfinansieret område, der håndterer renovation, hvor området er reguleret med takster.

Driften med projekter udviste et merforbrug på 2,5 mio. kr. Der er tale om periodeforskydninger i eksternt finansierede projekter, hvor indtægt/refusion tilgår i 2017.

Renovationsområdet under Plan- og Miljøudvalget udviste et mindre forbrug på 1,0 mio. kr., hvilket tilføres status i henhold til hvile-i-sig-selv-princippet. Ultimo beholdningen udgør herefter 2,4 mio. kr.

Overordnet vurderes regnskabsresultatet positivt i forhold til de afsatte budgetter, og efterlader et indtryk af en god økonomisk styring og disponering.

Center for Teknik og Miljø

Administrationen af kollektiv trafik på de åbne ruter og taxa er samlet under Kørselskontoret fra og med august 2016. Området er flyttet fra Plan- og Miljøudvalget til Kultur- og Fritidsudvalget.

Kørselskontoret har et godt lokalkendskab i forbindelse med planlægning af ruter og gennemførelse af priseffektive udbud på både taxapakker og busruter. Kørselskontoret har allerede opnået stor erfaring med de lukkede busruter, udstedelse af buskort samt samarbejder i tæt dialog med skoler, forældre, vognmænd og andre interessenter. Udgangspunktet for Kørselskontorets arbejde er optimerede og politisk behandlede kvalitetsstandarder, sagsgange og faste procedurer.

Ved at samle planlægningen af ruterne opnås en øget mulighed for koordinering og optimering ruterne i og omkring kommunen. Dette til gavn for

borgerne og med forventning om at kunne opnå et økonomisk rationale. Plan- og Miljøudvalget i regi af Center for Teknik og Miljø fortsætter de igangværende trafikprojekter og den overordnede trafikpolitisk planlægning, som er en del af udvalgets overordnede ressortområde.

Området under Plan- og Miljøudvalget består af projekter omkring LIFE og realiseringsprojekter.

Der var et merforbrug under Center for Teknik- og Miljø på 2,5 mio. kr. som skyldtes tidsmæssige forskydninger i projekter på Plan- og Miljøudvalget – Naturstyrelsens 2 Life-projekter til vedligehold og forbedring af 3 Natura 2000 områder i Frederikshavn Kommune. Der har været afholdt udgifter i 2016, hvor disse bliver refunderet i 2017.

Der er indgået aftale med Naturstyrelsen til 2 Life-projekter til vedligeholdelse og forbedring af 3 af kommunens 8 Natura 2000 områder. Det ene Life projekt dækker området ved Råbjerg- og Tolshavemose, og det andet dækker området ved Råbjerg Mile, Hulsig og området ved Skagen. Der er blevet lavet en informationsfilm over området i forbindelse med projektet, og det forventes at denne vil blive vist i fjernsynet.

TAKSTFINANSIERET DRIFT - RENOVATION

(beløb i 1.000 kr.) Positive tal er udgift Negative tal er indtægt	Forbrug 2016	Korr. budget 2016	Årets Resultat	Opspring Primo	Opsparing Ultimo
Teknik og Miljø - Renovationen	-460	503	-963	-1.941	-2.401
Samlet resultat	-460	503	-963	-1.941	-2.401

Et grundlæggende princip for fastsættelse af takster og gebyrer inden for affaldsområdet er hvile-i-sig-selv-princippet. Takster på området skal være omkostningsbaserede. Der opkræves takster og gebyrer for private og for erhverv, som skal dække udgifterne til renovation som over tid skal hvile-i-sig-selv.

For 2016 er der et mindre forbrug på 1,0 mio. kr. hvilket tilføres opsparingen i henhold til hvile-i-sig-selv-princippet. Ultimo beholdningen (kommunens gæld) udgør herefter ca. 2,4 mio. kr.

Husholdning

Husholdningerne betaler for affaldsordningerne gennem en renovationsafgift på dagrenovationsordningen samt gennem en miljø- og genbrugsafgift, som dækker drift af genbrugspladser, indsamlingsordninger for glas og flasker samt papir og pap og storskrald, udgifter til Modtagestation Vendsyssel I/S samt kommunens administrationsudgifter til opkrævning, vejledning m.v. herunder halvdelen af kommunens udgifter til drift af centrale affaldsregistre.

Erhverv

Virksomheder betaler et grundgebyr for administration af de ordninger som tilbydes i kommunen. Grundgebyret dækker udgiften til administration af abonnementsordningen for erhvervsadgang til genbrugspladserne, indsamling af farligt affald via Modtagestation Vendsyssel I/S samt kommunens administrationsudgifter til opkrævning, vejledning m.v. herunder halvdelen af kommunens udgifter til drift af centrale affaldsregistre.

I 2016 har der i Plan- og Miljøudvalget været arbejdet på udmøntning af en række af affaldsplanens nye tiltag. På genbrugspladsområdet er driften af 3 nær-genbrugspladser; Kvissel, Elling og Skærum ændret til borgerbetjening med lidt færre affaldssorteringer. Arbejdet med udbredelse af modellen med borgerbetjening for de mindste genbrugspladser fortsætter i 2017.

I samarbejde med Frederikshavn Affald har der i 2016 været arbejdet på et nyt indsamlingssystem for dagrenovation. Den endelige løsning forventes på plads i 2017.

ANLÆGSUDGIFTER - UDVALGTE ANLÆGSPROJEKTER

Negative tal angiver indtægt/mindreforbrug (beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2016	Kor. budget 2016	Opr. budget 2016	Afvigelse regnskab - kor. budget
Udvalgte anlægsprojekter				
Vejprojekter (TU)	37.336	36.621	36.738	715
Bæredygtigt børneområde (ØU)	12.871	29.817	23.985	-16.946
Pulje til digitalisering og velfærdstek. tiltag (ØU)	3.021	10.180	2.523	-7.159
Klimasikring (TU)	8.055	9.285	2.000	-1.230
Pulje vedr. bygninger til nedrivning (ØU)	5.450	9.213	0	-3.763
Planlagt bygningsvedligeholdelse øvrige ejd. (ØU)	5.781	5.750	5.259	31
Pulje til digitalisering og velfærdstek. tiltag (SOU)	5.522	5.356	2.369	166
Pulje til erhvervs-, turisme- og kulturelle formål (ØU)	325	5.254	3.905	-4.929
Digitalisering på skoleområdet (BUU)	4.655	4.661	3.515	-6
Energirenoveringer (ØU)	4.335	4.646	4.160	-311
Kystbeskyttelse (TU)	54	3.922	1.717	-3.868
Køb af LEV-bygninger (ØU)	2.695	3.706	0	-1.011
Renovering af bådebroer (TU)	2.613	3.114	2.105	-501
Pulje til digitalisering og velfærdstek. tiltag (BUU)	1.582	3.015	1.900	-1.433
Udvikling af byrum (TU)	622	3.000	3.000	-2.378
Ny busterminal i Frederikshavn (PMU)	4.586	2.940	1.703	1.646
Udviling af digitale daginstitution (BUU)	2.390	2.580	2.053	-190
Anlægstilskud til fritidsaktiviteter (KFU)	1.125	2.555	1.062	-1.430
Kystfodring (TU)	76	2.324	2.324	-2.248
Renovering af Frederikshavn Idrætshal	25	2.226	2.226	-2.201
Købstadsjubelæum Frederikshavn	0	2.020	2.020	-2.020
Investeringspulje til ældreboliger (SOU)	0	1.768	0	-1.768
Køb og salg af jord og bygninger (ØU)	-1.304	-27.835	-14.772	26.531
Øvrige anlægsprojekter (alle udvalg)	22.734	32.758	20.607	-10.024
Anlæg i alt	124.549	158.876	110.399	-34.327

I ovenstående oversigt er oplistet de budgetmæssigt set største anlægsprojekter i 2016 og afsluttet med en sum for de resterende anlægsprojekter. For en fuldstændig oversigt over Frederikshavn Kommunes anlægsprojekter i 2016 henvises til bilaget til årsberetningen.

RENTER

(beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2015
Renter af likvide aktiver	-679	-1.800	-1.800	-1.306
Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-311	-200	-200	-798
Renter af langfristede tilgodehavender	-562	-757	-757	-9.443
Renter af udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	12	10	10	17
Renter af kortfristet gæld til staten	42	0	0	0
Renter af kortfristet gæld i øvrigt	161	600	600	268
Renter af langfristet gæld	17.691	19.434	19.434	18.227
Kurstab og kursgevinster	-4.334	-3.680	-3.680	-4.021
I ALT	12.020	13.607	13.607	2.944

Renter af likvide aktiver

Kommunens gennemsnitslikviditet kunne i 2016 opgøres til 123,4 mio. kr. Det var en forøgelse i forhold til 2015, hvor gennemsnitslikviditeten blev opgjort til 98,6 mio. kr.

Renteindtægten, som opgjort nedenfor, blev mindre end i 2015. Det skyldes primært, at placeringen af obligationsbeholdningen er ændret således, at obligationerne er placeret til en lavere rente, hvor risikoen for kursudtræk – og dermed kurstab er mindre. Vi har fortsat et lavt renteniveau i Danmark som ligeledes har betyder, at Nationalbankens indskudsbevisrente var negativ gennem hele 2016.

Renteindtægten af de likvide midler kan specificeres således:

(beløb i 1.000 kr.)	2016	2015
Indskud i pengeinstitutter	-56,5	159,1
Realkredit- og statsobligationer	-622,3	-1.465,6
I alt	-678,8	-1.306,5

Renteindtægten omfatter, ud over renter af kassebeholdningen også renter af de deponerede midler på ca. 14,9 mio. kr. De deponerede beløb er ikke inkluderet i gennemsnitslikviditeten, da de ikke må indgå i kommunens beregning af kassekreditreglen.

Renter af de likvide aktiver dækker over en renteindtægt på 0,1 mio. kr. vedr. indskud i pengeinstitutter samt en renteindtægt på realkreditobligationer på 0,6 mio. kr. Afkastet af kommunens obligationsbeholdning, hvor en del af denne er anskaffet for at modvirke den modpartsrisiko, der er hos pengeinstitutter, når kommunen placerer kontantindskud hos disse, har i 2016 givet et afkast

på 0,78 %. Det tilsvarende afkast i 2015 udgjorde 0,17 %. Stigningen i afkastet skyldes et tidligt valg af en god investering.

Renter af kortfristede tilgodehavende i øvrigt

På området var der forventet en renteindtægt på 0,2 mio. kr. Den realiserede renteindtægt blev på 0,3 mio. kr. Den realiserede renteindtægt vedr. renter af tilgodehavender i betalingskontrollen, herunder også renter af de tilgodehavender, som er oversendt til inddrivelse hos SKAT, registreres her.

Renter af langfristede tilgodehavender

Renteindtægten på dette område kommer normalt overvejende fra lån til betaling af ejendomsskatter med ca. 0,5 mio. kr. Herudover er der en mindre indtægt vedr. renter på pantebreve, beboerindskudslån samt andelsbeviser.

Rente af udlæg vedr. Forsyningsvirksomheder

Udgiften vedrører kommunens mellemværende med renovationsområdet på 11.542 kr. mod forventet 10.000 kr. Renovationens tilgodehavende er øget i 2016 – og udgør ved udgangen af året 2,4 mio. kr.

Renter af kortfristet gæld i øvrigt

Den største udgift på dette område, er tilbagebetaling af rente vedrørende grundskyld, i forbindelse med SKAT's regulering af ejendomsvurderinger tidligere år. Der har i 2016 været en udgift på 161.000 kr. – hvoraf 117.000 kr. kan henføres til rente af grundskyld. Resten udgør renteudgifter til øvrige kreditorer – f.eks. i forbindelse med for sent betalt gæld til f.eks. leverandører.

Renter af langfristet gæld

Kommunens lånegæld, ekskl. finansielt leasede aktiver, udgjorde ved udgangen af 2016 1.250,6 mio. kr. Renteudgiften i 2016 udgjorde 17,7 mio.

kr. Renteudgiften var påvirket af, at der optaget mindre lån end budgetteret samt af det lave renteniveau i 2016. Disse to forhold er afgørende for, at renteudgifterne ligger 1,7 mio. kr. under det korrigerede budget.

Kurstab og kursgevinster

I forbindelse med køb og salg af obligationer fra kommunens formueplejedepot opstår der henholdsvis kursgevinster og kurstab. Nettoudgiften på -41.845 kr. som udgift i 2016 dækker bl.a. over kurstab på 254.690 kr. inkl. handelsomkostninger og kursgevinst på -296.534 kr.

Endvidere er der indgået en indtægt på 4,3 mio. kr. i forbindelse med opkrævning af garantiprovision fra forsyningsvirksomheder, i forbindelse med at Frederikshavn Kommune stiller en kommunegaranti i forbindelse med en låneoptagelse. Indtægten er 0,3 mio. kr. over det budgetterede.

BALANCEFORSKYDNINGER , AFDRAG PÅ LÅN SAMT LÅNEOPTAGELSE

(beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2016	Korrigeret budget 2016	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2015
Forskydninger i likvide aktiver	5.414	-20.461	14.787	83.030
Forskydninger i tilgodehavender hos staten	23.113	0	0	-1.047
Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-37.691	-3.866	-2.109	6.247
Forskydninger i langfristede tilgodehavender	-6.254	18.338	6.448	6.139
Forskydninger i aktiver/passiver tilhørende fonds, legater m.v.	185	0	0	-239
Forskydninger i kortfristet gæld til staten	-488	-60	-60	-1.207
Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	41.562	0	0	-883
Forskydninger i langfristet gæld	18.963	-10.486	21.141	-48.564
Netto	44.803	-16.535	40.207	43.476

Indledningsvis gøres opmærksom på, at totalerne i denne opgørelse ikke svarer direkte til totalerne for balanceforskydningerne i Hovedoversigten, Finansieringsoversigten og Resultatopgørelsen, som ses på siderne 9-14. Dette skyldes, at ovenstående opgørelse over Balanceforskydninger (i modsætning til de 3 nævnte oversigter) indeholder tal for afdrag på lån, låneoptagelse, samt opsparing af likvide midler.

Forskydninger i likvide aktiver

I det oprindelige budget var der indregnet en opsparing på 14,8 mio. kr.

I årets løb er der givet tillægsbevillinger til f.eks. overførsler fra 2015 til 2016, budgetopfølgninger samt øvrige tillægsbevillinger. Korrigeret budget udviser således et forbrug af kassebeholdningen på -20,5 mio. kr.

Regnskabet viser en opsparing på 5,4 mio. kr., som dækker tilvækst på de likvide midler i kalenderåret 2016. Skal der beregnes et forbrug alene for regnskabsåret, skal beløbet justeres for de bevægelser, der er foretaget i supplementsperioderne vedr. regnskabsårene 2015, 2016 og 2017.

Forskydninger i tilgodehavender hos staten

Området indeholder primært refusionstilgodehavender samt andre tilgodehavender. Området er ikke budgetlagt, da forbruget over år udlignes. Udgiften på de 23,1 mio. kr. kan i store træk forklares således:

Forskydning i tilgodehavender hos staten	
Forskydninger vedr. bistand og pensioner m.v.	24,0 mio. kr.
Forskydninger vedr. boligstøtte	-0,4 mio. kr.
Forskydninger vedr. moms	-2,9 mio. kr.
Forskydning vedr. social- og sundhedsvæsen	2,4 mio. kr.

Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt

Området, som ikke er budgetlagt, dækker tilgodehavender i betalingskontrollen, andre tilgodehavender, mellemregninger med foregående/følgende regnskabsår samt tilgodehavender hos andre kommuner og regioner, samt mellemværende med Forsyningen vedr. opkrævning af renovation, miljøgebyrer m.v.

De væsentligste poster er tilgodehavender hos borgerne og mellemregning mellem regnskabsårene.

Tilgodehavender hos borgerne er totalt steget med 4,3 mio. kr. Beløbet afspejler dog ikke kun en stigning i restancerne, da den indeholder både påligninger af tilgodehavender, som først skal betales i 2017 og en række poster, som skal udkonteres til driftskontiene.

Forskydningen på mellemregning mellem regnskabsårene er reduceret med -42,7 mio. kr. og vedr. de transaktioner, der er foretaget i regnskabsår 2016 vedr. 2015 og 2017 og de transaktioner der er foretaget i regnskabsårene 2015 og 2017 vedr. 2016. Frigivelse af midler vedr. salg af Kombit-ejendomme

er budgetteret på dette område, men jf. konteringsreglerne er frigivelsen i 2016 indtægtsført under "Forskydninger i langfristede tilgodehavender".

Forskydninger i langfristede tilgodehavender

Området indeholder forskydninger i pantebreve, aktier og andelsbeviser, udlån til beboerindskud, indskud i Landsbyggefonden, andre langfristede udlån og tilgodehavender samt deponerede beløb.

På området er der i 2016 registreret en indtægt på -6,3 mio. kr.

De væsentligste poster i 2016 er:

Udlån til beboerindskud	0,4 mio. kr.
Indskud i Landsbyggefonden i forbindelse med diverse boligbyggerier i kommunen	-1,3 mio. kr.
Salg af aktier	-0,3 mio. kr.
Afdrag på tilgodehavende vedr. KOM-BIT-ejendomme	-3,9 mio. kr.
Lån til betaling af ejendomsskatter (betalte ejendomsskatter i 2016 fra-trukket indfrielse)	1,4 mio. kr.
Frigivelse af deponerede beløb	-1,9 mio. kr.

Efter frigivelse af de 1,9 mio. kr. vedr. deponerede midler er der fortsat deponeret 14,9 mio. kr., som frigives etapevis de kommende år. Det er ekstraordinært besluttet at benytte en uudnyttet låneadgang i 2016 til at frigive 8,0 mio. kr. af deponerede midler.

Afvigelsen i forhold til det korrigerede budget skyldes bl.a., at tilsagn vedr. Indskud i Landsbyggefonden ikke er effektueret i regnskabsåret. Budgettet forventes overført til 2017.

Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt

Området indeholder kirkelige skatter, anden kortfristet gæld, en lang række mellemregningskonti samt selvejende institutioner med overenskomst.

Den kortfristede gæld er i 2016 steget med 41,6 mio. kr. Hovedårsagen til dette beløb er en stigning af ventende udbetalinger til leverandører på 40,2 mio. kr. samt forøgelse på andre mellemregningsforhold på 1,4 mio. kr.

Forskydninger i langfristet gæld

Området indeholder den langfristede gæld vedr. selvejende institutioner med overenskomst, andre kommuner og regioner, realkredit, kommunekredit, pengeinstitutter samt ældreboliger og finansielt leasede aktiver.

De samlede låneberettigede udgifter for 2016 giver en låneadgang 43,5 mio. kr. Hertil skal tillægges 25,0 mio. kr. vedr. likviditetslån. Det giver en samlet

låneadgang på 68,5 mio. kr. i 2016. Dette beløb skal dog korrigeres for meget låneoptagelse i 2015 på 10,5 mio. kr.. Der er således en resterende låneadgang på 58,0 mio. kr. i 2016. Der er optaget lån i 2016 på 50,0 mio. kr. Den resterende låneadgang fra 2016 på 8,0 mio. kr. er af Byrådet besluttet anvendt til frigivelse af deponerede midler i 2017.

Kommunens langfristede gæld blev således i 2016 reduceret med 18,8 mio. kr., (ekskl. finansiell leasing og inkl. værdireguleringer samt indeksreguleringer) således at den ved udgangen af 2016 udgjorde 1.250,6 mio. kr., ekskl. finansielt leasede aktiver.

Ændringen i kommunens langfristede gæld kan specificeres således (ekskl. ændring vedr. finansiell leasing):

Afdrag på lån	68.962.813 kr.
Optagelse af nye lån	-50.000.000 kr.
Indeksregulering på status	-143.817 kr.
Netto	18.818.996 kr.

UDVALGTE FINANSIELLE POSTER

Kassebeholdning og likviditetsudvikling

Kassebeholdning

Ved budgetlægningen for 2016 var udgangspunktet, at kommunen ved årets begyndelse ville have en negativ kassebeholdning på -56,5 mio. kr. Med en budgetteret opsparring på 14,8 mio. kr. ville kommunens forventede negative kassebeholdning være reduceret til -41,7 mio. kr. ved årets udgang.

Resultatet blev noget anderledes. Ved starten af 2016 var der en negativ kassebeholdning på -36,3 mio. kr., og med en opsparring jf. regnskabet på 5,4 mio. kr. (efter kursregulering) sluttede regnskabsåret med en negativ kassebeholdning på -30,1 mio. kr.

Den registrerede saldo primo og ultimo kalenderåret er dog ikke udtryk for den kassebeholdning, der er til rådighed i et budgetår, men den er et øjebliksbillede, som alene viser kommunens kassebeholdning på en given dag, nemlig den 31. december.

Forbrug

I det oprindelige budget var indregnet en opsparring på 14,8 mio. kr. Ved budgetændringer i årets løb blev budgettet korrigeret til et forbrug på 20,5 mio. kr. Den faktiske opsparring, som fremgår af regnskabet, blev på 5,4 mio. kr. før kursregulering.

Grundet kommunens registreringsprincip er opsparringen på de 5,4 mio. kr. et udtryk for kaspåvirkningen i kalenderåret 2016 og ikke regnskabsåret 2016. De 5,4 mio. kr. omfatter således posteringer vedr. 2015, 2016 og 2017, da der i kalenderåret 2016 registreres udgifter og indtægter vedr. alle 3 regnskabsår.

Likviditet

Hver måned er der et betydeligt likviditetsflow over kommunekassen. Omkring månedsskiftet modtages ca. 304 mio. kr. fra staten i form af skatter og generelle tilskud. Hver måned er der samlede udgifter på ca. 260 mio. kr. (bl.a. udgifter til lønninger) – så resten dækker sammen med øvrige indtægter drift, anlæg, renter og afdrag m.m. hver måned. I månederne februar og august fik kommunen yderligere indtægter på 116 mio. kr. vedr. ejendomsskatter.

Likviditetsflowet betyder dog, at kommunen starter med en beholdning i begyndelsen af måneden, og denne falder så jævnt gennem hele måneden for at falde markant de sidste par dage i måneden hvor f.eks. lønudbetalingerne og øvrige sociale udgifter betales.

Gennemsnitslikviditet

Kommunens gennemsnitlige likviditet har været stigende gennem det meste af 2016, og nåede i årets

løb op over de 129,9 mio. kr. for at faldet tilbage på 123,4 mio. kr. ved årets udgang. Byrådets målsætning for den gennemsnitlige kassebeholdning er 80 mio. kr. Igennem hele 2016 har niveauet for gennemsnitslikviditeten været over Byrådets målsætning på minimum 80,0 mio. kr.

Kommunernes gennemsnitslikviditet må, når den opgøres for de foregående 365 dage, ikke være negativ, jf. kassekreditreglen. Kommunens gennemsnitslikviditet var ikke negativ i 2016, og ved udgangen af 2016 kunne gennemsnitslikviditeten beregnes til 123,4 mio. kr.

Obligationsbeholdning – aktiver

Kommunens obligationsbeholdning havde ved udgangen af 2016 en kursværdi på 226,1 mio. kr. Rådgivning omkring obligationsbeholdningen bliver foretaget af Nordea gennem den rådgivningsaftale der er indgået i forbindelse med seneste udbud af bankforretningerne.

Størrelsen af den ramme der foretages investering i obligationer for, er justeret til 225 mio. kr. nominelt i 2016. Med denne ramme sikres det, at der ikke bliver et indestående i pengeinstituttet, som er større end det beløb, der dækkes af indskydergarantien, såfremt pengeinstituttet ikke kan leve op til sine forpligtelser.

I forbindelse med årets handler og udtræk kan kommunen registrere en kursgevinst på 0,3 mio. kr. inkl. handelsomkostninger.

Afkastopgørelsen vedr. obligationsbeholdningen for 2016 viste at der for året var opnået et afkast på 0,78 %. Afkastet er beregnet i forhold til kursen pr. 31.12.2016 og købskurserne i årets løb. Afkastet er tilfredsstillende, idet benchmark kun har kunnet generere et afkast på 0,44 %.

Pleje af kommunens lånegæld

Frederikshavn Kommunes langfristede gæld, som ved udgangen af 2016 udgjorde 1.297,7 mio. kr. består hovedsagelig af lån i Kommunekredit. Herudover omfatter den langfristede gæld også finansielt leasede aktiver.

Ved opgørelse af kommunens lånegæld fratrækkes de finansielt leasede aktiver på 47,1 mio. kr., så lånegælden kan opgøres til 1.250,6 mio. kr. ved udgangen af 2016.

Kommunen formindskede i 2016 sin lånegæld med 18,8 mio. kr., da optagelsen af nye lån i 2016 var lavere end afdragene på de eksisterende lån.

(beløb i mio. kr.)	
Afdrag på lån i 2016	69,0
Nye lån	-50,0
Korrektioner på status	-0,1
	18,9

Den finansielle strategi giver mulighed for låneomlægning inden for visse rammer, eventuelt ved brug af finansielle instrumenter.

Kommunen anvender renteswaps til omlægning af variable lån til fast forrentede lån i en kortere eller længere periode.

Kommunen har ved udgangen af 2016 11 renteswaps, hvor der var omlagt fra variabel til fast rente for 886,7 mio. kr. Der er i 2016 indgået aftale om ny swap med opstart i 2017, der skal erstatte en swap der udløber.

BELØB DER SØGES GENBEVILGET I 2017

Nedenstående tabel viser mindreforbruget og merforbruget opgjort i henhold til reglerne for økonomisk decentralisering fordelt på udvalg samt drift og anlæg. Endvidere viser tabellen udvalgenes ønsker til overførsel til 2017.

Byrådet behandler de ønskede overførsler i forbindelse med behandlingen af regnskab 2016 på sit møde d. 26. april 2017.

(beløb i 1.000 kr.)	(1)	(1)	(2)	(2)
	Mindreforbrug	Merforbrug	Overførsel	Overførsel
DRIFT	ØKD 2016	ØKD 2016	til drift 2017	til anlæg 2017
Puljer til tværgående formål				
Økonomiudvalget	-6.352		6.352	
Arbejdsmarkedsudvalget	-2.956		2.956	
Socialudvalget	-5.281		5.281	
Sundhedsudvalget	-506		506	
Børne- og Ungdomsudvalget		10.092	-10.592	500
Kultur- og Fritidsudvalget	-7.363		7.363	
Teknisk Udvalg		901	-901	
Plan- og Miljøudvalget		2.487	-2.487	
DRIFT I ALT	-22.458	13.480	8.478	500
ANLÆG				
Økonomiudvalget	-40.715			40.715
Arbejdsmarkedsudvalget	-			
Socialudvalget	-3.019			3.019
Sundhedsudvalget	-1.449			1.449
Børne- og Ungdomsudvalget	-1.958			1.958
Kultur- og Fritidsudvalget	-2.267			2.267
Teknisk Udvalg	-12.202			12.202
Plan- og Miljøudvalget		4.690		-4.690
ANLÆG I ALT	-61.610	4.690	0	56.920
SAMLET DRIFT OG ANLÆG	-84.068	18.171	8.478	57.420
Overførsel Landsbyggefonden mv. (3)	-18.652		18.652	
OVERFØRSEL TOTAL	-84.550		-84.550	

(1) "-" = mindreforbrug

"+" = merforbrug

(2) "+=" = Overførte mindreforbrug

"-" = Overførte merforbrug

(3) Balanceforskydning

OMKOSTNINGSBASERET REGNSKAB

Frederikshavn Kommunes regnskab består af to forskellige regnskaber – et udgiftsbaseret og et omkostningsbaseret. I det udgiftsbaserede regnskab omfatter status alene de finansielle aktiver og passiver. I det omkostningsbaserede regnskab, som kommunen indførte i 2004, omfatter status tillige kommunens aktiver i form af grunde, bygninger, tekniske anlæg og inventar. Herudover er der i det omkostningsbaserede regnskab optaget en række forpligtelser, som ikke tidligere har været indeholdt i kommunens regnskab - f.eks. forpligtelser vedrørende tjenestemandspensioner og skyldige feriepenge.

I modsætning til det udgiftsbaserede regnskab, hvor anlægsudgifter straks afskrives/udgiftsføres i anskaffelsesåret, aktiveres anlægsudgifter i det omkostningsbaserede regnskab. Det betyder, at aktivet afskrives over den forventede levetid. Således påvirkes resultatopgørelsen i det omkostningsbaserede regnskab ikke af anskaffessummen på aktivet, men af afskrivningerne på de i året anskaffede aktiver samt afskrivningerne af tidligere års anskaffelser. Byrådet har vedtaget en regnskabspraksis, som beskriver, hvilke levetider de enkelte grupper af aktiver har. Denne praksis er optrykt i dette regnskab.

Anlægsudgifter og større anskaffelser straks afskrives altså ikke længere i det år, hvor udgiften bliver afholdt, som det sker i det udgiftsbaserede regnskab. I stedet fordeles anlægsudgifter og større anskaffelser som omkostninger på driften over det antal regnskabsår, som aktiverne efter afskrivningsreglerne skal afskrives over.

I forbindelse med aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2011 blev der indført en forenkling af reglerne for aflæggelsen af det omkostningsbaserede regnskab. Økonomi- og Indenrigsministeriet har efterfølgende meddelt, at følgende poster i det omkostningsbaserede regnskab er gjort frivillig:

- Omkostningsbaseret driftsregnskab
- Anlægsoversigt
- Resultatopgørelse
- Pengestrømsopgørelse
- Omregningstabel
- Feriepengeforpligtelse

Samtidig blev det frivilligt, at registrere ændringer på hovedkonto 8 balanceforskydninger for så vidt angår gæld vedr. finansielt leasede aktiver, materielle anlægsaktiver, immaterielle anlægsaktiver, omsætningsaktiver og hensatte forpligtelser. Fremover kan indregning af disse elementer foretages direkte på

funktionen med modpost på egenkapitalen.

Frederikshavn Kommune har valgt at bibeholde det omkostningsbaserede regnskab med en uændret regnskabspraksis.

På de følgende sider er medtaget en række regnskabsopstillinger, som viser regnskabet opstillet efter de omkostningsbaserede regnskabsprincipper.

Afsnittet vedrørende Frederikshavn Kommunes omkostningsbaserede regnskab for 2016 indeholder følgende opstillinger:

- Resultatopgørelse
- Regnskabsprincipper
- Anlægsoversigt
- Omregningstabel
- Balance
- Pengestrømsopgørelse
- Ordliste

RESULTATOPGØRELSE - OMKOSTNINGSBASERET PRINCIP

(alle beløb i 1.000 kr.) Positive tal angiver udgift/underskud Negative tal angiver indtægt/overskud		2016	2015
A.	DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE		
	INDTÆGTER		
	Skatter	-2.715.300	-2.631.971
	Generelle tilskud, momsrefusion m.v.	-1.174.104	-1.137.722
	INDTÆGTER I ALT	-3.889.404	-3.769.693
	DRIFTSUDGIFTER, NETTO		
	Økonomiudvalget	452.329	428.691
	Arbejdsmarkedsudvalget	897.020	836.604
	Socialudvalget	873.786	844.900
	Sundhedsudvalget	334.888	322.250
	Børne- og Ungdomsudvalget	886.882	896.613
	Kultur- og Fritidsudvalget	223.067	208.444
	Teknisk Udvalg	54.987	47.267
	Plan og Miljøudvalget	2.658	14.632
	DRIFTSUDGIFTER I ALT	3.725.617	3.599.401
	RENTER M.V.	12.020	2.944
	DRIFTSBIDRAG	-151.767	-167.348
	ANLÆGSPOSTER, SOM IKKE ER HENFØRT TIL STATUS		
	Anlægsposter, som ikke er henført til status		
1	Økonomiudvalget	17.703	37.055
1	Arbejdsmarkedsudvalget	27	0
1	Socialudvalget	5.909	3.618
1	Sundhedsudvalget	1.559	1.588
1	Børne- og Ungdomsudvalget	11.696	7.949
1	Kultur- og Fritidsudvalget	3.598	5.265
1	Teknisk Udvalg	54.258	38.529
1	Plan og Miljøudvalget	6.537	4.178
	ANLÆGSPOSTER, IKKE AKTIVERET I ALT	101.287	98.182
	Afskrivninger	102.460	100.310
	Øvrige periodiserede omkostninger, netto	-44.469	-54.375
A.	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	7.511	-23.231
B.	FORSYNINGSVIRKSOMHEDER		
	Driftsbidrag	-460	239
	Anlægsposter, som er ikke henført til status	0	0
	Afskrivninger	71	71
	Øvrige periodiserede omkostninger, netto	139	138
B.	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-250	448
C.	RESULTAT I ALT (A + B)	7.261	-22.783

¹Anlægsposter som ikke er henført til status

Ikke alle anlægsbeløb er aktiveret. Det skyldes flere forskellige forhold, herunder at infrastruktur ikke skal aktiveres, at beløb under 100.000 kr. ikke aktiveres samt at anlægstilskud ikke aktiveres.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Bilag til Frederikshavn Kommunes "Regler for økonomisk styring" – afsnit 7.

Anvendt regnskabspraksis

I det følgende beskrives hovedtrækkene i den regnskabspraksis, der er lagt til grund for udarbejdelsen af regnskabet for 2016 og den fremtidige regnskabsaflæggelse – herunder resultatopgørelse, balance og tilhørende opgørelser.

Frederikshavn Kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og inden for rammerne af de retningslinjer, som er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Udgiftsregnskabet

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. Samtlige udgifter finansieres under ét af samtlige indtægter (centralisationsprincippet).

Generelt har Frederikshavn Kommune valgt at anvende transaktionstidspunktet som grundlag for registrering af indtægter og udgifter.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i indtjeningsåret. Forudsætningen er dog, at indtægten kan måles og opgøres pålideligt. I modsat fald indgår indtægten det følgende år. Ligeledes indregnes alle udgifter, der vedrører året, hvis udgifterne er opgjort og blevet faktureret.

Supplementperioden løber indtil udgangen af januar måned det følgende år, men kan fastsættes til en kortere løbetid af hensyn til regnskabsafslutningen.

Fra og med regnskabsåret 2008 registreres pulje til asfaltarbejder som anlægsudgifter.

Værdipapirer og kapitalandele

Børsnoterede værdipapirer måles til dagsværdi (kursværdi) på balancedagen. Ikke-børsnoterede værdipapirer måles til andel af indre værdi i henhold til senest godkendte årsrapport for pågældende selskab o.l.

Værdiregulering af værdipapirer sker via egenkapitalen.

Realiserede tab og fortjenester opgøres som forskellen mellem salgssum og bogført anskaffelsespris og registreres via resultatopgørelsen.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsposter indregnes til nominel restgæld.

Moms

Næsten alle udgifter er eksklusive moms, idet momsudgifterne enten refunderes via en særlig momsudligningsordning eller indgår i et momsregnskab.

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser, herunder hensættelser til imødegåelse af tab på tilgodehavender og andre mulige forpligtelser, indregnes ikke i balancen. Sådanne forpligtelser anføres i årsregnskabets fortegnelse over eventualforpligtelser.

For eventualforpligtelser, herunder garantier, kautioner og lignende, hvorpå der hviler aktuelle eller truende tabrisici, tilføjes bemærkning herom i tilknytning til forpligtelsen.

Afgivne garantier og kautioner

Afgivne garantier og kautionsforpligtelser indregnes ikke i balancen, men anføres i fortegnelsen i årsregnskabets fortegnelse over eventualforpligtelser.

Eventualrettigheder

Eventualrettigheder, herunder ydede rente- og afdragsfrie udlån eller andre udlån på særligt favorable vilkår, indregnes ikke i balancen.

Lånet udgiftsføres i resultatopgørelsen i det år, hvori lånet bevilges af Byrådet og optages i fortegnelse over eventualrettigheder. Når lånet skal påbegynde tilbagebetaling optages restgælden på balancen.

Omkostningsregnskabet

Frederikshavn Kommunes regnskabspraksis for aflæggelsen af det "omkostningsbaserede" regnskab følger de regler, som Økonomi- og Indenrigsministeriet har fastlagt herfor, særligt vedrørende indregning og måling af aktiver og forpligtelser.

Generelt for anlægsaktiver

For både materielle og immaterielle aktiver gælder følgende:

- Aktivets forventes anvendt i flere år (dvs. at brugstid / levetid udgør mere end 1 år).
- Aktivets værdi kan måles pålideligt.
- Der anvendes en bagatelgrænse på 100.000 kr. for optagelse af aktiver i anlægskartoteket – dog kan centrene vælge at registrere aktiver mellem 50.000 og 100.000 kr., når særlig lovgivning eller vilkår i øvrigt betinger det.
- Ejerskab/brugsret til aktivet skal kunne dokumenteres i form af faktura, anlægsregnskab, tinglysning, finansiel leasingkontrakt eller lignende bindende aftale.

Afskrivningsgrundlag mv.

Et aktiv optages i anlægskartoteket til kostpris dvs. anskaffelsesprisen med tillæg af direkte tilknyttede omkostninger. Eventuelle scrapværdier registreres

ikke i anlægskartoteket. Dette gælder uanset scrapværdiens størrelse og aktivtype.

Afskrivningsgrundlaget er derfor lig med kostprisen. Der fradrages således ikke en eventuel scrapværdi i beregningen af afskrivningsgrundlaget. Der afskrives over de af Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledende antal år. Der foretages i forbindelse med regnskabsafslutningen en gennemgang af anlægsaktiver med en bogført værdi på 0. Såfremt anlægsaktivet fortsat ejes og har værdi for kommunen bibeholdes aktivet, ellers fjernes aktivet fra anlægskartoteket.

Et aktiv der har en restværdi (bogført værdi) under 50.000 kr. vil således stadig være registreret i anlægskartoteket.

Med hensyn til kostpris er der nedenstående tilføjes vedrørende anskaffelser før 2007:

- Grunde og bygninger anskaffet før den 1. januar 1999 værdiansættes til seneste offentlige vurdering før 1. januar 2004. Tilbygninger, ombygninger og forbedringer afsluttet før 2003 forudsættes indeholdt i vurderingen pr. 1. oktober 2003. Bygningsværdien indgår som afskrivningsgrundlag pr. 1. januar 2004.
- Øvrige grunde og bygninger anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til kostpris.
- Maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar medtages, hvor det enkelte aktiv har en bogført værdi pr. 31. december 2006 på mindst 100.000 kr.

Klumpning

Indregning af aktiver i klumper og måling ved anvendelse af gennemsnitspriser anvendes fra og med regnskab 2011 ikke længere.

Forbedring og vedligeholdelse

Forbedringsudgifter sidestilles med anskaffelser, mens vedligeholdelsesudgifter anses som driftsudgifter. Forbedringsudgifter i form af renoveringer, tilbygninger og udvidelser registreres sammen med det oprindelige aktiv eller opføres særskilt i anlægskartoteket. Hvorvidt renoveringen, tilbygningen eller udvidelsen registreres særskilt eller sammen med det oprindelige aktiv, afhænger af, om tilgangens afskrivningsprofil afviger fra det oprindelige aktivs afskrivningsprofil.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Ikke operative aktiver som for eksempel arealer til rekreative, naturbeskyttelses- eller genopretnings-

formål samt infrastrukturelle aktiver som for eksempel veje værdiansættes ikke.

Billedkunst, andre kunstværker, historiske samlinger og lignende registreres ikke i balancen, da der ikke kan fastsættes nogen pålidelig værdi herfor.

Der foretages ikke afskrivning på følgende aktiver:

- Aktiver under udførelse.
- Grunde.
- Grunde og bygninger bestemt til videresalg.

Disse skal fremgå af en særskilt regnskabspost under omsætningsaktiver, når der foreligger en politisk beslutning om, at de pågældende grunde og bygninger skal sælges.

Afskrivningernes størrelse

Der foretages lineære afskrivninger over forventet levetid baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

- Administrationsbygninger, beboelsesejendomme m.m. 50 år.
- Øvrige bygninger (skoler, daginstitutioner m.m.) 15-30 år.
- Tekniske anlæg i øvrigt 20 – 50 år
- Maskiner, specialudstyr, transportmidler 5 – 15 år
- Inventar, herunder computere, IT- og AV-udstyr 3 – 10 år
- Investeringer til indretning i lejede lokaler samt installationer i disse skal afskrives over lejeaftalens varighedsperiode, dog max. 10 år. Forudbetalt leje / deposita klassificeres som et omsætningsaktiv, som der ikke afskrives på.

I øvrigt anvendes de af Økonomi- og Indenrigsministeriet og KL udmeldte vejledende levetider for specifikke aktiver.

For anskaffelser før 1. januar 2007 er der foretaget beregnede akkumulerede afskrivninger fra anskaffelsesåret og frem til 31. december 2006. For ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 er der alene beregnet afskrivninger fra 1. januar 2004.

Op- og nedskrivninger

Der kan ske indregning af op- og nedskrivninger, når der sker en objektiv konstaterbar hændelse, der resulterer i en varig ændring i kvalitet, kapacitet eller fremtidig økonomisk nytte af anlægsaktivet.

Vurderes det, at der er væsentlige forskelle mellem den bogførte værdi og den reelle værdi, kan der foretages op- eller nedskrivning heraf.

Finansielt leasede materielle anlægsaktiver

Leasing af materielle anlægsaktiver af finansielle årsager, hvor hovedstolen udgør mindst 100.000 kr., optages både som et anlægsaktiv og som en

finansiel forpligtelse. Indregning og måling sker efter de af Social- og Indenrigsministeriet udmeldte retningslinjer, herunder om beregning af nutidsværdi for anlægget og kapitaliseret restforpligtelse.

Finansiel forpligtelse under 100.000 kr. optages alene på status.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver defineres som identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende eje eller brug. Der vil typisk være tale om omkostninger til udviklingsprojekter f.eks. investering i systemudvikling eller visse udgifter til køb af software. Ofte er der høj risiko for teknologisk forældelse, og derfor sker afskrivning over en kort årrække.

Der gælder følgende særlige begrænsninger for registrering af immaterielle anlægsaktiver:

- at der som udgangspunkt kun aktiveres aktiver, som er erhvervet mod vederlag (faktura)
- at der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid på grundlag af kostpris/an-skaffelses-pris uden fradrag af restværdi
- at afskrivninger normalt foretages over et 3-5-årigt forløb ud fra en konkret økonomisk/teknisk levetidsvurdering for det enkelte aktiv. Der kan i særlige tilfælde maksimalt afskrives over 10 år.
- at internt oparbejdede immaterielle aktiver kun indregnes i anlægskartotek og balance, når anlægsaktivet er centralt og væsentligt for opgavevaretagelsen, og værdien heraf kan opgøres pålideligt.

Omsætningsaktiver

Varebeholdninger

Der sker altid registrering af varebeholdninger, når værdien overstiger 1 mio. kr.

Varebeholdninger under 1 mio. kr. skal indregnes, såfremt der er væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og hvis varelageret overstiger bagatelgrænsen på 100.000 kr. Hvorvidt en forskydning i lagerbeholdningen kan anses som væsentlig må afgøres på baggrund af en konkret vurdering, men skal dog hvile på et dokumenteret grundlag f.eks. den historiske udvikling i varebeholdningens størrelse.

Grunde og bygninger til videresalg

Herunder opføres grunde og bygninger, der er anskaffet med henblik på videresalg samt andre grunde og bygninger, hvor der er truffet beslutning om salg, og aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktion.

Der foretages ikke afskrivning på bygninger til videresalg.

Grunde og bygninger til videresalg optages som hovedregel i balancen til kostpris. Enkelte grunde er dog undtagelsesvist optaget til den mindst forventede salgspris.

Udgifter til forbedringer, herunder omkostninger til eksempelvis byggemodning, tillægges kostprisen i det år, hvori udgiften afholdes.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres til kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Der foretages efter en vurdering nedskrivning til imødegåelse af forventet tab til nettorealisationsværdien.

Forpligtelser og hensættelser

Tjenestemandspensionsforpligtelser

Kommunens samlede nettoforpligtelser til tjenestemandspensioner er opgjort som den aktuarmæssigt beregnede kapitalværdi med fradrag af værdien af forsikringsmæssigt afdækkede ordninger og fastsat ud fra forudsætningen om, at det gennemsnitlige pensioneringstidspunkt er 62 år og en nettorente på 2 %.

Der foretages hvert 3. år – i forbindelse med regnskabsafslutningen - en aktuarmæssige beregning af nettoforpligtelsen, med efterfølgende regulering i regnskabet. Beregningen er foretaget ved regnskabsafslutningen for 2015. Næste beregning foretages således ved regnskabsafslutningen for 2018.

Feriepengeforpligtelser

Der foretages beregning og hensættelser af skyldige feriedage og feriefridage over for bl.a. funktionærer. Feriepengeforpligtelsen beregnes som 12½ % af den feriepengeberettigede løn optjent i det forløbne kalenderår. Feriefridagene beregnes som 2½ % af den feriepengeberettigede løn optjent i det forløbne kalenderår.

Feriepengeforpligtelserne indregnes som hensættelse fra og med regnskabsåret 2008.

Arbejdsskadeforpligtelser

Kommunen er selvforsikret på arbejdsskadeområdet. Der skal hvert år – ved hjælp af kommunens forsikringsmægler – foretages en beregning af kommunens forpligtelse til ikke afgjorte skader og rentesager.

Kommunal forpligtelse i forbindelse med åremålsansættelser

Kommunen kan fortage åremålsansættelser for visse personalekategorier. Der skal i den forbindelse foretages en beregning af kommunens fremtidige forpligtelse i forbindelse med disse åremålsansættelser. Der skal medtages den fulde forpligtelse, dvs. det beløb, som kommer til udbetaling, hvis ansæt-

telskontrakterne løber til udløb. Ved førtidig afslutning af kontrakterne nedsættes forpligtelsen.

Øvrige hensatte forpligtelser

Fra regnskabsår 2008 indregnes også følgende forpligtelser som hensættelser.

- Indfrielse af garantier til enkeltpersoner
- Retssager
- Erstatningskrav
- Miljøforurening
- Værdi af afspadseringssaldi

Der skal – forinden indregning af forpligtelser på ovennævnte områder - foretages en væsentlighedsbetragtning i forhold til beløbsstørrelsen.

Indregning af omkostninger i resultatopgørelsen

Følgende poster, som påvirker statusbalancen skal i henhold til Social- og Indenrigsministeriets regler føres over i resultatopgørelsen:

- Afskrivninger.
- Forskydninger i varebeholdninger.
- Forskydning i feriepengeforpligtelser (fra 2008).
- Forskydning i tjenestemandforpligtelser.
- Nedskrivning til imødegåelse af tab på tilgodehavender (fra 2008).

Fagcentrene kan efter behov udvide de interne omkostningsregistreringer og -fordelinger, når det anses for hensigtsmæssigt til opfyldelse af særlige regler og aftaler.

Ordliste

Denne ordliste giver en kort forklaring på grundbegreberne som indgår i det omkostningsbaserede regnskab.

Afskrevet betyder, at aktivets økonomiske levetid er udløbet, og at aktivet derfor ikke længere er bogført med nogen værdi.

Aktiver er de ressourcer (værdier), som kommunen har, fx bygninger, inventar, biler, værdipapirer og kontanter.

Anlægskartotek er en del af kommunens økonomistyringssystem. Kartoteket indeholder oplysninger om kommunens aktiver, så som anskaffelsespris, levetid, nuværende værdi, m.m.

Anskaffelsespris/kostpris er den pris, der oprindeligt er betalt for aktivet excl. moms og rabatter, men incl. eventuelle tilslutningsudgifter og lign. Hvis kommunen selv har produceret aktivet, er kostprisen de samlede udgifter ved at producere aktivet.

Hensættelser er beregnede fremtidige udgifter, der bogføres som gæld for at reservere penge til frem-

tidige betalinger af forpligtelser, der er kendte, men endnu ikke forfaldne på statutidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver defineres som identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til varigt eje eller brug. I den kommunale sektor vil det typisk være omkostninger til udviklingsprojekter, fx investeringer i systemudviklinger eller visse softwareudgifter.

Inventar er fx møbler, computere mv.

Levetid er det antal år, hvor det kan forventes, at aktivet som minimum kan anvendes til levering af serviceydelser, eksempelvis forventes, at en bil til en hjemmesygeplejerske kan anvendes i 7 år.

Lineær afskrivning betyder, at aktiverne afskrives med lige meget hvert år over deres levetid. D.v.s. at en sygeplejebil til en værdi af 140.000 kr., som har en levetid på 7 år, afskrives med 20.000 kr. om året.

Materielle anlægsaktiver defineres som anlægsaktiver med fysisk substans til vedvarende eje eller brug, fx fast ejendom, maskiner, transportmidler og inventar.

Omsætningsaktiver defineres som aktiver, der ikke er bestemt for vedvarende brug eller eje. Eksempler herpå er grunde/bygninger bestemt for videresalg, varebeholdninger, samt værdipapirer og likvide beholdninger.

Passiver er de forpligtelser kommunen har, eksempelvis lån og fremtidige pensionsudbetalinger.

Scrapværdi er aktivets forventede salgspris, når det udgår af produktionen. Værdien vil typisk være nul, men kan dog ved leasing være højere (dette fremgår af leasingaftalen).

Type/Kategorier: Alle aktiver inddel(-)es i forskellige kategorier. Der er 4 hovedkategorier: Bygninger og grunde, Tekniske anlæg, Inventar og Aktiver under opførelse. Formålet eller hensigten med et aktiv er afgørende for, hvilken kategori den skal placeres under.

Værdi/måling: Et aktivs værdi skal generelt opgøres ud fra kostprisen. Dvs. at det skal opgøres til hvad der oprindeligt er betalt for det.

Åbningsbalance er en samlet oversigt over, hvilke ressourcer kommunen kontrollerer (aktiver), og hvilke pligter kommunen har (passiver) pr. 1. januar 2007.

ANLÆGSOVERSIGT

(beløb i 1.000 kr.)	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg mv.	Inventar mv.	Materielle anlægsaktiver under udførelse mv.	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 01.01.2016	245.855	1.949.746	230.953	59.395	59.601	19.225	2.564.776
Tilgang 2016	0	12.295	19.238	11.700	12.926	122	56.282
Afgang 2016	-7.570	-48.025	-29.238	-275	-1.058	0	-86.166
Overført	0	2.474	11	324,9	-62.868	0	-60.058
Kostpris 31.12.2016	238.284	1.916.490	220.964	71.145	8.602	19.348	2.474.833
Ned- og afskrivninger 01.01.2016	0	-831.206	-151.721	-47.437	0	-18.380	-1.048.744
Årets afskrivninger	0	-29.551	-22.955	-7.348	0	-886	-60.740
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger af bygninger sat til salg	0	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger af afhændede aktiver	0	46.166	19.754	275	0	0	66.195
Ned- og afskrivninger 31.12.2016	0	-814.591	-154.922	-54.510	0	-19.266	-1.043.289
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2016	238.284	1.101.899	66.042	16.635	8.602	82	1.431.544
Samlet ejendomsvurdering 31.12.2016 jf. ejendomsfortegnelsen	538.727	1.957.356					
Forskelsværdi i forhold til ejendomsfortegnelsen.	300.443	855.457					
Afskrivninger (over antal år)		15 - 50 år	5 - 50 år	3 - 10 år	0 år	3 - 5 år	

PENGESTRØMSANALYSE

positive tal angiver udgift/underskud (beløb i 1.000 kr.)	2016	2015
Resultat omkostningsbaseret regnskab	7.261	-22.784
+ afskrivninger skattefinansieret område	-102.460	-100.310
+ afskrivninger brugerfinansieret område	-71	-71
+/- andre periodiserede poster	44.330	54.237
= Likviditetsbidrag fra resultatopgørelsen	-50.940	-68.928
- Netto til- og afgang af skattefinansierede investeringer, aktiveret på status	6.136	25.451
- Netto til- og afgang af brugerfinansierede investeringer, aktiveret på status	0	0
- Afdrag på lån	68.963	62.636
+ Optagelse af lån	-50.000	-111.200
+/- ændring i pengebinding i langfristede tilgodehavender	-6.254	6.140
+/- ændring i pengebinding i kortfristede tilgodehavender/gæld og fonds- legater	26.680	2.871
+/- Kursregulering likvide aktiver	-754	967
= LIKVIDITETSFORSKYDNING	-6.168	-82.063
+ LIKVIDE MIDLER PRIMO	36.288	118.351
= LIKVIDE MIDLER ULTIMO	30.120	36.288

Pengestrømsanalysen viser regnskabsårets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteten. Pengestrømsanalysen viser endvidere regnskabsårets forskydninger i likvider samt likviderne ved periodens begyndelse og slutning.

OMREGNINGSTABEL

positive tal angiver udgift/underskud (beløb i 1.000 kr.)	2016
Årets driftsresultat fra omkostningsregnskab hovedart 0-9)	7.261
- Aktiverede anskaffelser (art 0.0)	6.135
+ Af- og nedskrivninger (art 0.1)	-102.530
+/- Evt. lagerregulering (art 0.2)	1.022
Pensionshensættelser (art 0.3)	25.026
+ Øvrige periodiserede omkostninger, netto (art 0.6)	21.597
Feriepenge (art 0.7)	-3.315
Årets resultat efter udgiftsregnskabet (hovedart 1-9)	-44.804

Omsætningstabellen har til formål at forklare forskellen mellem det omkostningsbaserede og det udgiftsbaserede resultat. Omregningstabellen skal vise, hvordan der "bygges bro" mellem det omkostningsbaserede resultat og det udgiftsbaserede resultat, som det er opgjort i resultatopgørelsen.

BALANCE FOR FREDERIKSHAVN KOMMUNE - REGNSKAB 2016

(beløb i 1.000 kr.)

Noter		Primo 2016	Bevægelse	Ultimo 2016
	AKTIVER			
	ANLÆGSAKTIVER			
1	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde	245.855	-7.570	238.284
	Bygninger	1.118.541	-16.642	1.101.899
	Tekniske anlæg m.v.	79.232	-13.189	66.042
	Inventar	11.958	4.677	16.635
	Igangværende anlægsarbejder	59.601	-51.000	8.602
	I alt	1.515.187	-83.724	1.431.463
1	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	845	-763	82
	Finansielle anlægsaktiver			
2	Langfristede tilgodehavender	3.065.922	38.691	3.104.613
	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	-1.941	-460	-2.401
	I alt	3.063.980	38.231	3.102.212
	OMSÆTNINGSAKTIVER			
3	Varebeholdninger	298	1.022	1.321
	Fysiske anlæg til salg	119.216	10.374	129.589
	Tilgodehavender hos staten	14.130	23.113	37.243
	Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	115.955	-38.967	76.988
	Værdipapirer	2.180	-4	2.176
	Likvide beholdninger	-36.288	6.169	-30.118
	I alt	215.491	1.707	217.198
	AKTIVER I ALT	4.795.504	-44.549	4.750.955

¹Materielle og immaterielle anlægsaktiver

En detaljeret beskrivelse af værdireguleringen af aktiverne fremgår af anlægsoversigten.

²Langfristede tilgodehavender

Omfatter bl.a. kommunens aktiebeholdninger, andelsbeviser, ejerandele m.v. som registreres på kommunens status.

En gang årligt reguleres værdien af disse beholdninger. Frederikshavn Kommune har ingen børsnoterede aktier, som skal reguleres i henhold til kursværdien pr. 31.12. Kommunen har alene ikke-noterede aktier og andre kapitalandele. Disse opgøres efter den indre værdis metode i henhold til seneste aflagte regnskab, som kommunen har kapitalandele i.

For at sikre, at værdierne på kommunens status er opgjort ensartet (alle optaget med værdien for samme regnskabsår) er det besluttet, at der ikke sker op- eller nedskrivninger i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Reguleringen på status sker således ikke løbende i den takt regnskaberne indgår, men sker i løbet af foråret, når alle regnskaber er indgået. At denne metode er valgt, skyldes at regnskaberne for stort set alle selskaber modtages så sent, at det ikke er muligt at foretage eventuelle værdireguleringer inden regnskabet for Frederikshavn Kommune lukkes.

³Fysiske anlæg til salg

Omfatter grunde og bygninger til videresalg, der som hovedregel er optaget til kostpris. Enkelte grunde er dog undtagelsesvist optaget til mindste forventede salgspriser.

BALANCE FOR FREDERIKSHAVN KOMMUNE - REGNSKAB 2016

(beløb i 1.000 kr.)

Noter		Primo 2016	Bevægelse	Ultimo 2016
	PASSIVER			
	EGENKAPITAL			
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-9.033	71	-8.962
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-2.859	-383	-3.241
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.623.654	73.403	-1.550.251
	Modpost for donationer	0	-92	-92
	Balancekonto	-878.175	-124.432	-1.002.606
	I alt	-2.513.721	-51.432	-2.565.153
	ØVRIGE HENSATTE FORPLIGTIGELSER			
4	Pensionsforpligtigelser	-374.237	27.467	-346.770
	HENSATTE FORPLIGTIGELSER	-374.237	27.467	-346.770
	Ældreboliglån	-56.076	2.638	-53.438
	Andre langfristede lån	-1.213.327	16.181	-1.197.147
	Leasingforpligtigelser	-59.239	12.093	-47.146
	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-1.328.642	30.912	-1.297.730
5	Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita m.v.	-5.719	185	-5.534
	PASSIVER VEDRØRENDE FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.	-5.719	185	-5.534
	Kortfristet gæld til pengeinstitutter	0	0	0
	Kortfristet gæld til staten	-11.378	-212	-11.590
	Kortfristet gæld i øvrigt	-290.999	41.417	-249.582
	Feriepengeforpligtigelser	-270.807	-3.787	-274.594
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-573.184	37.417	-535.766
	PASSIVER I ALT	-4.795.504	44.549	-4.750.955
4	Heri er indregnet (beløb i 1.000 kr.): Forpligtigelse i forbindelse med åremålsansættelser	-1.570	-29	-1.599
4	Arbejdsskadeforpligtigelser	-41.617	2.470	-39.147
4	Tjenestemandspensioner (aktuarberegnet ult. 2015 - reguleret iht. konteringsreglerne)	-331.050	25.026	-306.025
5	I denne post indgår beløb vedrørende parkeringsfonden som har en ultimosaldo på -5,2 mio. kr. Efter flere henvendelser om tilbagebetaling af indbetalte midler, har Frederikshavn Kommune gennemført en undersøgelse af om alle de P-pladser der er etableret igennem årene er korrekt medtaget i parkeringsfondens regnskab. Undersøgelsen har også klarlagt om der er beløb i parkeringsfonden, som der ikke er blevet etableret P-pladser for og om beløbene derfor skal tilbagebetales til indbeta- ler. Det har vist sig ikke at være tilfælde. Resultatet af undersøgelsen blev politisk behandlet på byrådet den 29. marts 2017, hvor det blev besluttet at parkeringsfonden afskrives med 4,2 mio. kr. således at saldoen herefter er -1,0 mio.kr. Bogføringen sker i regnskabsår 2017.			
	Kautions- og garantiforpligtigelser. Se særskilt afsnit for specifikation af forpligtigelser og eventualrettigheder samt swapaftaler.	2.900.730	376.042	3.276.772

KAPITALFORKLARING			2016
(beløb i 1.000 kr.)			
Noter	2015 Egenkapital ultimo		2.513.722
	2016 Egenkapital primo, beregnet		2.513.721
	2016 Egenkapital primo, bogført		2.513.721
	Årets resultat (incl. forsyningsvirksomhederne), jf. resultatopgørelsen		-7.259
	Automatiske posterings på balancen:		
	Ændring af mellemværende med forsyningsvirksomhederne	-460	
	Sociale lån, m.v.	0	-460
	Direkte posterings på balancen:		
	HF 09.68 værdiregulering /tab/gevinst på grunde, byggemodninger	0	
	HF 09.58, 09.62 værdiregulering, fysiske anlægsaktiver	0	
	HF 09.32 værdiregulering langfristede tilgodehavender (aktier, landsbyggefond, tabsvurdering)	44.941	
	HF 09.35 Forsyningsvirksomhederne, værdireguleringer	0	
	HF 09.22 og 09.55, kurs-/indexregulering obl. og lån	610	
	Funktion 9.55.79 Leasingforpligtelser	12.777	
	HF 09.25, 09.28, afskrivninger mv. korte tilgodehavener	-1.276	
	HF 09.50, 09.51, 09.52 værdireguleringer mv., kort gæld	-341	
	Øvrige afskrivninger og værdireguleringer	2.440	
	Anden direkte påvirkning af egenkapitalen	0	59.151
	2016 Egenkapital ultimo		2.565.153

Kapitalforklaringen viser udviklingen i egenkapitalen i regnskabsåret. Egenkapitalen er forøget med 51,4 mio. kr. i regnskabsåret 2016. Forøgelsen af egenkapitalen skyldes primært et fald i tjenstemandsforpligtelsen, arbejdsskadeforpligtelsen og leasingforpligtelsen samt værdireguleringen af langfristede tilgodehavender.

FREDERIKSHAVN KOMMUNES BYRÅD

Birgit S. Hansen (A)
borgmester

Lars Møller (V)
1. viceborgmester

Bjarne Kvist (A)
2. viceborgmester

Carsten
Sørensen (DF)

Anders
Broholm (V)

Erik Kyed
Trolle (A)

Mogens
Brag (V)

Jørgen
Tousgaard (A)

Flemming
Rasmussen (DF)

Ole Rørbæk
Jensen (A)

Jens Ole
Jensen (V)

Christina Lykke
Eriksen (F)

Anders Brandt
Sørensen (A)

Helle
Madsen (V)

Irene
Hjortshøj (A)

Lars
Oldager (DF)

Kristina Lilly
Frandsen (V)

John
Karlsson (A)

Kenneth
Bergen (A)

Mette
Hardam (V)

Peter E.
Nielsen (C)

Karl
Falden (A)

Pia
Karlsen (V)

Jens Hedegaard-
Kristensen (A)

Ida
Skov (Ø)

Frode Thule
Jensen (V)

Brian
Kjær (A)

Karsten
Drastrup (DF)

Jytte
Høytrup (V)

Bahram
Dehghan (A)

Bent H.
Pedersen (A)

DIREKTION

Mikael Jentsch
kommunaldirektør

Hans Ole Steffensen
konst. direktør

Rikke Albrektsen
direktør

John Kristensen
direktør